

Obec Tajná

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE **TAJNÁ**

Obsah

A. Textová časť

1. Základné údaje	4
1.1 Hlavné ciele rozvoja územia a určenie problémov na riešenie	4
1.2 Zhodnotenie doterajšieho územného plánu a súvisiacich koncepcií	7
1.3 Údaje o súlade riešenia územia so zadaním	7
1.4 Zoznam východiskových podkladov	7
2. Riešenie územného plánu obce.	8
2.1 Vymedzenie riešeného územia.	8
2.2 Väzby vyplývajúce z riešenia a záväzných častí územného plánu regiónu	9
2.3 Širšie vzťahy a riešenie záujmového územia obce	9
2.4 Základné demografické, sociálne a ekonomické predpoklady rozvoja obce	13
2.5 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania	17
2.6 Návrh funkčného využitia územia obce	22
2.7 Podrobný opis návrhu funkčného využitia územia obce podľa funkčných subsystémov	30
2.7.1 Bývanie	
2.7.2 Občianske vybavenie a sociálna infraštruktúra	
2.7.3 Výroba a skladové hospodárstvo	
2.7.4 Rekreácia a cestovný ruch	
2.8 Vymedzenie zastavaného územia obce	35
2.9 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území	36
2.10 Návrh na riešenie záujmov obrany štátu, civilnej ochrany obyvateľstva, požiarnej ochrany a ochrany pred povodňami	38
2.11 Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny, prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení	40
2.12 Návrh verejného dopravného a technického vybavenia	45
2.12.1 Doprava	
2.12.2 Vodné hospodárstvo	
2.12.3 Energetika	
2.13.4 Telekomunikačné a informačné siete	
2.13 Koncepcia starostlivosti o životné prostredie	61

2.14 Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov	65
2.15 Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu.	65
2.16 Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskeho pôdneho fondu a lesného pôdneho fondu na nepoľnohospodárske účely	65
2.17 Hodnotenie navrhovaného riešenia z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územnotechnických dôsledkov	70
3. Závazná časť riešenia	72
3.1 Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využitia územia	72
3.2 Zásady a regulatívy pre umiestnenie občianskeho vybavenia	81
3.3 Zásady a regulatívy pre umiestnenie verejného dopravného vybavenia	81
3.4 Zásady a regulatívy pre umiestnenie verejného technického vybavenia	82
3.5 Zásady a regulatívy pre zachovanie kultúrnohistorických hodnôt	83
3.6 Zásady a regulatívy pre starostlivosť o životné prostredie, ochranu a využívanie prírodných zdrojov, ochranu a tvorbu krajiny, vytváranie a udržiavanie ekologickej stability	84
3.7 Vymedzenie zastavaného územia obce	85
3.8 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov	86
3.9 Plochy pre verejnoprospešné stavby, pre vykonanie delenia a sceľovania pozemkov a pre asanáciu	87
3.10 Zoznam verejnoprospešných stavieb	88
3.11 Vymedzenie častí územia pre podrobnejšie riešenie na úrovni zóny	89
B. Grafická časť	
01. Širšie vzťahy, M 1: 50000	
02, 03. Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia územia, M 1: 10000, M 1: 2880	
04. Výkres riešenia verejného dopravného vybavenia, M 1: 2880	
05. Výkres riešenia verejného technického vybavenia, M 1: 2880	
06. Výkres perspektívneho použitia poľnohospodárskeho pôdneho fondu a lesného pôdneho fondu na nepoľnohospodárske účely, M 1: 2880	
07. Výkres ochrany prírody a tvorby krajiny (vrát. návrhu MÚSES), M 1: 10000	
08. Schéma záväzných častí a verejnoprospešných stavieb, M 1: 10000	

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

1.1 Hlavné ciele rozvoja územia a určenie problémov na riešenie

Dôvody obstarania územného plánu

Obec Tajná nemala aktuálnu územnoplánovaciu dokumentáciu na úrovni obce. Stavebné a rekonštrukčné aktivity v území sa doposiaľ uskutočňovali len v minimálnom rozsahu a bez koncepčného podkladu.

Hlavným dôvodom pre obstaranie územnoplánovacej dokumentácie je pripraviť obec na očakávané rozvojové impulzy vytvorením koncepčného dokumentu, ktorý by komplexne riešil otázky rozvoja fyzického prostredia obce. Len právne záväzný dokument s jednoznačnými regulatívmi pre stavebné aktivity môže garantovať dodržiavanie princípov udržateľného rozvoja a zachovanie identity obce. Aj v rámci Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Tajná je obstaranie územného plánu obce jednou z navrhovaných aktivít.

Špecifické dôvody pre obstaranie územnoplánovacej dokumentácie sú nasledovné:

- zhodnotenie rozvojového potenciálu obce, najmä v oblasti rozvoja bytovej výstavby a cestovného ruchu (agroturistiky)
- vymedzenie vhodných plôch pre intenzifikačnú výstavbu obytných budov – v prielukách a na zvyškových plochách v kontakte so zastavaným územím obce
- riešenie problému objektov a plôch, ktoré stratili pôvodné využitie
- navrhnuť opatrenia na zvýšenie ekologickej stability (návrh funkčného systému ÚSES) a na elimináciu environmentálnych problémov – predovšetkým stanovenie opatrení v podobe konkrétnych záväzných regulatívov na zníženie zaťaženia obytného územia zápachom a inými negatívnymi vplyvmi z chovu hospodárskych zvierat

Za danej situácie obec Tajná z vlastného podnetu iniciovala obstaranie územnoplánovacej dokumentácie. Na základe výsledkov verejného obstarávania služby vybrala spracovateľa územnoplánovacej dokumentácie (Ing.arch. Jaroslav Coplák, PhD. – ECOPLÁN). Obstarávanie územnoplánovacej dokumentácie v zmysle § 2a stavebného zákona zabezpečuje prostredníctvom odborne spôsobilej osoby (Anna Javorková, reg. č. 140).

Hlavné ciele riešenia

Cieľom Územného plánu obce Tajná je v zmysle ustanovení § 1 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov komplexné riešenie priestorového usporiadania a funkčného využitia územia – celého katastrálneho územia v zmysle vymedzenia riešeného územia v kap. 3, stanovenie zásad jeho organizácie a vecná a časová koordinácia činností v území. Návrhové obdobie územného plánu obce je stanovené do roku 2025.

Ciele a smerovanie rozvoja územia územný plán podriaďuje požiadavkám ochrany životného prostredia, kultúrno-historických a prírodných hodnôt územia, pričom hľadá možnosti optimálneho využitia zdrojov a rezerv územia na jeho najefektívnejší urbanistický rozvoj. Územný plán aplikuje relevantné princípy Ecocity, ktoré smerujú k naplneniu ideálu udržateľného rozvoja urbanistických štruktúr.

Špecifické ciele sú uvedené v predchádzajúcej podkapitole a súčasne predstavujú hlavné dôvody pre obstaranie územnoplánovacej dokumentácie. Ciele rozvoja obce, vyjadrujúce jej komplexnú rozvojovú stratégiu, stanovil Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHSR) obce Tajná, vypracovaný v roku 2008. Z hľadiska riešenia územného plánu obce majú význam najmä konkrétne projekty, vytypované v rámci finančného plánu PHSR na roky 2008-2013:

- dobudovanie cesty Tajná – Nevidzany
- rozšírenie športových plôch (rekonštrukcia ihriska)
- úprava verejných priestranstiev, výsadba zelene
- kanalizácia obce
- rekonštrukcia kultúrneho domu
- rekonštrukcia miestnych komunikácií, chodníkov, miestneho rozhlasu a verejného priestranstva v obci
- vybudovanie príjazdovej cesty do cintorína
- dokončenie úprav detského ihriska – dobudovanie a úprava terénu
- prvky skrášľujúce obec – lavičky, ohniská, mostíky, rekonštrukcia a výmena autobusových zastávok
- rekonštrukcia kolesových studní
- rekonštrukcia domu smútku
- vybudovanie viacúčelového ihriska
- rekonštrukcia existujúcich a vybudovanie nových odvodňovacích žlabov
- vybudovanie kompostoviska
- vybudovanie zberného dvoru
- rekonštrukcia budovy obecného úradu
- rekonštrukcia a modernizácia materskej školy
- inventarizácia historického parku, posilnenie jeho propagácie
- rekonštrukcia hospodárskych budov, koniarne a ich využitie v rozvoji cestovného ruchu a agroturistiky
- revitalizácia a obnova obecných ovocných sádov a etablovanie malých spracovateľských prevádzok
- vybudovanie infraštruktúry nevyhnutnej pre prepojenie obcí pomocou cyklotrasy
- nájomné byty
- vypracovanie územnoplánovacej dokumentácie
- vybudovanie gazdovského dvoru

Podrobnejšie informácie o rozvojovej stratégii sú v nasledujúcej kapitole.

1.2 Zhodnotenie doterajšieho územného plánu a súvisiacich koncepcií

Obec Tajná nemá spracovaný územný plán obce, ani v minulosti nebola pre územie obce spracovaná žiadna územnoplánovacia dokumentácia.

Aktuálnym plánovacím dokumentom, ktorý pomerne komplexne rieši hlavné otázky a problémy rozvoja obce, je program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHSR). Obec Tajná obstarala tento dokument v roku 2008 pre programové obdobie 2007 – 2013.

Stratégia vytypovala 6 rozvojových priorít:

- Priorita 1 Tvorba nových pracovných príležitostí a zvýšenie príjmov obyvateľstva
- Priorita 2 Ochrana životného prostredia
- Priorita 3 Zachovanie kultúrno-historického dedičstva
- Priorita 4 Rozvoj sociálnych a zdravotných služieb
- Priorita 5 Skvalitnenie verejnej infraštruktúry
- Priorita 6 Rozvoj ľudských zdrojov a spoločenského života

K naplneniu rozvojových priorít boli stanovené opatrenia a špecifické ciele:

- Opatrenie 1.1 Podpora rozvoja výroby a služieb
- Opatrenie 1.2 Podpora podnikateľských aktivít v cestovnom ruchu
- Opatrenie 1.3 Podpora a obnova infraštruktúry cestovného ruchu
- Opatrenie 2.1 Environmentálna infraštruktúra a protipovodňová ochrana
- Opatrenie 2.2 Podpora budovania systému odpadového hospodárstva
- Opatrenie 2.3 Podpora obnoviteľných zdrojov energie
- Opatrenie 2.4 Ochrana a regenerácia prírodného prostredia
- Opatrenie 3.1 Obnova kultúrnych a historických objektov
- Opatrenie 3.2 Podpora rozvoja kultúrno-historických tradícií
- Opatrenie 4.1 Podpora budovania siete sociálnych a zdravotných zariadení
- Opatrenie 5.1 Obnova a rozvoj obcí
- Opatrenie 6.1 Podpora moderného a celoživotného vzdelávania
- Opatrenie 6.2 Podpora rozvoja spoločenských aktivít
- Opatrenie 6.3 Rozvoj partnerskej spolupráce

Konkrétne projekty, vytypované v rámci finančného plánu PHSR na roky 2008-2013, boli použité ako východiskový podklad pre stanovenie cieľov na riešenie územného plánu obce.

Viacere aktuálne koncepcné materiály boli spracované pre celé územie mikroregiónu Požitavie-Širočina:

- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mikroregiónu Požitavie-Širočina (2005)
- Rozvojová štúdia mikroregiónu Požitavie-Širočina (2002)
- Urbanistická štúdia mikroregiónu Požitavie – Širočina (2001)

1.3 Údaje o súlade riešenia územia so zadaním

Navrhované riešenie je v súlade s cieľmi, deklarovateľnými v zadaní. Súčasne sleduje naplnenie požiadaviek na riešenie, uložených v zadaní.

Zadanie pre územný plán obce Tajná bolo prerokované v zmysle §20 ods. 2, 3 a 4 zákona č. 50/1976 Zb. (Stavebný zákon) v znení neskorších predpisov. Výsledok prerokovania bol zhrnutý v správe o prerokovaní zadania územného plánu obce Tajná a vyhodnotení pripomienok. Zadanie bolo posúdené Krajským stavebným úradom v Nitre a následne schválené uznesením obecného zastupiteľstva v Tajnej č. 113/2009 dňa 22. apríla 2009.

1.4 Zoznam východiskových podkladov

- Atlas krajiny Slovenskej republiky, Bratislava: Ministerstvo životného prostredia SR, 2002
- Atlas SSR, Bratislava: SAV a SÚGK, 1980
- Krajinná štruktúra a ÚSES okresu Nitra, Bratislava : Aurex, 1998
- Krajinná ekologický plán obce Tajná, 2008.
- Miestny územný systém ekologickej stability Vráble, Bratislava : Bio-Eco, 1997.
- Projekt stavby odvodňovacieho kanála, Ing. Arpáš 2006.
- Program odpadového hospodárstva obce Tajná do roku 2005
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Tajná, 2008
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mikroregiónu Požitavie-Širočina, 2005 (Ing. Jarábková a kol.)
- Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Nitra, Bratislava : Aurex, 1993
- Rozvojová štúdia mikroregiónu Požitavie-Širočina, 2002 (D. Ježo).
- Územný plán obce Nová Ves nad Žitavou, 2009 (J. Coplák)
- Územný plán VÚC Nitrianskeho kraja v znení zmien a doplnkov z r. 2004 a 2007, Aurex, 1998
- Urbanistická štúdia mikroregiónu Požitavie – Širočina, Regio Nitra, 2001
- Zámer EIA – Veterný park Vráble, Envis, 2007
- Zámer EIA – Región Vráble – odvedenie a čistenie odpadových vôd a zásobovanie pitnou vodou, Envigeo, 2007

2. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

2.1 Vymedzenie riešeného územia

Geografický opis územia

Obec Tajná (okres Nitra, Nitriansky kraj) je situovaná vo východnej časti okresu, na hranici s okresom Zlaté Moravce. Podľa KÚRS a ÚPN VÚC Nitrianskeho kraja leží na okraji nitrianskeho ťažiska osídlenia celoštátneho až medzinárodného významu. Mesto Nitra (85 742 obyv.) je od obce Tajná vzdialené 32 km západne, najbližšími mestami sú Vráble (7 km, 9470 obyv.) a Zlaté Moravce (18 km, 13 554 obyv.). Vo vzdialenosti do 50 km sa nachádzajú aj ďalšie stredne veľké mestá – Levice a Nové Zámky.

Obec leží v juhozápadnej časti Hronskej pahorkatiny, v doline toku Širočina. Reliéf má v juhozápadnej časti ráz zvlnenej roviny, v ostatných častiach je reliéf pahorkatinný, s nadmorskou výškou v rozmedzí od 160 až 243 m.n.m., stred obce je vo výške 174 m.n.m. Rovinný reliéf reprezentuje len úzka niva toku Širočina, široká 300 – 500 m.

Hronská pahorkatina oproti okolitej rovine predstavuje sústavu mierne vyzdvihnutých, diferencovaných krýh. Sklon reliéfu je 3 až 7°, sklonitosť niektorých svahov je väčšia – 7 až 12°. Prevažuje západná orientácia svahov. Reliéf sa vyznačuje širokými zaoblenými chrbtami a plytkými úvalinovitými dolinami.

Hronská pahorkatina je budovaná ílmi, pieskami a štrkami. V ich nadloží vystupujú riečne terasové štrky s niekoľkometrovým pokrovom spraší, lokálne i eolických pieskov. Spraše a sprašové hliny prekrývajú neogénne sedimenty. Z pôdnych typov sa pozdĺž toku Širočiny vyvinuli fluvizeme, miestami aj čiernice. V pahorkatinnej časti katastra sa vyskytujú prevažne hnedozeme.

Tab.: Prehľad úhrnných hodnôt druhov pozemkov v m² (ÚHDP) za katastrálne územie obce Tajná

Druh pozemku	výmera v m²
orná pôda	5594854
záhrady	152032
vinice	153602
ovocné sady	186795
trv. tráv. porasty	26507
lesné pozemky	1767577
vodné plochy	70236
zast. plochy a nádvoria	342518
ostatné plochy	187380
spolu – k.ú.	8481501

Zdroj: GKÚ Bratislava www.katasterportal.sk

Katastrálnym územím obce Tajná pretekajú vodné toky Širočina a Tajniansky potok.

Podľa klimatického členenia Slovenska (Atlas SSR, 1980) patrí územie do teplej oblasti, mierne suchej, s miernou zimou s priemernou teplotou vzduchu 9–10 °C. Najteplejším mesiacom je júl (priemerne 18,7 °C) a najchladnejšími mesiacmi sú január a február (–1,8 °C). Priemerné ročné úhrny zrážok sú od 550 do 650 mm.

Územie je z väčšej časti odlesnené a intenzívne poľnohospodársky využívané. Na vyššie položených miestach pahorkatiny sa zachovali kompaktné lesné plochy – Tajniansky háj a Šarovský háj, ktoré pokračujú do k.ú. Čifáre (vytvárajú Čifársky háj).

Hranice riešeného územia

Riešené územie pre územný plán obce je vymedzené administratívno-správnymi hranicami obce, t. j. celým katastrálnym územím obce. Katastrálne územie je celistvé, má pomerne kompaktný tvar, s maximálnou dĺžkou 2,8 x 4,1 km. Celková výmera katastrálneho územia je 848 ha. Pri počte obyvateľov obce 279 dosahuje hustota osídlenia 33 obyvateľov na km², čo je pod úrovňou celoštátneho priemeru (110 obyv./ km²) a je tiež najnižšia v celom mikroregióne Požitavie-Širočina.

Hranice katastrálneho územia prebiehajú zväčša poľnohospodárskou pôdou bez zreteľných ohraničujúcich prvkov, na menších úsekoch tvoria katastrálne hranice poľné cesty a na juhovýchode okraj lesného porastu Čifárskeho hája. Na západe hranica prebieha rozvodím tokov Žitava a Širočina. Vodné toky ani morfológické štruktúry reliéfu sa ako ohraničujúce prvky neuplatňujú.

Katastrálne územie obce Tajná hraničí s nasledujúcimi katastrálnymi územiami:

- k. ú. Nevidzany – na severe
- k. ú. Nová Ves nad Žitavou – na severozápade
- k. ú. k. ú. Horný Ohaj (m.č. Vrábeľ) – na západe
- k. ú. Vráble – na juhozápade
- k. ú. Telince – na juhu
- k. ú. Čifáre – na východe

V katastrálnom území obce sa okrem hlavnej sídelnej jednotky nenachádzajú iné sídelné formy. Zastavané územie zahŕňa pozemky zastavaných plôch s príslušnými záhradami. Súčasťou zastavaného územia nie je hospodársky dvor západne od obce ani areál parku s kaštieľom v severnej časti obce. Zastavané územie je vymedzené hranicami stanovenými k 1.1.1990.

2.2 Väzby vyplývajúce z riešenia a záväzných častí územného plánu regiónu

V záväznej časti Územného plánu veľkého územného celku (ÚPN VÚC) Nitrianskeho kraja, vyhlásenej Nariadením vlády SR č. 188/1998, v znení zmien a doplnkov č. 1 a 2 z rokov

2004 a 2007, sú určené niektoré všeobecné podmienky pre rozvoj miest a obcí, ako aj konkrétne požiadavky vzťahujúce sa na riešené územie:

V oblasti usporiadania územia osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry:

- podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia s cieľom vytvorenia rovnocenných životných podmienok obyvateľov

V oblasti rozvoja rekreácie a turistiky:

- vytvárať podmienky pre rozvoj vidieckej turistiky a jej formy agroturistiky

V oblasti rozvoja sociálnej infraštruktúry:

- vo väzbe na predpokladaný demografický vývoj očakávať nárast obyvateľov v poproduktívnom veku a zabezpečiť adekvátne nároky na ubytovacie zariadenia pre prestarnutých obyvateľov (domovy dôchodcov a domovy – penzióny pre dôchodcov) a služby,

V oblasti poľnohospodárskej výroby a lesného hospodárstva:

- rešpektovať pri ďalšom rozvoji poľnohospodársky a lesný pôdny fond ako jeden z faktorov limitujúcich urbanistický rozvoj
- zabezpečiť protieróznú ochranu poľnohospodárskeho pôdneho fondu prvkami vegetácie v rámci riešenia projektov pozemkových úprav a agrotechnickými opatreniami zameranými na optimalizáciu štruktúry pestovaných plodín, v nadväznosti na prvky územného systému ekologickej stability
- rozširovať výmeru lesného pôdneho fondu na plochách poľnohospodársky nevyužitelných nelesných pôd a na pozemkoch porastených lesnými drevinami, evidovaných v katastri nehnuteľnosti v druhu poľnohospodárska pôda

V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany prírody a ochrany pôdneho fondu:

- odstrániť pôsobenie stresových faktorov (skládky odpadov, konfliktné uzly a pod.) v územiach prvkov ÚSES
- revitalizovať skanalizované toky, kompletizovať sprievodnú vegetáciu výsadbou pásu domácich druhov drevín a krovín pozdĺž tokov, zvýšením podielu trávnych porastov na plochách okolitých mikrodepresií
- realizovať výsadbu lesa v nivách riek, na plochách náchylných na eróziu a pri prameniskách, podporovať zvýšenie podielu nelesnej stromovej a krovinej vegetácie (hlavne pozdĺž tokov, kanálov a ciest a v oblasti svahov Podunajskej pahorkatiny)
- pri obnove vegetačných porastov uprednostňovať prirodzenú obnovu, dodržiavať prirodzené druhové zloženie drevín pre dané typy (postupná náhrada nepôvodných drevín pôvodnými), na maximálne možnú mieru obmedziť ťažbu veľkoplošnými holorubmi

V oblasti usporiadania územia z hľadiska kultúrno-historického dedičstva:

- rešpektovať kultúrno-historické dedičstvo, predovšetkým vyhlásené kultúrne pamiatky
- pri novej výstavbe akceptovať a nadväzovať na historicky utvorenú štruktúru osídlenia s cieľom dosiahnuť ich vzájomnú funkčnú a priestorovú previazanosť pri zachovaní identity a špecifičnosti pôvodného osídlenia
- rešpektovať typickú formu a štruktúru osídlenia charakterizujúcu jednotlivé etnokultúrne a hospodársko-sociálne celky a prírodno-klimatické oblasti

V oblasti rozvoja nadradenej technickej infraštruktúry:

- na úseku vodných nádrží a prevodov vody zabezpečiť územnú ochranu vodárenského toku Žitavy a jeho povodia v zmysle platnej legislatívy
- na úseku verejných vodovodov realizovať prívody vody a vodovodné siete v sídlach v ochrannom pásme Atómovej elektrárne Mochovce (* už realizované)
- na úseku verejných kanalizácií v súlade s Konceptiou vodohospodárskej politiky Slovenskej republiky do roku 2005 zabezpečiť ochranu podzemných zdrojov vody a iných vôd budovaním kanalizácií a ČOV, odkanalizovanie sídiel s vybudovaným verejným vodovodom, čím sa zníži veľký podiel obyvateľstva na znečisťovaní povrchových a podzemných vôd
- rešpektovať koridory jestvujúcich vedení
- rešpektovať koridory súčasných plynovodov prechádzajúcich územím
- utvárať priaznivé podmienky pre intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike

V oblasti nadradenej infraštruktúry odpadového hospodárstva:

- uprednostňovať v odpadovom hospodárstve minimalizáciu odpadov, separovaný zber a zhodnocovanie odpadov s využitím ekonomických a legislatívnych nástrojov
- zabezpečiť lokality pre výstavbu zariadení na zneškodňovanie, zhodnotenie, dotriedňovanie a kompostovanie odpadov

Verejnoprospešné stavby:

- prívody vody a vodovodné siete v sídlach v ochrannom pásme Jadrovej elektrárne Mochovce – prívod vody Vráble – Zlaté Moravce, Nová Ves nad Žitavou – Čierne Kľačany (* už realizované)

Závazná časť Územného plánu veľkého územného celku Nitrianskeho kraja je záväzným podkladom pre riešenie Územného plánu obce Tajná.

2.3 Širšie vzťahy a riešenie záujmového územia obce

Obec Tajná patrí na základe územno-správneho členenia do okresu Nitra a Nitrianskeho kraja. Okres Nitra má rozlohu 871 km² a 163 540 obyvateľov. Po zmene územnosprávneho členenia v roku 1996 sa okres Nitra zmenšil odčlenením novozriadeného okresu Zlaté Moravce.

Mesto Nitra je spádovým územím pre obyvateľov obcí okresu a kraja z hľadiska dochádzky za občianskou vybavenosťou – majú tu sídlo zariadenia vyššej občianskej vybavenosti (administratíva, školstvo, zdravotníctvo). Je významným cieľovým miestom dochádzky za prácou a po etablovaní nových výrobných podnikov sa ponuka pracovných príležitostí ďalej rozširuje. Mesto Vráble v období strediskovej sústavy osídlenia plnilo funkciu strediska obvodného významu a koncentrovalo niektoré zariadenia občianskej vybavenosti – základné a stredné školy, zdravotnícke zariadenie. V rámci ÚPN VÚC Nitrianskeho kraja je klasifikované ako subregionálne centrum.

Okrem väzieb na uvedené mestá ako regionálne a nadregionálne centrá, sa vyvinuli intenzívne medzisídelné väzby na okolité obce. Predovšetkým ide o sídelný pás pozdĺž toku Širočiny na osi Veľké Vozokany, Malé Vozokany, Červený Hrádok, Nevidzany, Tajná, Telince, Čifáre. Tieto obce v minulosti realizovali viaceré spoločné projekty, napr. plynifikáciu.

Rozvíja sa aj spolupráca na úrovni mikroregiónu Požitavie – Širočina, ktorý vznikol v roku 2000 ako záujmové združenie obcí horného Požitavia a údolia potoka Širočina. Pôvodný mikroregión vytvorili obce Čierne Kľačany, Malé Vozokany, Nemčiňany, Nevidzany, Slepčany, Tajná, Tesárske Mlyňany, Veľké Vozokany a Vieska nad Žitavou. Neskôr sa rozšíril o obce Volkovce, Čaradice, Tekovské Nemce, Červený Hrádok, Choča a Nová Ves nad Žitavou.

Obec Tajná má výhodnú polohu v blízkosti mesta Vráble. Táto poloha je predpokladom rozvoja bytovej výstavby a prímestskej rekreácie. Aj keď sa obec nachádza mimo hlavných dopravných trás; cestné koridory regionálneho až medzinárodného významu prebiehajú v jej blízkosti.

Obec Tajná v minulosti (70.–80. roky 20. storočia) bola klasifikovaná ako nestredisková obec. Podľa aktuálneho ÚPN VÚC Nitrianskeho kraja obec nie je zaradená medzi centrá lokálneho významu, ani v Národnom strategickom referenčnom rámci SR na roky 2007–2013 nie je zaradená medzi póly rastu. Vzhľadom k nízkej koncentrácii vybavenostných funkcií a blízkosti väčších obcí, nemá obec Tajná vlastné záujmové územie, ale je súčasťou záujmového územia mesta Vráble. Z tohto dôvodu sa územný plán riešením záujmového územia obce nezaoberá.

2.4 Základné demografické údaje a prognózy

Vývoj počtu obyvateľov, prirodzený a mechanický pohyb

Vývoj počtu obyvateľov odzrkadľuje socio-kultúrne, demografické a ekonomické procesy prebiehajúce na úrovni celej spoločnosti, čiastočne je aj odrazom významu obce v štruktúre osídlenia a lokálnych zmien.

V období posledných 150 rokov miestna populácia zaznamenávala rast počtu obyvateľov, prerušovaný len kratšími obdobiami stagnácie. K miernemu poklesu došlo v dekádach 1910-1921 a 1940-1948. Historicky najvyšší počet obyvateľov (539) obec dosiahla v roku 1970. Potom už nasledovalo obdobie trvalého populačného úbytku. Obyvateľstvo sa za podpory masívnej bytovej výstavby sťahovalo do priemyselných centier – Nitry, Vrábeľ, Zlatých Moraviec, Levíc. Začal sa aj negatívne prejavovať vplyv koncepcie strediskovej sústavy, na základe ktorej sa rozvoj nestrediskových tzv. zánikových obcí obmedzoval. Do roku 1998 poklesol počet obyvateľov až na 256, t.j. na 47% stavu z roku 1970. Pokles počtu obyvateľov sa nezastavil ani v 90. rokoch. Až v posledných 6 rokoch (s výnimkou roku 2007) bol vďaka pozitívnej migračnej bilancii zaznamenaný mierny rast.

Z hľadiska prirodzeného pohybu obyvateľstva, vyjadreného prirodzeným prírastkom, resp. úbytkom, počet zomrelých obyvateľov už od polovice 80. rokov prevyšuje počet narodených detí. V rokoch 1995 – 2007 bol súhrnný pomer počtu narodených a zosnulých 21 : 53. Problém prirodzeného úbytku je dôsledkom razantného poklesu miery natality, čo súvisí s celkovými spoločenskými a sociálnymi zmenami. Náznakom mierneho zlepšenia je, že počet narodených do roku 2002 bol každoročne len 0-1, ale v rokoch 2003-06 sa zvýšil na 2-3.

Celková migračná bilancia za sledované obdobie 1995 – 2007 bola pozitívna (105 prisťahovaných : 72 odsťahovaných). Negatívnu migračnú bilanciu obec zaznamenávala až do roku 1997. V ďalších rokoch (okrem roku 2007) dochádza k výraznejšiemu prílevu obyvateľov.

Z dôvodu nízkej početnosti celkovej vzorky boli medziročne zaznamenané značné medziročné výkyvy prirodzeného a mechanického pohybu, ktoré sťažujú prognózovanie budúceho vývoja. Predpokladáme však, že priaznivá poloha v blízkosti mesta Vráble bude pre obec Tajná naďalej generovať migračné prírastky. Nepôjde už len o tzv. spätnú migráciu tých, ktorí sa v minulom období z obce odsťahovali do okolitých miest, ale aj o prílev nových obyvateľov. Rozvojový potenciál mesta Vráble a celej osi Nitra – Levice sa začal prejavovať len v poslednom období a dosiaľ nie je plne využitý. Preto predpokladáme, že do roku 2025 by mohla populácia obce Tajná vzrásť prekročiť úroveň 400 obyvateľov (teda by sa vrátila na úroveň z konca 70. rokov 20. storočia).

Tab.: Vývoj počtu obyvateľov v rokoch 1869 – 2007

Rok sčítania obyv.	Počet obyv.	Rok sčítania obyv.	Počet obyv.
1869	321	1995	277
1880	328	1996	271
1890	375	1997	261
1900	418	1998	256
1910	408	1999	259
1921	389	2000	267
1930	431	2001	277
1940	507	2002	274
1948	479	2003	275
1961	533	2004	279
1970	539	2005	278
1980	373	2006	286
1991	301	2007	279

Zdroj: Vlastivedný slovník..., údaje obce

Z hľadiska demografických prognóz má istú výpovednú hodnotu index vitality, definovaný ako podiel počtu obyvateľov v predproduktívnom veku k počtu obyvateľov v poproduktívnom veku, násobený číslom 100. Tento ukazovateľ podľa údajov z roku 2001 dosahuje hodnotu len 40. Podľa všeobecnej interpretácie, až hodnoty nad 100 zaručujú perspektívu rastu počtu obyvateľov prirodzenou menou. Pre porovnanie, priemerný index vitality celého Nitrianskeho kraja je 87. S tým korešponduje aj skutočnosť, že v rámci mikroregiónu Požitavie-Širočina je v obci Tajná najnižšie percentuálne zastúpenie obyvateľstva v predproduktívnom veku – 13,38% (po obci Vieska nad Žitavou – 11,82% a Volkovce – 12,59%). V prípade prílevu nových obyvateľov vo fertílno-m veku by následne došlo aj k zvýšeniu natality a zlepšeniu pomeru medzi jednotlivými vekovými skupinami.

Tab.: Skladba obyvateľov podľa vekových skupín a podľa pohlavia

	2001	2006
Počet trvalo bývajúcich obyvateľov	269	292
z toho muži	124	135
z toho ženy	145	157
Počet obyvateľov v predproduktívnom veku (0-14)	40	40
Počet obyvateľov v produktívnom veku (M 15-59, Ž 15-54)	130	161
z toho muži	77	88
z toho ženy	53	73
Počet obyvateľov v poproduktívnom veku (M>60, Ž>55)	99	91
z toho muži	31	
z toho ženy	68	

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001, Štatistický úrad SR 2006

Tab.: Vývoj počtu narodených, zosnulých, prihlásených, odhlásených v r. 1995-2007

Rok	narodení	zosnutí	prihlásení	odhlásení	bilancia
1995	1	2	6	9	-4
1996	4	4	5	14	-9
1997	0	8	5	6	-9
1998	1	9	15	10	-3
1999	1	4	8	3	+2
2000	1	3	12	2	+8
2001	1	2	14	2	+11
2002	1	5	5	3	-2
2003	3	5	5	2	+1
2004	2	0	10	6	+6
2005	3	5	3	2	-1
2006	2	3	17	8	+8
2007	1	3	0	5	-7

Zdroj: údaje obce

Skladba obyvateľov podľa národnosti, vierovyznania a vzdelania

Obyvateľstvo je slovenskej národnosti. Slováci podľa údajov z roku 2001 tvoria 98,51 % obyvateľov. Iné národnosti nie sú významnejšie zastúpené.

Z hľadiska náboženského vyznania je štruktúra obyvateľstva tiež homogénna. Až 95,54 % všetkých obyvateľov sa hlási k rímskokatolíckej cirkvi. V porovnaní s celoslovenským priemerom je miera religiozity vysoká. Podobný stav je aj v rámci mikroregiónu Požitavie-Širočina, kde podiel rímskokatolíckej cirkvi dosahuje 94,25 %.

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva v obci je nepriaznivá. V porovnaní s priemernými hodnotami za mikroregiónu Požitavie-Širočina je percentuálne zastúpenie obyvateľov so základným vzdelaním vyššie o 8,64% a s učňovským vzdelaním bez maturity je vyššie o 8,1%. Naopak, nižší je podiel obyvateľov s úplným stredným vzdelaním s maturitou (15,6%) a s vysokoškolským vzdelaním (1,86%).

Podľa rodinnej charakteristiky patrí obec Tajná medzi tradičné obce. Na pretrvávanie tradičných rodinných modelov poukazuje najmä nízky podiel neúplných rodín.

Tab.: Bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti

Národnosť	slovenská	maďarská	rómska
	265	3	1

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001

Tab.: Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania

Vierovyznanie	rímskokatolícke	bez vyznania	nezistené
	257	11	1

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001

Tab.: Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

Dosiahnuté vzdelanie	spolu	muži	ženy
Základné	96	34	62
Učňovské (bez maturity)	87	49	38
Stredné odborné (bez maturity)	0	0	0
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	11	9	2
Úplné stredné odborné (s maturitou)	28	12	16
Úplné stredné všeobecné	3	2	1
Vyššie	0	0	0
Vysokoškolské	5	2	3
Ostatní bez udania školského vzdelania	0	0	0
Ostatní bez školského vzdelania	0	0	0
Deti do 16 rokov	39	16	23

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001

Tab.: Ukazovatele rodinnej charakteristiky obce

Podiel na celku domácností	% úplných rodín	% neúplných rodín	% viacdet. rodín (3 a viac)	% podiel detí na celku	% spoločne bývajúcich domácností
	30,6	1,6	5,9	17,6	24,2

Zdroj: Atlas obcí Slovenska podľa rodinných a demografických charakteristík, 1996

Ekonomická aktivita obyvateľov

Podiel ekonomicky aktívnych obyvateľov na celkovom počte obyvateľov (40,14 %) je výrazne nižší než v obciach mikroregiónu Požitavie–Širočina (46,8 %) i celoštátny priemer (48 %). Príčinou tohto stavu je vysoký podiel obyvateľov v poproduktívnom veku.

Podľa údajov z roku 2001 obyvatelia nachádzali uplatnenie hlavne v priemyselnej výrobe (21,93 %), ďalej vo veľkoobchode a maloobchode (14,91%), v poľnohospodárstve (10,53%) a v zdravotníctve (10,53%), v obchodných službách (7,02%), vo výrobe a rozvoje elektriny (5,26%), v stavebníctve (4,39%) a v doprave (4,39%).

Územie vymedzené trojuholníkom miest Zlaté Moravce – Vráble – Levice bolo v minulosti v rámci západného Slovenska regiónom s najvyššou mierou nezamestnanosti. Kritická situácia nastala začiatkom 90. rokov, kedy viaceré tradičné podniky v týchto mestách (Calex Zlaté Moravce, Tesla Vráble) zápasili so štrukturálnymi problémami, sprevádzanými masívnym prepúšťaním. Až v posledných rokoch dochádza k oživeniu hospodárstva v regióne v dôsledku budovania priemyselných parkov vo Vrábľoch.

Miera evidovanej nezamestnanosti v obci Tajná kulminovala v roku 2001, kedy predstavovala až 27,19%. Do roku 2005 výrazne poklesla na 10,53 % a bola podstatne nižšia ako miera nezamestnanosti v rámci mikroregiónu Požitavie–Širočina (14,04 %) i priemer za SR (12,9 %). K 30. 6. 2006 sa ešte znížila na 9,65%. Rekordný medziročný pokles nastal v roku 2002 – miera nezamestnanosti poklesla o takmer 10 percentuálnych bodov.

V obci je spolu vytvorených asi 40 stálych pracovných príležitostí. Najväčším zamestnávateľom je zariadenie VÚC – detský domov, ktoré má 27 zamestnancov. V súkromnom sektore pracovné miesta vytvárali len poľnohospodárske podniky Agrotaj PVD a Tekro s.r.o., ktoré v poslednom období výrazne zredukovali nároky na pracovnú silu a v súčasnosti majú spolu 6 zamestnancov. Podľa údajov z posledného sčítania z roku 2001 pracovalo vo verejnom sektore 44 obyvateľov, v súkromnom sektore 63 obyvateľov.

Podnikateľské aktivity a verejný sektor v obci poskytujú pracovné príležitosti len pre časť obyvateľov. Za prácou odchádzalo 50 obyvateľov, čo z počtu pracujúcich predstavovalo takmer 50%. Väčšina obyvateľov odchádza za zamestnaním do miest Vrábľa, Nitra, Zlaté Moravce a do JE Mochovce.

Tab.: Ekonomická aktivita obyvateľov v roku 2001

Počet ekonomicky aktívnych osôb	113
z toho muži	67
z toho ženy	46
Podiel ekonomicky aktívnych (%)	40,14
Počet pracujúcich	73
z toho muži	46
z toho ženy	27
Počet nezamestnaných	35
z toho muži	21
z toho ženy	14

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001

2.5 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania

Koncepcia kompozičného formovania priestoru sídla

Urbanistická štruktúra obce Tajná sa rozvinula na vyvýšenej terase pozdĺž toku Širočina a paralelnej miestnej cesty. Ide o úsek dnešnej cesty III. triedy, ktorá z hladiska kryštalizácie zástavby predstavovala líniový koncentračný faktor. Postupne sa vytvorila súvislá uličná zástavba – tzv. ulicovka. Tvorí ju 1,6 km dlhá ulica so severojužnou orientáciou, ktorá tvorí hlavnú prevádzkovú a kompozičnú os obce. Pričné osi nie sú vyvinuté. Urbanistická štruktúra i samotný pôdorys obce sú výrazne pretiahnuté v smere tejto osi. Navrhované riešenie rešpektuje hlavnú kompozičnú os a rozvíja jej paralelné vetvy v rôznych výškových úrovniach. Na najvyššej výškovej úrovni situujeme rozvojovú plochu č. 7 (medzi kostolom a cintorínom). Na najnižšej úrovni – na nive Širočiny vytvárame „podnož“ v podobe novej ulice – rozvojové plochy č. 3, 4, 5, 6.

Rozmiestnenie nových rozvojových plôch rešpektuje limity prírodného charakteru, ktoré predstavujú tok Širočiny, Tajnianskeho potoka, park a lesný porast na severnom okraji obce.

Hlavným uzlom urbanistickej štruktúry je kaštieľ. Nachádza sa na začiatku obce – na príjazde od Vrábeľ. V okolí kaštieľa sa sformovalo novšie centrum obce, kde sa koncentrujú všetky zariadenia občianskej vybavenosti. Kaštieľ sa ako dominanta z diaľkových pohľadov neuplatňuje, nakoľko je obklopený vysokou parkovou zeleňou. Masív parkovej zelene v okolitej odlesnenej krajine vystupuje ako priestorovo dominantný prvok. Verejné priestranstvo na vstupe do obce má potenciál reprezentačného centra obce. Navrhujeme preto jeho komplexnú revitalizáciu a dotvorenie, vrátane revitalizácie zelene. Aspoň časť parku by mala byť sprístupnená verejnosti ako verejný park.

Vďaka polohe na vyvýšenine je ako hlavná dominanta obce vnímaný rímskokatolícky kostol. Aj keď je situovaný na východnom okraji obce, vo vzťahu k hlavnej kompozičnej osi má centrálnu polohu. Za účelom zachovania jeho dominantného priestorového pôsobenia je osobitne regulovaná výšková úroveň zástavby v rámci rozvojovej plochy č. 7 (pri kostole).

Urbanisticko-architektonická štruktúra obce nesie zachované znaky typickej vidieckej jednopodlažnej zástavby, keďže počas posledných 50 rokov sa tu nerealizovali takmer žiadne stavebné aktivity. Zástavba obce je veľmi extenzívna. Väčšina rodinných domov je postavených na pozemkoch väčších ako 1500 m², obklopených rozsiahlymi záhradami. Návrh riešenia prispieva ku skompaktňaniu pôdorysu a sceleniu jadrovej časti obce s južnejšie situovanou časťou Šiarovce. Novou výstavbou na rozvojových plochách č. 2, 8, 9 sa vyplnia prázdne bloky v zástavbe.

Preferovať by sa mali jednopodlažné objekty, prípadne s obytným podkrovím, 3 nadzemné podlažia prichádzajú do úvahy len v prípade bytových domov. Na prekrytie domov sa odporúčajú šikmé strechy s maximálnym sklonom 45°. Oplotenie pozemkov rodinných domov by malo byť priehľadné, výška nepriehľadnej časti oplotenia v uličnej fronte by nemala presiahnuť 1,2 m. V prípade rodinných domov by súvislá zastavaná plocha jedného objektu nemala prekročiť 200 m². Odporúčaná šírka pozemkov pre samostatne stojace rodinné domy je 16 až 20 m. Výmera pozemkov izolovaných rodinných domov by mala byť 600–800 m², s prijateľným rozptylom od 400 do 1000 m².

Koncepcia kompozičného formovania krajinného prostredia

Za najvýznamnejšie faktory, ktoré podmieňujú estetický ráz kultúrnej krajiny sa považuje druh a hustota osídlenia, spôsob poľnohospodárskeho či lesohospodárskeho využitia, trasovanie ciest – nadradenej cestnej siete, nadzemných energetických vedení a hlavne priemysel a ťažba surovín. Ide o antropomorfné zásahy a štruktúry, ktoré so zvyšujúcou sa intenzitou ich výskytu v krajine znižujú estetické pôsobenie krajiny na človeka.

Z historického hľadiska sa riešené územie nachádza v oblasti s dlhodobou roľníckou a vinohradníckou tradíciou. Pôvodná štruktúra polí a drevinovej vegetácie so sieťou poľných ciest však bola v nedávnej minulosti porušená kolektivizáciou a sceľovaním pozemkov do veľkoplošných oráčín. Krajina je z väčšej časti zbavená pôvodného vegetačného krytu a človekom je dlhodobo obhospodarovaná a pretváraná, čím stratila svoju prirodzenú mozaikovitosť.

V krajinnej štruktúre Hronskej pahorkatiny prevažujú horizontálne prvky – polia. Terén je mierne zvlnený, vytvára údolia a nevýrazné chrbty, ktoré zmierňujú vizuálne pôsobenie vysokých objektov. Krajina sa javí pre pozorovateľa ako otvorená. V širšom okolí je dobre viditeľná silueta Zobora s dominantou vysielaca a časť chrbtu pohoria Tríbeč. Okrem Zobora je pri dobrej viditeľnosti rozpoznateľný vrch Žibrica a zrúcanina hradu Gýmeš.

Pozitívnymi prvkami scenérie krajiny sú prvky líniovej a rozptýlenej zelene v krajine – vetrolamy, stromoradia, remízky. Tieto prvky majú v danom území prevažne líniový priestorový prejav. Vo východnej časti územia je výrazným prvkom plošného charakteru zelený masív Čifárskeho hája, ktorý do k.ú. Tajná zasahuje dvomi výbežkami – Tajnianskym hájom a Šarovským hájom. Súčasťou krajinného obrazu územia sú ovocné sady a vinohrady. Najmä bývalé ovocné sady Révayovcov v kontakte so zastavaným územím by mali byť revitalizované do pôvodnej podoby. V rámci zastavaného územia obce medzi harmonicky pôsobiace prvky scenérie krajiny možno zaradiť predovšetkým rozsiahlu plochu parkovej zelene okolo kaštieľa. Estetickú úroveň parku je treba valorizovať zlepšením jeho údržby a revitalizačnými zásahmi.

Pozitívnymi prvkami scenérie krajiny sú ojedinele sa vyskytujúce prvky líniovej a rozptýlenej zelene v krajine – vetrolamy, stromoradia, remízky. Tieto prvky majú v danom území prevažne líniový priestorový prejav – prvky viazané na vodný tok a poľné cesty. V návrhu riešenia sú tieto krajinné prvky posilnené. Líniová zeleň sa využíva nielen na zabezpečenie hygienických a pôdochranných funkcií, ale aj ako kompozičný prvok. Prvok líniovej zelene je tiež použitý za účelom priestorového fixovania navrhovanej hrany urbanistickej štruktúry (pozdlž navrhovaných rozvojových plôch), ako aj na izolovanie hospodárskeho dvora od okolitého obytného územia. Líniová zeleň by mala byť dostatočne štrukturálne členitá a druhovo bohatá.

Prvkom s rušivým účinkom z hľadiska vnímania krajiny sú siluety technických zariadení – chladiace veže jadrovej elektrárne Mochovce, nad ktorými sa vytvára mohutná kopovitá oblačnosť. Tento prvok sa uplatňuje len v pohľadoch z vrcholových častí pahorkatiny. V zastavanom území a na úpätí pahorkatiny ho zakrývajú pahorky dvíhajúce sa smerom k severu, t.j. smerom k elektrárni. V pohľadoch smerom k mestu Vráble sa črtajú vysoké panelové budovy a objekty s administratívnou a výrobnou funkciou, komíny.

Ochrana kultúrno-historických hodnôt

Kultúrno-historické pamiatky sú odrazom stáročného vývoja obce. Prvá písomná zmienka o obci pochádza už z roku 1075 v zakladajúcej listine beňadického opátstva. Ďalšia zmienka o obci je z roku 1339, keď ju kráľ daroval Mikulášovi Barachkaimu. Kráľ Maximilián II. ju v roku 1565 darovacou listinou pričlenil k majetkom Ostrihomskej kapituly. Začiatkom 17. storočia sa v obci stále viac uplatňovali zemepanské práva. V tomto období sa obec delila na Malú a Veľkú Tajnú, v susedstve ktorých sa vyvíjali Veľké a Malé Šarovce (používa sa aj názov Šiarovce). V Šarovciach boli zemepánmi Zobonyayovci, Litassyovci, Vályovci, Bothovci, Baloghovci. Roku 1594 mala 4 porty, 1601 11 domov, 1715 12 daňovníkov, 1828 26 domov a 166 obyvateľov. Bola obcou deputátnikov. V minulosti tu bol mlyn.

V roku 1663 obec vyplienili Turci. Proti tureckej expanzii sa obyvatelia okolitých obcí v roku 1652 zúčastnili spoločnej bitky na Veľkovozokanskom poli, v ktorej boli Turci porazení. V roku 1895 boli Tajná a Šarovce spojené do jednej obce s názvom Tajná. Zo zemianskych rodov, ktoré v Tajnej vládli, boli významní najmä Tajnayovci a Révayovci. V rokoch 1908 – 1913 tu Révayovci vysadili ovocné sady. Na svojom majetku zamestnávali 120 poľnohospodárskych robotníkov a sluhov. Od roku 1926 preberajú časť poľnohospodárskej pôdy od grófa Révaya do prenájmu Schlezingerovci. V rokoch 1938 – 1945 bola obec pripojená k Maďarsku.

V Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ÚZPF) sú evidované 3 nehnuteľné národné kultúrne pamiatky, ktoré je potrebné zachovať a chrániť v zmysle zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu:

- kaštieľ a park (v ÚZPF č. 1550/1-2), klasicistický, z roku 1840
- kostol Všetkých svätých (v ÚZPF č. 1551/1), barokový, z roku 1749, postavený na základoch kostola z roku 1332. V kostole sa nachádza krypta členov rodiny Tajnay. Medzi najhodnotnejšie súčasti mobiliáru patrí hlavný oltár všetkých svätých z 18. storočia, bočný oltár Panny Márie, bočný oltár sv. Anny a kazateľnica
- socha sv. Jána Nepomuckého, v parku pri kostole, (v ÚZPF č. 1551/2), baroková, z 18. storočia

Okrem objektov evidovaných v ÚZPF je potrebné obnoviť a zachovať ďalšie pamiatky, ktoré majú nesporné architektonické a kultúrno-historické hodnoty:

- kaplnka v obci – malá neskoroklasicistická murovaná stavba postavená v roku 1865
- kaplnka na cintoríne – barokovo-klasicistická malá murovaná stavba z polovice 18. storočia
- Mariánsky stĺp, v strede obce, na valcovitom podstavci praniera je kamenná neskorobaroková plastika Panny Márie z polovice 18. storočia
- kolesové studne, v záhradách rodinných domov – sú špecifikom obce vyžadujúcim pozornosť pri pamiatkovej obnove
- pamätník oslobodenia, v centre obce
- pamätná tabuľa Júliusa Matisa (1894 – 1973), generálneho konzervátora ochrany prírody (umiestnená na jeho rodnom dome)
- socha sv. Trojice, v obci na križovatke

Pre zvýraznenie špecifik obce by sa pri ďalšej výstavbe mal uplatniť princíp revitalizácie tradičných urbanistických vzťahov – zachovať charakter historických urbanistických priestorov a ich väzby na prírodné prostredie. Pri obnove, dostavbe a novej výstavbe je nutné rešpektovať pôvodný vidiecky charakter zástavby, vrátane výškovej hladiny a urbanistickej mierky. Z tohto dôvodu je stanovený regulatív maximálnej výšky zástavby, a to špecificky pre jednotlivé priestorové celky.

Tradičná architektúra je dôležitá pre udržanie historickej kontinuity a identity obce. Preto je potrebné zachovať jednotlivé objekty z pôvodnej obytnej zástavby s pamiatkovými a

architektonickými hodnotami. V prípade objektov v zlom technickom stave odporúčame uprednostniť ich rekonštrukciu so zachovaním pôvodného výrazu a k ich asanácii pristúpiť len v prípadoch závažného statického narušenia konštrukcie, a objektov rušivých z prevádzkového hľadiska. Objekty nespôsobilé na trvalé bývanie z dôvodu nesplnenia hygienických štandardov je možné využiť pre rekreačné účely.

V katastrálnom území obce Tajná sa nachádzajú viaceré archeologické lokality. Koncentruje sa tu osídlenie z mladšej a neskorej doby kamennej. Doložené je sídlisko kultúry s lineárnou keramikou a zvyšky osídlenia ľudu železovskej skupiny, rozprestierajúce sa severozápadne od obce na pravom brehu Širočiny. Evidované sú tiež brúsené kamene kamenné sekery nájdené v polohe Planič. Zistené je osídlenie z počiatku neskorej doby kamennej doložené sídliskom ludanickej kultúry, nachádzajúce sa na pravom brehu Širočiny.

Z hľadiska ochrany archeologických nálezov a nálezísk v zmysle zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu a zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku je potrebné aby investor, resp. stavebník každej stavby vyžadujúcej si zemné práce si od krajského pamiatkového úradu v jednotlivých stupňoch územného a stavebného konania vyžiadal konkrétne stanovisko ku každej pripravovanej stavebnej činnosti, vzhľadom k tomu, že stavebnou činnosťou resp. zemnými prácami môže dôjsť k porušeniu archeologických nálezov a nálezísk. V prípade nevyhnutnosti vykonať záchranný archeologický výskum ako predstihové opatrenie na záchranu archeologických nálezísk a nálezov rozhoduje o výskume podľa § 37 pamiatkového zákona Pamiatkový úrad SR.

Regulatívy priestorového usporiadania

/// Maximálny počet podlaží

Regulatív určuje maximálny počet nadzemných (resp. podzemných) podlaží, ktorý je stanovený nasledovne:

- 1 nadzemné podlažie + podkrovie pre novú rozvojovú plochu č. 7
- 2 nadzemné podlažie pre celé existujúce zastavané územie a nové rozvojové plochy, s výnimkou rozvojovej plochy č. 7 a plôch na reštrukturalizáciu r2 a r3
- 3 nadzemné podlažia – platí len plochy s predpokladom výstavby bytových domov – r2, r3

Poznámka: Maximálna výška objektov neplatí pre technické vybavenie (stožiare vysieláčov a pod.) umiestňované mimo zastavaného územia a plôch určených pre výstavbu.

/// Intenzita využitia plôch

Intenzita využitia plôch je určená maximálnym percentom zastavanosti (pomer zastavanej plochy k ploche pozemku x 100). Regulatív maximálneho percenta zastavanosti je stanovený pre všetky plochy s predpokladom lokalizácie zástavby jednotne:

- 40%

Regulatív minimálnej intenzity využitia plôch nie je stanovený. Pre efektívne využitie územia a kvalitnej ornej pôdy sa však odporúča, aby nebol nižší ako 15%.

Podiel nespevnených plôch

Podiel nespevnených plôch je vyjadrený ako podiel nespevnenej plochy a plochy pozemku, násobený číslom 100. Nespevnenu plochou sa rozumie zatrávnená plocha alebo záhrada, chodníky a odstavne plochy pokryté štrkom, pieskom alebo zatrávňovacími tvárnicami. Minimálny podiel nespevnených plôch je určený jednotne, a to len pre plochy s hlavnou funkciou bývanie:

- 30%

Odstupové vzdialenosti medzi objektmi

Pri umiestňovaní stavieb je potrebné riadiť sa vyhláškou č. 532/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie. Minimálne odstupové vzdialenosti medzi objektmi sú stanovené v § 6 tejto vyhlášky.

2.6 Návrh funkčného využitia územia obce

Základné rozvrhnutie funkcií, prevádzkových a komunikačných väzieb v riešenom území

Obec Tajná primárne plní obytnú funkciu, z hľadiska celého katastrálneho územia je významná aj funkcia poľnohospodárskej výroby. Zastúpenie aktivít sekundárneho a terciárneho sektoru je minimálne.

Z hľadiska prevádzkových väzieb sa v súčasnosti nevyskytujú závažnejšie problémy. Miestne komunikácie sú však v nevyhovujúcom stave. Podmienkou bezproblémovej prevádzky je úprava ich šírkových parametrov a odstránenie konštrukčných nedostatkov. Napojenie nových rozvojových plôch sa uskutoční odbočkami z hlavnej prevádzkovej osi obce – cesty III. triedy.

Návrh rozvoja obce počíta predovšetkým s rozvojom obytnej funkcie. Vzhľadom k výhodnej polohe v blízkosti mesta Vráble sa obec stáva cieľovým miestom pre prisťahovanie obyvateľov. Zatiaľ tento potenciál je len minimálne využitý. V návrhu riešenia vymedzením nových rozvojových plôch pre bytovú výstavbu vytvárame predpoklady pre naplnenie tohto potenciálu. Všetky nové rozvojové plochy priamo nadväzujú na existujúce zastavané územie a komunikačný systém. Sú priestorovo pomerne rovnomerne rozložené po okrajoch obce i v rámci zastavaného územia.

Súčasnú funkčnú úroveň existujúcich zastavaných plôch je treba rešpektovať, s výnimkou plôch navrhnutých na funkčnú reštrukturalizáciu. Intenzifikácia využitia obytného územia

je prípustná v rámci záhrad rodinných domov, dostavbami a nadstavbami existujúcich objektov. Intenzifikáciu možno vo väčšine prípadov dosiahnuť aj bez nárokov na dodatočné investície (nie je potrebné vybudovanie nových komunikácií ani technického vybavenia).

Rozširovanie plôch pre priemyselnú a poľnohospodársku výrobu nenavrhujeme. S výrobou sa naďalej počíta v existujúcom hospodárskom dvore, pričom sa stanovuje maximálny limit počtu chovaných zvierat a ďalšie opatrenia na zamedzenie negatívnych vplyvov výroby na obytné územie. Vo vymedzenej lokalite sa predpokladá situovanie fotovoltaických zariadení na výrobu elektrickej energie

Existujúce plochy určené pre športové a rekreačné aktivity budú zachované. Agroturistiku rozvíjame v areáli bývalej farmy a vo väzbe na pôvodné ovocné sady.

Určenie funkčných územných zón

Územný plán stanovuje súbor regulatívov funkčného využívania územia. Určujúcou je hlavná funkcia, ďalej podľa potreby špecifikovaná súborom doplnkového funkčného využitia a negatívne vymedzená taxatívnym vymenovaním neprípustných funkcií. Regulatívy sa vzťahujú na nové rozvojové plochy vyznačené v grafickej časti a existujúce zastavané plochy (pre prípady dostavby a zmien funkčného využitia objektov alebo areálov). Jednotlivé plochy sú priradené k tzv. funkčným územným zónam (obytné / zmiešané / výrobné / rekreačné územie).

Prevažná časť zastavaného územia, ako nové rozvojové plochy pre jeho rozšírenie, sa zaraďuje do obytného územia. Ide o plochy, ktoré sú určené pre obytné stavby a k nim prislúchajúce nevyhnutné zariadenia (garáže, základné občianske vybavenie, verejné dopravné a technické vybavenie, zeleň a detské ihriská). Zmiešané územie predstavuje severná časť obce, kde sa kumulujú zariadenia občianskej vybavenosti, vrátane detského domova; ďalej plochy navrhované pre kombináciu funkcií občianskej vybavenosti a bývania v bytových domoch – r2 a r3. Rekreačné územie reprezentujú plochy pre rozšírenie areálu ihriska r1, záhradková osada, ako aj areál bývalej farmy pri Tajnianskom potoku – po reštrukturalizácii na centrum agroturistiky). Kompaktné výrobné územie predstavuje areál živočíšnej farmy západne od obce. Nové výrobné územie vznikne lokalizáciou fotovoltaickej elektrárne.

Tab.: Prehľad rozvojových plôch a ich funkčné využitie

označenie rozvoj. plochy	výmera v ha	hlavná funkcia	označenie rozvoj. plochy	výmera v ha	hlavná funkcia
1	0,62	bývanie	9	0,78	bývanie
2	0,23	bývanie	10	0,72	bývanie
3	0,44	bývanie	11	5,00	výroba
4	0,30	bývanie			- fotovolt. el.
5	1,53	bývanie	r1		šport
6	2,69	bývanie	r2		bývanie+OV
7	0,93	bývanie	r3		bývanie+OV
8	0,77	bývanie	r4		rekreácia

Regulácia funkčného využitia pre nové rozvojové plochy

/// Rozvojové plochy 1, 2, 5, 7, 10

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **obytné územie**

Hlavná funkcia:

- **bývanie v rodinných domoch**

Prípustné doplnkové funkčné využitie:

- základná občianska vybavenosť (služby, maloobchodné prevádzky)
- nepoľnohospodárska výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov (remeselné prevádzky) v rámci rodinných domov
- verejná zeleň
- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia

Nepripustné funkčné využitie:

- bývanie v bytových domoch
- priemyselná a živočíšna výroba (okrem drobného chovu)
- plochy skladov a logistiky

Podiel hlavnej funkcie:

- minimálne 75%

Etapa výstavby:

- I. (2010 – 2017)

/// Rozvojové plochy 3, 4, 6, 8, 9

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **obytné územie**

Hlavná funkcia:

- **bývanie v rodinných domoch**

Prípustné doplnkové funkčné využitie:

- základná občianska vybavenosť (služby, maloobchodné prevádzky)
- nepoľnohospodárska výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov (remeselné prevádzky) v rámci rodinných domov
- verejná zeleň
- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia

Nepripustné funkčné využitie:

- bývanie v bytových domoch
- priemyselná a živočíšna výroba (okrem drobného chovu)
- plochy skladov a logistiky

Podiel hlavnej funkcie:

- minimálne 75%

Etapa výstavby:

- II. (2018 – 2025)

/// Rozvojová plocha č. 11

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **výrobné územie**

Hlavná funkcia:

- **výroba elektrickej energie vo fotovoltaickom zariadení**

Prípustné doplnkové funkčné využitie:

- trvalé trávne porasty

Etapa výstavby:

- I. (2010 – 2017)

Regulácia funkčného využitia pre existujúcu zástavbu a plochy na reštrukturalizáciu

/// Existujúce obytné územie

Vymedzenie:

- existujúca obytná zástavba obce, s výnimkou plôch na reštrukturalizáciu, existujúceho výrobného a rekreačného územia

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **obytné územie**

Hlavná funkcia:

- **bývanie v rodinných domoch**

Prípustné doplnkové funkčné využitie:

- základná občianska vybavenosť (služby, maloobchodné prevádzky)
- plochy športu
- verejná zeleň, vyhradená zeleň, cintoríny
- nepoľnohospodárska výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov (remeselné prevádzky) v rámci rodinných domov
- trvalé trávne porasty, nelesná drevinová vegetácia, vodný tok

Neprípustné funkčné využitie:

- bývanie v bytových domoch
- nepoľnohospodárska a živočíšna výroba s negatívnymi a rušivými vplyvmi (okrem drobného chovu)
- plochy skladov a logistiky

Podiel hlavnej funkcie:

- minimálne 75%

Ďalšie ustanovenia:

- zachovanie plôch verejnej a vyhradenej zelene, cintorínov v pôvodnom rozsahu

Existujúce výrobné územie

Vymedzenie:

- existujúci areál farmy spol. Tekro s r.o.

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **výrobné územie**

Hlavná funkcia:

- **poľnohospodárska výroba** (chov max. 700 ks ošípaných alebo 500 ks HD)

Prípustné doplnkové funkčné využitie:

- nepoľnohospodárska výroba
- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- skladové plochy (logistické prevádzky) a plochy technických zariadení miestneho významu
- občianska vybavenosť (výrobné a remeselné služby)
- zariadenia technickej infraštruktúry

Neprípustné funkčné využitie:

- bývanie
- priemyselná výroba s negatívnymi vplyvmi na životné prostredie
- logistické prevádzky nadlokálneho významu

Existujúce rekreačné územie

Vymedzenie:

- záhradkárska osada pri Tajnianskom potoku, areál parku s kaštieľom

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **rekreačné územie**

Hlavná funkcia:

- **rekreácia**

Prípustné doplnkové funkčné využitie:

- verejná zeleň – v rozsahu súčasnej plochy Tajnianskeho parku
- agroturistika
- sociálna infraštruktúra – v existujúcich objektoch v rámci parku
- záhradkárske chatky so zast. plochou max. 50 m² – len v rámci záhradkárskej osady
- trvalé trávne porasty, nelesná drevinová vegetácia, vodné plochy a toky

Neprípustné funkčné využitie:

- trvalé bývanie
- výroba akéhokoľvek druhu

/// Plocha na reštrukturalizáciu r1

Vymedzenie:

- plochy priľahlé k futbalovému ihrisku

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **rekreačné územie**

Hlavná funkcia:

- **šport** (napr. multifunkčné ihrisko, detské ihrisko)

Prípustné doplnkové funkčné využitie:

- agroturistika
- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- skladové plochy a plochy technických zariadení miestneho významu
- základná občianska vybavenosť (služby, maloobchodné prevádzky)

Neprípustné funkčné využitie:

- bývanie
- priemyselná a živočíšna výroba (vrátane drobného chovu)

/// Plochy na reštrukturalizáciu r2, r3

Vymedzenie:

- plochy za obecným úradom a parcela sýpky v časti Šiarovce

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **zmiešané územie**

Hlavná funkcia:

- **občianska vybavenosť**
- **bývanie v bytových domoch**

Prípustné doplnkové funkčné využitie:

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia

- prevádzky služieb – prechodné ubytovanie, spoločné stravovanie
- záhrady, poľnohospodárska pôda

Nepripustné funkčné využitie:

- bývanie v rodinných domoch
- živočíšna výroba (vrátane drobného chovu)

/// Plocha na reštrukturalizáciu r4

Vymedzenie:

- areál bývalej farmy pri Tajnianskom potoku

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **rekreačné územie**

Hlavná funkcia:

- **rekreácia** (agroturistika)

Pripustné doplnkové funkčné využitie:

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- chov hospodárskych zvierat (okrem veľkochovu)
- prevádzky služieb – prechodné ubytovanie, spoločné stravovanie
- drobné spracovateľské prevádzky – spracovanie miestne vyrobených poľnohospodárskych produktov
- záhrady, poľnohospodárska pôda

Nepripustné funkčné využitie:

- trvalé bývanie

Regulácia funkčného využitia pre územie bez predpokladu lokalizácie zástavby

Ide o plochy poľnohospodárskeho a lesného pôdneho fondu mimo zastavaného územia obce bez predpokladu lokalizácie zástavby. Využitie tohto územia sa riadi zásadami stanovenými v Krajinnoekologickom pláne obce Tajná. Vymedzené boli 3 homogénne celky, tzv. krajinnoekologické komplexy s ekvivalentnými vlastnosťami krajinných zložiek, meraných špecifickými ukazovateľmi (p. Metodika SAŽP, 2001). Pre jednotlivé komplexy bolo definované vhodné, prípadne aj podmienene vhodné využitie.

/// KEK A

Vymedzenie / charakteristika:

- Oráčinová krajina v úvaline. KEK–A zahŕňa úzky pruh nivy toku Širočina (široký 300 – 500 m), pokrytý nivnými pôdami (fluvizemami). Komplex je takmer celý intenzívne poľnohospodársky využívaný, pričom dominuje orná pôda. Hlavným

prvkom zabezpečujúcim ekologickú stabilitu územia je tok Širočina, ako biokoridor však nie je dostatočne funkčný.

Vhodné využitie:

- trvalé trávne porasty, vodné toky, nelesná drevinová vegetácia, vodné toky a plochy

Podmienečne vhodné využitie:

- poľnohospodárska výroba na ornej pôde

Nevhodné využitie:

- akékoľvek stavebné zásahy

KEK B

Vymedzenie / charakteristika:

- Oráčinová krajina na svahoch pahorkatiny, miestami s prejavmi erózie a bez ekostabilizačných prvkov. KEK–B zahŕňa prevažnú časť katastrálneho územia na pahorkatine, s výnimkou východnej časti, pokrytej súvislými lesnými porastami. Komplex má reliéf pahorkatinný, s teplou suchou nížinnou klímou, prevažne s ľahkými hnedozemnými pôdami. Komplex je veľmi intenzívne poľnohospodársky využívaný výlučne ako orná pôda. Z dôvodu nízkeho zastúpenia prvkov ekologickej stability je potrebné navrhnuť a dobudovať prvky MÚSES.

Vhodné využitie:

- poľnohospodárska výroba na ornej pôde, trvalé trávne porasty, vodné toky, nelesná drevinová vegetácia, vodné toky a plochy, trvalé kultúry (sady a vinice, vrátane vinohradníckych objektov so zastavanou plochou do 60 m²)

Nevhodné využitie:

- výstavba obytných budov, rekreačných, výrobných zariadení a iné stavebné zásahy

KEK C

Vymedzenie / charakteristika:

- Oráčinovo-lesná krajina, na svahoch pahorkatiny, s vyváženou krajinnou štruktúrou. KEK–C zahŕňa vrcholové časti pahorkatiny so súvislými lesnými porastami (Čifársky háj).

Vhodné využitie:

- lesné porasty bez hospodárskych zásahov (ochranné lesy a lesy osobitného určenia)

Podmienečne vhodné využitie:

- lesné porasty obhospodarované ako hospodárske lesy, trvalé trávne porasty, orná pôda

Nevhodné využitie:

- lesné porasty ťažené holorubným spôsobom, ťažba nerastných surovín, výstavba rekreačných zariadení a iné stavebné zásahy

2.7 Podrobný opis návrhu funkčného využitia územia obce podľa funkčných subsystémov

2.7.1 Bývanie

Bytový fond tvorí výlučne tradičná zástavba rodinných domov, zväčša jednopodlažných. Priemerná obložnosť bytu (počet obyvateľov na 1 byt) dosahuje hodnotu 2,74, čo je výrazne pod priemerom SR (3,21) aj okresným priemerom (3,17). Štandard bytového fondu z hľadiska vybavenosti ústredným kúrením a kúpeľňou zaostáva za priemernými ukazovateľmi za okres Nitra. Neuspokojivé kvalitatívne parametre bytového fondu v obci odráža zastúpenie jednotlivých kategórií bytov: 43,6 % bytového fondu patrí do najvyššej 1. kategórie (priemer za SR je 77,8%), 21,3 % bytov do 2. kategórie (priemer za SR je 11,8%), 13,8 % bytov do 3. kategórie (priemer za SR je 2,9%) a až 21,3 % bytov do 4. kategórie (priemer za SR je 7,5%).

Neobývané byty predstavujú až 27,7 % z celkového počtu bytov. Príčinou je vyšší vek zástavby a horší stavebnotechnický stav bytového fondu v starších objektoch, ktoré nie sú prispôbené súčasným štandardom bývania. Tento bytový fond je vhodné rekonštruovať, delimitovať pre účely chalupárskej rekreácie alebo nahradiť novou bytovou výstavbou.

Tab.: Počet domov a bytov

domy spolu	131
trvale obývané domy	94
z toho rodinné domy	94
neobývané domy	36
byty spolu	130
trvale obývané byty spolu	94
z toho v rodinných domoch	94
neobývané byty spolu	36

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001

Tab.: Vybrané charakteristiky domového a bytového fondu

priemerný počet trvale bývajúcich osôb na 1 trvale obývaný byt	2,74
priemerný počet m ² obytnej plochy na 1 trvale obývaný byt	69,10
priemerný počet obytných miestností na 1 trvale obývaný byt	3,54
priemerný počet trvale bývajúcich osôb na 1 obytnú miestnosť	0,77
priemerný počet m ² obytnej plochy na osobu	25,2
podiel trvale obývaných bytov s 3 a viac obytnými miestnosťami	71,4%
podiel trvale obývaných bytov vybavených ústredným kúrením	53,2%
podiel trvale obývaných bytov vybavených kúpeľňou alebo sprch. kútom	80,9%

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001

Tab.: Trvale obývané byty podľa obdobia výstavby

Obdobie výstavby	-1899	1900-1919	1920-1945	1946-1970	1971-1980	1981-1990	1991-2001
Počet bytov	3	3	20	56	5	4	3

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001

Trvalo obývané domy vykazujú nepriaznivú vekovú štruktúru. Priemerný vek domového fondu v roku 2001 bol 49 rokov, čo je najviac v rámci celého mikroregiónu Požítavie-Širočina. Najväčší rozmach bytovej výstavby v obci bol zaznamenaný v rokoch 1946 – 1970, kedy sa za 24 rokov postavilo 56 bytov (v priemere 2 byty ročne). Po roku 1970 sa výstavba úplne zastavila. Za 3 dekády v obci postavili len 12 bytov.

V posledných rokoch sa v obci prejavuje oživenie bytovej výstavby. Rastie záujem zo strany individuálnych stavebníkov. Dôvodom je výhodná poloha obce v blízkosti dynamicky sa rozvíjajúceho inovačného pólu rastu – mesta Vrábľa. Vyhliadky na prisťahovanie nových obyvateľov kladú značné nároky na riešenie bývania. Nevyhnutná bude intenzifikácia zástavby v rámci existujúceho obytného územia a tiež vymedzenie nových rozvojových plôch.

Návrh riešenia územného plánu vymedzuje nové plochy pre rozvoj bytovej výstavby predovšetkým v rámci zastavaného územia, na nadmerných záhradách – plochy č. 2, 3, 4, 9, 10. Len menšia časť plôch pre bývanie zasahuje mimo existujúceho zastavaného územia obce. Ide o rozvojové plochy č. 1, 5, 6, 7, 8.

V menšej časti Šiarovce sú navrhnuté plochy č. 9 a 10. Ostatné plochy pripadajú na jadrovú časť Tajná. Tu sú na východnom okraji vymedzené plochy č. 1, 7 a 8, na západnom okraji plochy č. 5, 6.

Pre bytovú výstavbu navrhujeme ďalej využiť voľné prieluky v uličnej zástavbe. Spolu ide o 12 prieluk, rozptýlených po celej obci. Naznačené sú tiež výhľadové rezervy pre bytovú výstavbu, ktoré sa budú zastavovať po prípadnom vyčerpaní kapacity plôch vyčlenených pre I. a II. etapu výstavby (po roku 2025).

Pre individuálnu bytovú výstavbu navrhujeme ďalej využiť voľné prieluky v uličnej zástavbe. Spolu ide o 12 prieluk, rozptýlených po celej obci. Naznačené sú tiež výhľadové rezervy pre bytovú výstavbu, ktoré sa budú zastavovať po vyčerpaní kapacity plôch vyčlenených pre I. a II. etapu výstavby (po roku 2025).

Za účelom zachovania pôvodného vidieckeho charakteru zástavby sa počíta predovšetkým s výstavbou rodinných domov. Pre bytové domy sú vymedzené dve plochy na reštrukturalizáciu – namiesto schátratej sýpky (r3) a za obecným úradom (r2).

Rizikovým faktorom v prípade rozvojových plôch v záhradách zastavaného územia môže byť nezáujem vlastníkov záhrad o túto výstavbu alebo dlhší proces vysporiadavania a výkupu pozemkov. Ďalej predpokladáme znižovanie obložnosti existujúceho bytového fondu. Uvedené skutočnosti boli zohľadnené aj pri výpočte prírastku bytového fondu a počtu obyvateľov. Oproti prírastku vypočítanému na základe maximálnej kapacity

nových rozvojových plôch predpokladáme, že reálne dosiahnuteľný prírastok bude nižší o 31 bytov.

Uvažovaný prírastok bytového fondu znamená nasledovný prírastok počtu obyvateľov do roku 2025: $279 + (101 - 31 \times 2,5) = 279 + 175 = \underline{454}$

Tab.: Rekapitulácia prírastku bytového fondu podľa maximálnej kapacity rozvojových plôch

Číslo rozvojovej plochy	Počet bytových jednotiek	Etapa
1	5	I.
2	2	I.
3	5	II.
4	4	II.
5	11	I.
6	23	II.
7	8	I.
8	9	II.
9	10	II.
10	6	I.
prieluky	12	I.
r2+r3	6	II.

2.7.2 Občianske vybavenie a sociálna infraštruktúra

V obci je len obmedzené spektrum zariadení základnej občianskej vybavenosti. Sústreďujú sa na vstupe do obce od Vrábľ (detský domov, materská škola, obecný úrad s knižnicou, pohostinstvo a predajňa, ihrisko).

Vzdelávacie zariadenie je v obci zastúpené len materskou školou. Objekt je v nevyhovujúcom stave. Je situovaný medzi obecným úradom a detským domovom. Materská škola je jednotriedna, má 2 zamestnancov. Vývoj počtu detí má neustále klesajúcu tendenciu. Do roku 1998/99 ju navštevovalo priemerne 20 detí a v šk. roku 2005/2006 už len 11 detí (z toho počtu sú 2 deti rómske). Tento stav je odrazom nepriaznivého vývoja vekovej štruktúry obyvateľstva a nízkej miery natality. Situáciu vylepšuje skutočnosť, že materskú školu navštevujú aj deti z detského domova.

Žiaci navštevujú základné školy vo Vrábľoch. Stredoškolské vzdelanie poskytujú viaceré stredné odborné a všeobecnovzdelávacie školy v Nitre, Zlatých Moravciach a Vrábľoch; najbližšie vysoké školy sú v Nitre.

Špecializované zariadenie sociálnej starostlivosti nadlokálneho významu reprezentuje Detský domov Tajná, v zriaďovateľskej pôsobnosti VÚC Nitrianskeho samosprávneho kraja. Detský domov je umiestnený v areáli kaštieľa. V súčasnosti je tu 31 detí (prevažne rómskeho pôvodu), pracuje tu 27 zamestnancov. V areáli detského domova chýbajú

priestory pre športové aktivity detí. Podľa aktuálnych informácií zriaďovateľ zvažuje zrušenie detského domova a odpredaj kaštieľa. V prípade zrušenia detského domova je vhodné využiť kaštieľ ako zariadenie sociálnych služieb pre seniorov, prípadne ako rekreačné zariadenie, poskytujúce ubytovacie služby s doplnkovými aktivitami, napr. múzeum s prezentáciou histórie obce a regiónu. Zariadenia sociálnych služieb sa nachádzajú aj v ďalších obciach mikroregiónu – Odborné učilište internátne v Novej Vsi nad Žitavou a Dom sociálnych služieb v Olichove.

Pre športové aktivity obyvateľov sa využíva futbalové ihrisko a detské ihrisko. Pôsobí tu futbalový oddiel Agrotaj Tajná (16 členov). V spoločensko-kultúrnej oblasti vyvíja aktivity občianske združenie Alf, založené v roku 2000 (26 členov). Priestory pre voľnočasové aktivity sú v kultúrnom dome (pri obecnom úrade), kde je aj klub mladých.

Je tu kostol a cintorín s domom smútku. Miestna administratíva je zastúpená len obecným úradom. Najbližšia pošta je vo Vrábľoch. Zdravotnícke zariadenie v obci nie je. Ambulantnú zdravotnú starostlivosť pre obyvateľov obce zabezpečujú samostatné ambulancie a polikliniky vo Vrábľoch, v Zlatých Moravciach a v Nitre. Komplexne vybavená nemocnica je v Nitre.

Všetky verejné budovy sú morálne a fyzicky opotrebované. Potrebná je ich rekonštrukcia a modernizácia. Uvedené sa týka materskej školy, kultúrneho domu, obecného úradu, domu smútku.

Ponuka zariadení komerčnej občianskej vybavenosti v obci Tajná je minimálna. Je tu 1 obchod s potravinami v spoločnom objekte s pohostinstvom. V objekte rodinného domu je predaj krmív. Úplne absentujú služby pre obyvateľstvo. Vzhľadom k počtu obyvateľov obce a vysokému podielu poproduktívnej zložky však v súčasnosti nie je dostatočný trhový priestor pre vznik ďalších služieb a obchodných prevádzok. Väčšina obyvateľov využíva komerčnú vybavenosť v blízkych mestách Vrábľa a Nitra, kde je široké spektrum prevádzok rôzneho druhu a štandardu poskytovaných služieb. V Nitre sú zastúpené aj viaceré veľkokapacitné zariadenia maloobchodu.

V prípade zvýšenia počtu obyvateľov až na prognózovaný počet 454 obyvateľov by sa v budúcnosti mohol rozšíriť trhový priestor pre vznik ďalších služieb a zariadení maloobchodu.

Pre zariadenia komerčnej občianskej vybavenosti nevymedzujeme nové plochy. Na funkčnú reštrukturalizáciu sú navrhnuté plochy za obecným úradom (r2) a plocha na mieste sýpky (r3), kde sa predpokladá výstavba polyfunkčných objektov bytových domov a občianskej vybavenosti. Ďalej sa navrhuje rekonštrukcia športového areálu (ihriska) a jeho rozšírenie o nové športoviská – napr. viacúčelové ihrisko, detské ihrisko (plocha r1).

Špecifické zariadenia občianskeho vybavenia pre obyvateľov (obchod, služby) môžu vznikať aj v rámci územia s hlavnou funkciou bývania (v existujúcej bytnej zástavbe a nových obytných uliciach), čo pripúšťajú regulačné podmienky, ktoré územný plán obce stanovuje pre nové rozvojové plochy a existujúcu zástavbu.

2.7.3 Výroba a skladové hospodárstvo

V riešenom území je zastúpená výlučne poľnohospodárska výroba. Podľa Atlasu SSR obec patrí do lucernovo-jačmenno-pšeničnej oblasti. Celková výmera poľnohospodárskeho pôdneho fondu v obci predstavuje 72,1 % z výmery katastrálneho územia. Na celkovej výmere PPF má rozhodujúci podiel orná pôda.

V roku 2008 bolo v obci evidovaných 14 podnikateľov – fyzických osôb a 1 družstvo. V obci má sídlo Agrotaj poľnohospodárske výrobné družstvo Tajná. Špecializuje sa na poľnohospodársku a lesnícku výrobu a kovovýrobu. Podnikateľské aktivity v oblasti poľnohospodárskej výroby vyvíjajú aj spol. Tekro s r.o. – prevádzkuje živočíšnu farmu, PVD Vráble, Corsa s.r.o., Lúčnica s.r.o. a samostatne hospodáriaci roľníci.

Areál so živočíšnou výrobou (chov 1300 ks ošípaných) sa nachádza mimo zastavaného územia, západne od obce. Chov hospodárskych zvierat obytné územie nadmerne zaťažuje zápachom. Dôvodmi je neúnosne vysoký počet chovaných zvierat a nevhodná poloha areálu vzhľadom k smeru prevládajúcim vetrom. Problém sa vyrieši znížením počtu chovaných zvierat na max. 1000 ks ošípaných a výsadbou 2 línií izolačnej zelene.

V zastavanom území obce sa nachádzajú ďalšie pôvodne výrobné objekty, v súčasnosti sú nevyužitú a v zlom stavebno-technickom stave. Bývalá farma pri Tajnianskom potoku bude reštrukturalizovaná na stredisko agroturistiky (r4). Ďalšie pôvodne výrobné objekty – pri futbalovom ihrisku budú ponechané pre výrobné funkcie (sklady, nepoľnohospodárska výroba), pričom živočíšna výroba tu nebude povolená.

V súlade so zadaním v návrhu riešenia územného plánu nevymedzujeme nové plochy pre priemyselnú ani poľnohospodársku výrobu. Vytypovala sa však plocha (č. 11) s vhodným polohovým potenciálom (južná expozícia, bonita pôdy) pre umiestnenie fotovoltického zariadenia na výrobu elektrickej energie.

Podnikateľská aktivita v obci je nízka, čo súvisí najmä s veľkosťou obce, s nepriaznivou vekovou štruktúrou obyvateľstva (až 37% obyvateľov je v poproduktívnom veku) a komplikovanou dostupnosťou obce verejnou dopravou. Hospodárske činnosti sa v rámci živnostenského podnikania orientujú najmä na dopravné služby, stavebné práce, zámočnícke a zväračské práce, maloobchod, predaj nápojov a vedenie účtovníctva.

Regulačné podmienky, ktoré územný plán obce stanovuje pre navrhované rozvojové plochy a existujúcu zástavbu, umožňujú lokalizáciu drobných remeselných výrobných prevádzok (napr. stolárska, zámočnícka dielňa) bez rušivých vplyvov aj v rámci obytného územia. V navrhovanom areáli agroturistiky sú povolené drobné spracovateľské prevádzky – spracovanie živočíšnych produktov, ovocia z priľahlých sádov a pod.

2.7.4 Rekreačia a cestovný ruch

Na území obce sa nenachádzajú zariadenia cestovného ruchu. Potrebám obyvateľov obce a miestneho futbalového oddielu Agrotaj Tajná slúži futbalové ihrisko.

Najvýznamnejšia zaujímavosť obce a historická pamiatka – kaštieľ s parkom, zatiaľ nie je adekvátne využitá pre rozvoj cestovného ruchu. Kaštiele sa nachádzajú aj v ďalších okolitých obciach – v Novej Vsi nad Žitavou, Beladiciach, Vieske nad Žitavou, Malých Vozokanoch.

V rámci širšieho regiónu sa rozvíja poznávací turizmus, kúpeľný turizmus a agroturistika. Vo vzdialenosti 20 km od obce sa nachádza jedno z najvýznamnejších centier letnej rekreácie – termálne kúpalisko v Podhájskej. Neďaleko od obce vo vzdialenosti 12 km sa nachádza chránený areál Arborétum Mlyňany (v k.ú. Vieska nad Žitavou a Tesárske Mlyňany), ktorý patrí k najvýznamnejším atrakciám regiónu vďaka svojej dendrobiologickej, architektonickej a kultúrnej hodnote. Lokalita je atraktívna aj z hľadiska cestovného ruchu. Svojím rozsahom unikátnej zbierky cudzokrajných drevín patrí k najväčším v strednej Európe. V súčasnosti sa na ploche 67 ha nachádza viac ako 2300 druhov vzácnych cudzokrajných drevín.

Najväčší potenciál z hľadiska cestovného ruchu má v obci agroturistika. Veľmi dobré predpoklady pre tieto aktivity má bývalý areál živočíšnej farmy pri Tajnianskom potoku, pri záhradkárskej osade (napr. chov koní, vytvorenie gazdovského dvora). V rámci reštrukturalizácie tejto plochy (označenie r4) sa tu predpokladá vybudovanie areálu agroturistiky. Oproti areálu sa nachádzajú pôvodné ovocné sady Révayovcov (v obecnom vlastníctve), ktoré sú v zanedbanom stave. Ich navrhovanou revitalizáciou by sa obnovili tradičné krajinárske štruktúry a vznikol potenciál pre diverzifikáciu aktivít v oblasti agroturistiky. Výhľadovo sa medzi navrhovaným agroturistickým areálom a ovocnými sadiami uvažuje s vybudovaním menšieho rybníka na Tajnianskom potoku, využiteľného pre účely športového rybolovu.

V prípade plánovaného zrušenia lokalizácie detského domova v miestnom kaštieli je jedným z prípustných druhov využitia kaštieľa a areálu aj rekreačné využitie (ako ubytovacie zariadenie, miestne múzeum).

Rozvoj cestovného ruchu v celom mikroregióne by podporilo vybudovanie cyklotrás. V riešenom území sa navrhuje cyklotrasa po účelovej komunikácii z obce Nevidzany do obce Tajná a ďalej po málo frekventovanej ceste III. triedy do Vrábeľ.

Pre športovo-rekreačné aktivity miestneho obyvateľstva je žiadúce dobudovanie športového areálu. Na ploche r1 sa predpokladá výstavba ďalších ihrísk, napr. multifunkčného ihriska, detského ihriska.

2.8 Vymedzenie zastavaného územia obce

V súčasnosti je zastavané územie obce vymedzené hranicou zastavaného územia obce k 1.1. 1990. Zastavané územie je kompaktné a zahŕňa zastavané pozemky s príslušnými záhradami.

Vymedzením nových rozvojových plôch sa zastavané územie obce rozšíri. V súvislosti s návrhom rozvojových plôch vymedzuje Územný plán obce Tajná zastavané územie obce tak, že zahŕňa:

- existujúce zastavané územie vymedzené súčasnou hranicou zastavaného územia
- skutočne zastavané územie medzi jadrovou časťou a časťou Šiarovce, vrátane bývalého hospodárskeho dvora a cintorína v časti Šiarovce
- areál kaštieľa s parkom
- všetky nové rozvojové plochy zasahujúce mimo súčasné zastavané územie obce, t.j. plochy č. 1, 5, 6, 7, 8, okrem plochy č. 11

Prírastok zastavaného územia v zmysle návrhu územného plánu je rekapitulovaný v nasledujúcej tabuľke.

Tab.: Rekapitulácia prírastku zastavaného územia podľa rozvojových plôch

Číslo rozvojovej plochy	Výmera plochy v ha	Prírastok ZÚ v ha
1	0,62	0,62
5	1,53	1,53
6	2,69	2,69
7	0,93	0,93
8	0,77	0,77
Prírastok spolu		6,54

2.9 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území

Z hľadiska ochrany trás nadradených systémov dopravného vybavenia územia je potrebné v riešenom území rešpektovať ochranné pásma:

- ochranné pásmo cesty III. triedy definované v šírke 20 m od osi vozovky mimo zastavaného územia obce (v zmysle cestného zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov a jeho vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb.)

Z hľadiska ochrany trás nadradeného technického vybavenia územia je v zmysle príslušných právnych predpisov potrebné v riešenom území rešpektovať požiadavky na ochranné a bezpečnostné pásma existujúceho aj navrhovaného technického vybavenia:

- ochranné pásma elektroenergetických vzdušných vedení (a vyplývajúce obmedzenia pre výstavbu a iné činnosti v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36), vymedzené

zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí:

- vonkajšie vedenie 22 kV – 10 m
- zavesené káblové vedenie 22 kV – 1 m
- vodiče so základnou izoláciou – 4 m
- ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia (a vyplývajúce obmedzenia pre výstavbu a iné činnosti v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36) vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla – 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky
- ochranné pásmo elektrickej stanice vonkajšieho vyhotovenia (a vyplývajúce obmedzenia pre výstavbu a iné činnosti v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36):
 - s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
 - s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení
- ochranné pásmo plynovodu (a vyplývajúce obmedzenia pre výstavbu a iné činnosti v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 56) vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:
 - 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území mesta s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa
 - 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm
- ochranné pásma telekomunikačných vedení, zariadení a objektov verejnej telekomunikačnej siete v zmysle Zákona o elektronických komunikáciách č. 610/2003 Z. z.
- ochranné pásmo vodovodu a kanalizácie v zmysle zákona č. 442/2002 Z. z.: 1,5 m od vonkajšieho okraja potrubia horizontálne na obe strany (priemer potrubia do 500 mm)
- ochranné pásmo vodných tokov vymedzujúce pobrežné pozemky pre výkon správy toku (manipulačný pás pre opravy, údržbu a povodňovú aktivitu) v šírke 6 m od brehovej čiary vodohospodársky významného toku Širočina a v šírke 4 m od brehovej čiary Tajnianskeho potoka (v zmysle Zákona o vodách č. 364/2004 Z. z. a príslušných STN 73 6822, 75 2102).

V riešenom území je ďalej potrebné rešpektovať hygienické ochranné pásma:

- pásmo hygienickej ochrany cintorína – 50 m (v zmysle zákona č. 470/2005 Z. z. o pohrebníctve)
- pásmo hygienickej ochrany areálu so živočíšnou výrobou (areál firmy Tekro s.r.o.) – 400 m od objektov živočíšnej výroby (podľa metodického usmernenia Zásady chovu hospodárskych zvierat v intraviláne a extraviláne obcí SR)
- ochranné pásmo lesa – 50m od hranice lesného pozemku(v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch)

2.10 Návrh na riešenie záujmov obrany štátu, civilnej ochrany obyvateľstva, požiarnej ochrany a ochrany pred povodňami

Návrh na riešenie záujmov obrany štátu

Vojenské objekty a podzemné inžinierske siete vojenskej správy nie sú v záujmovom priestore evidované a vojenská správa tu nemá žiadne územné požiadavky.

Civilná ochrana obyvateľstva

Územný obvod Nitra, zahŕňajúci obec Tajná, je v zmysle Nariadenia vlády č. 166/1994 Z. z. o kategorizácii územia SR v znení neskorších predpisov zaradený do II. kategórie. Kategorizácia vyjadruje riziko vzniku mimoriadnych udalostí v dôsledku priemyselnej činnosti a negatívneho pôsobenia prírodných síl, ktoré s vyššou kategóriou stúpa.

Obec je od jadrovej elektrárne Mochovce vzdialená menej ako 5 km a spadá do 1. ochranného pásma jadrovej elektrárne. Pri kostole je inštalované signalizačné zariadenie pre prípad ohrozenia.

Ako úkryty pre obyvateľstvo slúžia pivnice rodinných domov. Hromadné kryty civilnej ochrany nie sú vybudované. V rámci navrhovaných rozvojových plôch určených pre obytnú výstavbu sa ukrytie obyvateľstva bude riešiť v pivničných priestoroch obytných objektov, prípadne zariadení občianskej vybavenosti. Kryty CO by sa mali vybudovať v navrhovaných objektoch bytových domov s občianskou vybavenosťou – v rámci plôch r2 a r3. Ďalšie objekty s pivničnými priestormi vhodnými pre ukrytie budú špecifikované v dokumentácii nižšieho stupňa.

Pri vykonávaní prieskumov a rozborov v následných stupňoch dokumentácie zabezpečí obstarávateľ v spolupráci s príslušným orgánom civilnej ochrany postupne dopracovanie územnoplánovacej dokumentácie samostatnou doložkou CO, v ktorej sa bude riešiť ukrytie obyvateľstva a určia sa objekty, ktoré možno využiť ako dvojúčelové pre potreby civilnej ochrany.

Pri riešení požiadaviek civilnej ochrany je ďalej potrebné postupovať v zmysle nasledujúcich právnych predpisov:

- Zákon č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov

- Vyhláška č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany.
- Vyhláška č. 388/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany

Požiarina ochrana

Požiarina zbrojnica je súčasťou budovy obecného úradu. Dobrovoľný hasičský zbor obnovil činnosť a v súčasnosti má 10 členov. V uliciach obce, pokrytých verejným vodovodom, sú vybudované požiarne hydranty. V prípade požiaru slúži profesionálna zásahová jednotka vo Vrábľoch. Operačné pracovisko zabezpečuje výjazdy do 10 minút.

Zásobovanie požiarinou vodou navrhujeme riešiť z miestnej verejnej vodovodnej siete z požiarnych hydrantov. Obec Tajná má vybudovanú verejnú vodovodnú sieť, ktorá je navrhnutá na krytie požiarnej potreby a Q_{max} . Na hlavné potrubia sú napojené uličné rozvody s osadenými protipožiarinými hydrantmi. Odberné miesta budú zriadené a označené aj v navrhovaných rozvojových lokalitách, v zmysle požiadaviek vyhlášky č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov.

Pre zabezpečenie požadovanej dostupnosti z hľadiska výkonu požiarnych zásahov sú navrhované komunikácie v nových rozvojových lokalitách riešené zväčša ako priebežné.

Pri zmene funkčného využívania územia je potrebné riešiť požiadavky vyplývajúce zo záujmov požiarnej ochrany v súlade so zákonom č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarimi, s vyhláškou č. 288/2000 Z. z. a s predpismi platnými v čase realizácie jednotlivých stavieb.

Ochrana pred povodňami

Vzhľadom k polohe obce vo vyvýšenej polohe na úpätí pahorkatiny nie je zastavané územie obce ohrozované povodňami. Vodné toky Širočina a Tajniansky potok sú vedené v upravených korytách, prispôsobených pre odvádzanie zvýšených prietokov. Problémom sú svahové vody po nadmerných zrážkach, stekajúce z vyšších častí pahorkatiny cez zastavané územie obce. V záujme zabezpečenia ochrany zastavaného územia pred svahovými vodami navrhujeme vybudovanie 2 dažďových odvodňovacích rigolov na odvod dažďovej vody. Pre rigol na severozápadnom okraji obce bola vypracovaná projektová dokumentácia. Navrhovaný rigol sa napojí na existujúci rigol, vedený pozdĺž parku. Ďalší rigol bude viesť od cintorína, za navrhovanou plochou IBV č. 7 a vyústi do Tajnianskeho potoka.

Špecifické krajinnoekologické opatrenia na zvýšenie retenčnej schopnosti krajiny sú podrobnejšie opísané v kap. 2.13 „Konceptia starostlivosti o životné prostredie“.

2.11 Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny, prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení

Ako súčasť prieskumov a rozborov k Územnému plánu obce Tajná bol vypracovaný krajinnoeologický plán, ktorý rieši zachovanie ekologickej stability územia. Navrhované opatrenia sú zakreslené v grafickej časti vo výkrese „Ochrana prírody a tvorba krajiny“.

Súčasná krajinná štruktúra

Z hľadiska fyto geografického členenia patrí riešené územie do oblasti panónskej flóry (Pannonicum), obvodu eupanónskej xerotermej flóry (Eupannonicum), okresu Podunajská nížina.

Potenciálna prirodzená vegetácia je taká vegetácia, ktorá by sa v riešenom území vyvinula bez antropogénneho vplyvu. Na vhodných stanovištiach pozdĺž vodných tokov sú potenciálnou prirodzenou vegetáciou lužné lesy. Na ne nadväzuje pásmo dubovo-hrabových a dubovo-cerových lesov. Ich drevinová skladba by bola nasledujúca:

- Dubovo-hrabové lesy panónske (Quercus robur–Carpinion betuli): hrab obyčajný (Carpinus betulus), dub letný (Quercus robur), jarabina brekyňová (Sorbus torminalis), lipa malolistá (Tilia cordata), brest hrabolistý (Ulmus minor), zob vtáčí (Ligustrum vulgare)
- Dubovo-hrabové lesy karpatské (Carici-pilosae–Carpinion betuli): hrab obyčajný (Carpinus betulus), dub zimný (Quercus petraea), javor poľný (Acer campestre), lieska obyčajná (Corylus avellana), svíb krvavý (Swida sanguinea), buk lesný (Fagus sylvatica)
- Dubovo-cerové lesy (Quercetum petraeae-cerris): dub cerový (Quercus cerris), dub zimný (Quercus petraea agg.), dub letný (Quercus robur), drieň obyčajný (Cornus mas), javor poľný (Acer campestre)
- Lužné lesy nížinné (Ulmion): brest väzový (Ulmus laevis), brest hrabolistý (Ulmus minor), dub letný (Quercus robur), lipa malolistá (Tilia cordata), jaseň štíhly (Fraxinus excelsior), čremcha obyčajná (Padus avium)

Reálna vegetácia, nachádzajúca sa v danom území sa od prirodzenej vegetácie odlišuje. Lesné plochy boli z väčšej časti nahradené ornou pôdou, na ktorej sa vyskytuje vegetácia poľnohospodárskych monokultúr. Na vyššie položených miestach pahorkatiny sa zachovali kompaktné lesné plochy – Tajniansky háj a Šarovský háj, ktoré pokračujú do k.ú. Čifáre (vytvárajú Čifársky háj). Z hľadiska drevinovej skladby ide o relatívne zachovalý porast približujúci sa prirodzenému dubovo-cerovému lesu, len mierne poznačený inváziou agátu. Lesný porast je evidovaný ako biotop národného významu Ls 3.4 Dubovo-cerové lesy. Lesné plochy majú výmeru 176,76 ha, t.j. 21 % z celkovej výmery katastrálneho územia.

Nelesná drevinová (krovinná a stromová) vegetácia sa vyskytuje vo forme remízok, pásov zelene pozdĺž vodných tokov – Širočiny, Tajnianskej potoka, ďalej pozdĺž poľných ciest a na hraniciach honov. Plošné formácie krovinovej vegetácie sa nachádzajú na rozhraní

lesných plôch (Šarovský háj, Tajniansky háj) a poľnohospodárskej pôdy. Väčšie plochy tejto vegetácie sú aj na trvalých trávnych porastoch v pramenisku Tajnianskeho potoka a na mieste bývalých sadov. Nedostatočné zastúpenie drevinovej vegetácie je najmä v západnej časti katastrálneho územia. Pritom v odlesnenej poľnohospodárskej krajine sú jej funkcie nenahraditeľné – krajinotvorná, refugiálna (migrácia rastlín a živočíchov), pôdoochranná, mikroklimatická, pufráčna, hydrická, atď. Druhovú zloženie je značne ovplyvnené šírkou a zapojenosťou drevinného porastu. Uplatňujú sa hlavne druhy xerofilné a xerothermné. Mnohé z týchto druhov sú panónskeho alebo mediteránneho pôvodu, vyskytujú sa aj ruderalne druhy. Najčastejším druhom v rámci stromovej etáže je agát biely, ďalej sa vyskytuje orech kráľovský, čerešňa vtáčia, javor poľný, jaseň štíhly, rôzne druhy vrb a topoľov. Z krov sú zastúpené hloh jednozemenný, ruža šípová, ostružina, drieň obyčajný, baza čierna. V brehových porastoch Širočiny sa vyskytuje aj trnka, vrba biela, krušina jelšová.

Spoločenstvá stepného typu sa v riešenom území vyskytujú predovšetkým na podmáčaných plochách pozdĺž Tajnianskeho potoka, v jeho pramennej oblasti. Sekundárne vznikli trvalé trávne porasty na neobrábaných plochách ornej pôdy. Tieto sú pokryté nehodnotnou ruderalnou vegetáciou. Trvalé trávne majú výmeru 119,53 ha, t.j. 11,75 % z celkovej výmery katastrálneho územia.

Orná pôda má rozhodujúci podiel na výmere poľnohospodárskej pôdy (91,5%), ako aj na celkovej výmere katastra. Spomedzi spoločenstiev stepného typu vykazujú najnižšiu ekologickú hodnotu agroceózy na ornej pôde, ktoré sú v danom území plošne najrozsiahlejšie. Orná pôda má výmeru 559,10 ha, t.j. 65,9 % z celkovej výmery katastrálneho územia.

Na poľnohospodárskej pôde v západnej a južnej časti katastra sa vyskytujú plochy trvalých kultúr – vinohrady a ovocné sady. Ich celková výmera na predstavuje 34,11 ha (4 % z plochy riešeného územia), z toho na ovocné sady pripadá 18,68 ha a na vinice 15,43 ha.

Hlavnou zložkou sídelnej vegetácie je rozsiahla plocha parkovej zelene okolo kaštieľa s celkovou výmerou 10,19 ha. Je nositeľom estetických a historických hodnôt a predstavuje aj významný prvok ekologickej stability a diverzity krajinnej štruktúry. Park mal pôvodne voľnokrajinársku úpravu a v minulosti mal vysokú úroveň. V súčasnosti je park značne zanedbaný, čo sa prejavuje zlým zdravotným stavom drevín a tiež hojným výskytom náletových drevín. Z krajinárskeho hľadiska sú hodnotné a esteticky pôsobivé najmä skupiny borovíc, briez, jaseňov a javorov, zoskupené na veľkej ploche pôvodne udržiavaných anglických trávnikov. V parku rastie 22 druhov cenných exotických drevín. Pred priečelím vyniká 90-ročný exemplár Katalpy bignóniovitej (*Catalpa bignonioides*). Zo vzácnejších a exotických drevín sú zastúpené ľaliovník tulipánokvetý (*Liriodendron tulipifera*), sofora japonská (*Sophora japonica*), gledíčia trojtŕňová (*Gleditsia triacanthos*), platan javorolistý (*Platanus occidentalis*). Zastúpené sú aj domáce dreviny – orech čierny (*Juglans nigra*), smrek pichľavý (*Picea pungens nigra*), borovica čierna (*Pinus nigra*) a 100-ročný exemplár jaseňa štíhleho rôznoлистého (*Fraxinus excelsior* var. *deversifolia*).

Ostatná vegetácia v zastavanom území má kultúrny charakter, značné plochy zaberá aj synantropná vegetácia. Tvorí ju predovšetkým vegetácia úžitkových záhrad a okrasných plôch pri rodinných domoch. Záhrady majú celkovú výmeru 15,09 ha, t.j. 1,77 % z celkovej výmery katastrálneho územia.

V rámci zastavaného územia sa pozdĺž ciest a na verejných priestranstvách nachádzajú javor, lipa, breza, ojedinele vrba a ihličnaté dreviny – smrek, jedľa, tuja a viaceré ovocné dreviny – jabloň, čerešňa, orech kráľovský.

Chránené územia

Riešené územie nezasahuje do súvislej sústavy chránených území Natura 2000 – nezasahuje do navrhovaných vtáčích území, ani území európskeho významu.

V riešenom území sa nachádza maloplošné územie ochrany prírody – chránený areál Park v Tajnej, vyhlásené podľa Zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny. V zmysle tohto zákona tu platí 3. stupeň územnej ochrany. Rozsiahly areál o výmere 10,19 ha bol vyhlásený za chránený v roku 1983 (podrobnejšie v predch. kapitole). V súčasnosti prebieha rušenie CHA.

Zvyšok katastrálneho územia je podľa § 12 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v 1. stupni ochrany. Vo východnej časti katastrálneho územia na lesnom pôdnom fonde je evidovaný biotop národného významu Ls 3.4 Dubovo-cerové lesy.

Žiadne nové územia sa nenavrhujú na vyhlásenie za chránené územia. Žiadúce je zachovanie CHA Park v Tajnej alebo aspoň jeho klasifikácia ako „chráneného krajinného prvku“ v zmysle § 25 zákona o ochrane prírody a krajiny.

Návrh prvkov MÚSES

Štrukturálnymi prvkami ÚSES sú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky.

Základným prvkom ÚSES je biocentrum. Ide o kompaktné a ekologicky súvislé územie, ktoré je hostiteľom prirodzených alebo prírode blízkych spoločenstiev voľne žijúcich druhov rastlín a divožijúcich druhov živočíchov. Podmienkou je, aby dané územie poskytovalo trvalé podmienky pre výživu, úkryt a rozmnožovanie živých organizmov a udržiavanie primeraného genetického zdravia svojich populácií.

Z RÚSES okresu Nitra a ÚPN VÚC Nitrianskeho kraja bol prevzatý návrh biocentra regionálneho významu:

- RBC Čifársky Háj

Biocentrum regionálneho významu tvorí rozsiahly lesný porast na svahu pahorkatiny. Zasahuje do k.ú. obcí Tajná, Čifáre a Nevidzany. Z hľadiska drevinovej skladby ide relatívne zachovalý porast približujúci sa prirodzenému dubovo-cerovému lesu. Časť biocentra predstavuje biotop národného významu Ls 3.4 Dubovo-cerové lesy. Navrhuje sa zachovať pôvodný charakter lesnej plochy a minimalizovať zásahy do ekosystému, najmä ťažbu drevnej hmoty holorubným spôsobom a úplne ju vylúčiť na území biotopu

národného významu. Pri postupnej obmene drevín je potrebné nahrádzať agát pôvodnými drevinami.

V blízkosti sa nachádza biocentrum nadregionálneho významu NBc Patianska cerina (v k.ú. Veľký Ďur) a biocentrum regionálneho významu RBc Arborétum Mlyňany (v k.ú. Vieska nad Žitavou, k.ú. Tesárske Mlyňany).

Pri návrhu biocentier miestneho významu sa prihliada na minimálnu plochu biocentra, nevyhnutnú pre plnenie všetkých funkcií. Biocentrum lesného typu má mať minimálne 3 ha a v prípade biocentra stepného alebo mokraďového charakteru nemá plocha klesnúť pod 0,5 ha. Pre doplnenie kostry územného systému ekologickej stability sa navrhuje jedno biocentrum, ktoré spĺňa uvedené kritériá:

- MBc Tajniansky park

Biocentrum miestneho významu tvorí krajinársky park v areáli klasicistického kaštieľa. Výmera parku 10,19 ha a vysoká miera biodiverzity umožňujú jeho klasifikáciu ako biocentra miestneho významu. Časť parku tvoria prevažne borovicové a brezové porasty, zastúpené sú aj mnohé druhy exotických drevín a viac ako 100-ročné exempláre. Z hľadiska funkcií v systéme ekologickej stability nie sú potrebné zásahy; revitalizácia parku je však žiadúca z hľadiska krajinárskeho za účelom obnovy historických a estetických hodnôt.

Biokoridor predstavuje ekologicky hodnotný krajinný segment, ktorý na rozdiel od biocentra nemusí mať kompaktný tvar. Základnou funkciou biokoridoru je umožňovať migráciu živých organizmov medzi biocentrami, resp. ich šírenie z biocentier s ich nadpočetným výskytom do iných biocentier, kde je ich prítomnosť žiadúca.

Z RÚSES okresu Nitra a ÚPN VÚC Nitrianskeho kraja bol prevzatý návrh biokoridoru regionálneho významu:

- RBk Širočina

Potenciálny biokoridor regionálneho významu tvorí tok Širočina, ktorý tečie paralelne s riekou Žitava, od ktorej ho oddeľuje nižší chrbát Hronskej pahorkatiny. Tok je v riešenom území regulovaný a napriamený – vedený v umelom koryte. Preteká veľkoblokovými pôdnymi celkami ornej pôdy, sprievodná brehová a stromová vegetácia sa vyskytuje len sporadicky, takmer na celom úseku má charakter kanála. Hlavným stresovým faktorom je bezprostredný styk s poľnohospodárskou pôdou.

Navrhované opatrenia: navrhuje sa posilnenie brehových porastov a sprievodnej líniovej vegetácie v častiach, kde sú tieto porasty nedostatočne vyvinuté. Potrebné je tiež rozšírenie biokoridoru na šírku minimálne 30 m.

Biokoridor miestneho významu musí mať šírku najmenej 15 m a dĺžku najviac 2000 m, pričom po uvedenom úseku musí byť biokoridor prerušený biocentrom najmenej miestneho významu, inak nemôže plniť funkciu biokoridoru.

Pre doplnenie kostry územného systému ekologickej stability sa navrhujú nasledujúce biokoridory:

- MBk Tajniansky potok

Biokoridor miestneho významu tvorí Tajniansky potok s okolitou vegetáciou – široké pásy trvalých trávnych porastov a krovinovej vegetácie sú pozdĺž hornej časti toku. Doplňenie nárazníkového pásu trávnych porastov a krovinovej, resp. stromovej vegetácie je potrebné vytvoriť najmä na dolnej polovici toku.

Interakčný prvok má nižšiu ekologickú hodnotu ako biocentrum alebo biokoridor. Jeho účelom v kultúrnej krajine je tmiť negatívne ekologické pôsobenie devastáčnych činiteľov na ekologicky hodnotnejšie krajinné segmenty a na druhej strane prenášať ekologickú kvalitu z biocentier do okolitej krajiny s nízkou ekologickou stabilitou, resp. narušenej antropogénnou činnosťou. Pre plnenie uvedených funkcií sú navrhované prvky plošného a líniového charakteru:

- sprievodná vegetácia poľných ciest, líniová zeleň na poľnohospodárskej pôde (okrem biokoridorov)
- pôvodné ovocné sady, porastené krovinovou vegetáciou
- plochy stromovej a krovinovej vegetácie na prechode medzi ornou pôdou a lesnými plochami (Tajniansky háj a Šarovský háj)
- podmáčané trvalé trávne porasty a plochy krovinovej vegetácie pri Tajnianskom potoku
- menšie remízky a ostrovčeky zelene na poľnohospodárskej pôde
- plochy zelene cintorínov a sídelnej zelene v zastavanom území obce (okrem parku, ktorý je klasifikovaný ako biocentrum)

Všetky prvky ÚSES sú vymedzené zakreslením vo výkrese „Ochrana prírody a tvorba krajiny“.

Opatrenia na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity

Ekologickú stabilitu v poľnohospodárskej krajine možno podporiť predovšetkým systémom ekostabilizačných opatrení (agrotechnických, agromelioračných, agrochemických). Práve tieto zabezpečujú na poľnohospodárskej pôde celoplošné pôsobenie ÚSES. Ak by neboli implementované, môže dôjsť k ohrozeniu prírodných zdrojov a následne až k situácii, že navrhované prvky kostry ÚSES (biocentra, biokoridory, interakčné prvky) nebudú v dostatočnej miere plniť im prisudzované ekologické funkcie.

Opatrenia s daným účelom sú uvedené v návrhu jednotlivých prvkov MÚSES. Na zabezpečenie biodiverzity ekosystémov je potrebné:

- optimalizovať drevinovú skladbu nelesnej drevinovej vegetácie a preferovať pôvodné dreviny, predovšetkým dub, hrab, jaseň, javor, lipa, brest – v súlade s potenciálnou prirodzenou vegetáciou v území
- odstraňovať agátové porasty zo stromoradií a plošných vegetačných formácií a nahrádzať ich pôvodnými druhmi drevín

Pre zabezpečenie ekologickej stability je potrebné:

- dobudovať prvky MÚSES
- výsadba líniovej stromovej a krovinovej vegetácie, trvalých trávnych porastov v trase navrhovaných biokoridorov
- vytvorenie nárazníkových pásov pozdĺž vodných tokov Širočina a dolného toku Tajnianskeho potoka – mali by byť široké minimálne 15 m, zatrávnené a ponechané na sukcesiu (zarastanie drevinami a krovinami); hlavnou funkciou pásu je eliminácia znečisťovania vody
- obmedziť poľnohospodársku výrobu a iné činnosti v lokalitách tvoriacich prvky systému ekologickej stability
- vylúčiť holorubný spôsob ťažby dreva v navrhovaných biokoridoroch, biocentrách a plochách interakčných prvkov
- zvyškové plochy ornej pôdy medzi cestou III. triedy Tajná – Telince a Šarovským hájom zmeniť na trvalé trávne porasty za účelom vytvorenia lovísk pre dravce a sovy (návrh prevzatý zo zámeru EIA)
- zvyškové plochy ornej pôdy medzi Tajnianskym hájom a pásom krovinovej vegetácie zmeniť na lesný porast za účelom rozšírenia plochy regionálneho biocentra Rbc Čifársky háj (vyplýva z návrhu ÚPN VÚC Nitrianskeho kraja)
- vo vyznačených lokalitách (v grafickej časti), na ktorých sú navrhované prvky systému ekologickej stability zabezpečiť zmenu využitia PPF z ornej pôdy na trvalé trávne porasty, resp. lesné porasty

2.12 Návrh verejného dopravného a technického vybavenia

2.12.1 Doprava

Širšie dopravné vzťahy a nadradená dopravná infraštruktúra

Obec Tajná sa nachádza mimo hlavných dopravných trás; cestné koridory regionálneho až medzinárodného významu však prebiehajú v blízkosti obce. V porovnaní s okolitými obcami je poloha z hľadiska dopravnej dostupnosti menej výhodná. Pozitívnym dôsledkom je absencia tranzitnej dopravy.

Na nadradený komunikačný systém je obec Tajná napojená prostredníctvom cesty III. triedy č. III/05148 Telince – Tajná – Vráble. Z hľadiska riešeného územia zabezpečuje spojenie s najbližším mestom Vráble. Na cestu I. triedy č. I/51 Levice – Nitra sa napája v obci Telince a vo Vrábľoch – prostredníctvom cesty III. triedy č. III/51111 Vráble – Nevidzany – Malé Vozokany. Cesta č. I/51 je významným dopravným koridorom zabezpečujúcich dostupnosť centier regionálneho a nadregionálneho významu – miest Nitra a Levice.

Cesta III/05148 prechádza katastrálnym územím obce najprv v západovýchodnom smere (od Vrábeľ), v zastavanom území obce Tajná mení smer na severojužný. Plní súčasne aj funkciu dopravnej kostry zastavaného územia – na úseku 1,6 km tvorí prieťah zastavaným územím obce. Šírkové a technické parametre cesty sú nevyhovujúce. Stav vozovky je veľmi zlý najmä na úseku Telince – Tajná, ako aj v rámci zastavaného územia obce Tajná. Problémom je tiež chýbajúce dopravné značenie odbočenia do obce vo Vrábľoch a na ceste č. III/51111. Navrhujeme rekonštrukciu cesty III. triedy v celom úseku, prechádzajúcom riešeným územím v kategórii C 7,5/70 mimo zastavaného územia a v kategórii MZ 8,5 (8,0)/50 v zastavanom území obce.

Dopravné zaťaženie cesty III. triedy nebolo zisťované. Vzhľadom k skutočnosti, že cesta slúži výlučne pre dopravu s cieľom v obci Tajná, je dopravné zaťaženie minimálne a nepredstavuje nadmernú záťaž ani na prieťahu cesty zastavaným územím.

Okrem obcí Telince a Čifáre, s ktorými je obec Tajná spojená uvedenou cestou III. triedy, je spojenie s ďalšími okolitými obcami nevyhovujúce. Obce Nevidzany a Tajná, vzájomne vzdialené 2 km, sú spojené len nespevnenu poľnou cestou. Spojenie uvedených obcí prostredníctvom ciest III. triedy však meria až 9 km. Dlhodobo pripravovaný investičný zámer výstavby spevnenej asphaltovej cesty medzi oboma obcami dosiaľ nebol realizovaný. Tento zámer bol zahrnutý do návrhu riešenia. Nová účelová komunikácia sa navrhuje v trase existujúcej poľnej cesty, v kategórii C 7,5/70 mimo zastavaného územia a v kategórii MZ 8,0/50 v zastavanom území obce.

Zariadenia a líniové stavby iných druhov dopravy (železničná, letecká, vodná doprava) sa v území nenachádzajú. Najbližšia železničná stanica je vo Vrábľoch, na trati č. 151 Úľany nad Žitavou – Vráble – Zlaté Moravce.

Miestne komunikácie

Funkciu dopravnej kostry obce plní prieťah cesty III. triedy č. III/05148 zastavaným územím obce. Dĺžka prieťahu je 1,8 km. Zastavaným územím prechádza vo viacnásobne zalomenej trase.

Takmer celá zástavba sa zoskupuje pozdĺž tejto cesty, ktorá preto plní súčasne funkciu zbernej komunikácie. Z cesty sa v zastavanom území odpaľujú len kratšie úseky miestnych komunikácií. Dĺžku presahujúcu 200 m majú len miestne komunikácie v severnej časti obce (ulica k detskému domovu, ulica smerom na Nevidzany). Ostatné miestne komunikácie predstavujú len krátke slepé ulice (k cintorínu, ku kostolu, 2 obytné ulice). Miestne komunikácie v obci sú prevažne spevnené, avšak s výnimkou prístupovej komunikácie k detskému domovu majú nedostatočné šírkové parametre a nevyhovujúci povrchový kryt. Tieto komunikácie sa prebudujú tak, aby spĺňali parametre príslušných funkčných tried a kategórií.

Vzhľadom k obmedzeným priestorovým podmienkam v existujúcej zástavbe sa navrhujú nižšie funkčné triedy a kategórie miestnych komunikácií (C3, D1), zodpovedajúce pobytovej funkcii a nižšej mobilite obyvateľov. Existujúce miestne komunikácie budú zachované a v nevyhovujúcich úsekoch prebudované v kategórii MOK 7/30 (C3) a MOU

6,5/20 a MOU 5,5/20 (D1). Na slepých uliciach dlhších ako 100 m, ktoré nie je možné napojiť na okružný systém, sa vybudujú obratiská (týka sa ulice pod kostolom).

Vo väzbe na návrh nových rozvojových plôch sa navrhuje vybudovanie nových miestnych komunikácií:

- chýbajúci úsek miestnej komunikácie medzi kostolom a cintorínom v trase poľnej cesty v dĺžke 255 m, vo funkčnej triede C3 (MOK 7/30), pre dopravnú obsluhu rozvojovej plochy č. 7
- miestna komunikácia na západnom okraji zastavaného územia v dĺžke 780 m, vo funkčnej triede C3 (MOK 7/30), pre dopravnú obsluhu rozvojových plôch č. 3, 4, 5, 6; v 2 miestach sa pripojí na cestu III. triedy
- upokojená miestna komunikácia od kostola k navrhovanej rozvojovej ploche č. 8 a ďalej v trase poľnej cesty k záhradkárskej osade, v dĺžke 480 m, vo funkčnej triede D1 (MOU 5,5/20)
- krátky úsek upokojenej miestnej komunikácie vo funkčnej triede D1 (MOU 5,5/20), za obecným úradom pre obsluhu navrhovaných bytových domov

Ostatné rozvojové plochy č. 2, 9, 10 budú dopravne prístupné priamo z prietahu existujúcej cesty III. triedy zastavaným územím obce. Rozvojová plocha č. 1 bude obsluhovaná z navrhovanej prepojovacej cesty Tajná – Nevidzany. Ďalšie komunikácie sú navrhované ako výhľadové – pre dopravnú obsluhu výhľadových rozvojových plôch. Všetky navrhované úpravy miestnych komunikácií a dopravnej infraštruktúry obce budú spresnené v rámci podrobnejšej projektovej dokumentácie, prípadne územného plánu zóny.

V rámci katastrálneho územia sa ďalej nachádzajú spevnené účelové a poľné komunikácie, sprístupňujúce príslušné poľnohospodárske hony a lesné pozemky. Tieto ponechávame bez zásahov.

Statická doprava a zariadenia cestnej dopravy

Parkoviská v obci nie sú vybudované. Pred zariadeniami občianskej vybavenosti sú miestne komunikácie rozšírené – umožňujú pozdĺžne státie motorových vozidiel. V ostatných častiach obce sa pre odstavovanie vozidiel využívajú pridružené priestory komunikácií. Odstavné plochy pre rodinné domy sú zabezpečované na pozemkoch rodinných domov vo forme garáží alebo spevnených plôch.

Nové parkoviská s kapacitou 5-7 státí navrhujeme pozdĺž komunikácií – pri sýpke (predpoklad výstavby bytového domu) a na začiatku obce pri existujúcich zariadeniach občianskej vybavenosti. Tieto kapacity budú dostatočné, nakoľko sa tu nepredpokladá lokalizácia prevádzok so zvýšenými nárokmi na dopravnú obsluhu.

V obci sa nenachádzajú žiadne dopravné zariadenia, ani sa v územnom pláne nenavrhujú. Najbližšia čerpacia stanica sa nachádza Vo Vrábľoch.

Nemotorová doprava

Chodníky v obci nie sú vybudované. Intenzita dopravy na ceste III. triedy a na úsekoch miestnych komunikácií je nízka a segregácia pešej a automobilovej dopravy nie je nevyhnutná. Priestorové podmienky vybudovanie samostatného chodníka ani neumožňujú. Provizórny peší chodník je na prepojení slepej ulice a cesty III. triedy. Navrhujeme jeho rozšírenie a prestavbu v šírke 1,5 m. Navrhujeme vybudovanie 2 nových úsekov peších prepájacích chodníkov:

- medzi cestou III. triedy a navrhovanou miestnou komunikáciou pre dopravnú obsluhu rozvojovej plochy č. 6 – s minimálnou šírkou 1,5 m
- prístupový chodník k cintorínu v časti Šiarovce a kompostovisku (dimenzovaný ako zjazdový chodník pre občasný prejazd automobilov) – s minimálnou šírkou 3,0 m

Cyklistické chodníky v riešenom území nie sú vybudované, napriek tomu, že bicykel je dôležitým dopravným prostriedkom pre miestnu dopravu v rámci obce a medzi susednými obcami. Nenáročný terén a poloha obce v blízkosti Vrábeľ predstavuje značný potenciál rozvoja cykloturistiky. Navrhujeme vyznačenie cyklotrasy spájajúcej obce mikroregiónu – v úseku Nevidzany – Tajná – Horný Ohaj, ktorý spadá do k.ú. Tajná. Vzhľadom k nízkej intenzite automobilovej dopravy na účelovej komunikácii Nevidzany – Tajná a ceste III. triedy Tajná – Horný Ohaj bude cyklotrasa vedená po existujúcom cestnom telese (bez segregácie od automobilovej dopravy).

Osobná hromadná doprava

Verejná hromadná doprava je zabezpečovaná výlučne autobusovou dopravou. Autobusovú dopravu zabezpečuje Veolia Transport a.s. Nitra na linke Vráble – Nevidzany (– Zlaté Moravce). Nakoľko obec leží mimo hlavných dopravných trás, nie je spojenie autobusovou dopravou s najbližším mestom (Vráble) vyhovujúce. Linku v pracovných dňoch obsluhuje 17 párov priamych autobusových spojov. Frekvencia spojov nie je dostatočná hlavne počas víkendov a sviatkov a v neskorých večerných hodinách. Priame spojenie autobusovou dopravou s okresným mestom nie je, nutný je prestup vo Vrábľoch.

V obci sú spolu 4 autobusové zastávky, z toho 1 pri farme, ďalšie sú v zastavanom území obce. Vzhľadom na rozsah súčasného i navrhovaného zastavaného územia je požiadavka dostupnosti zastávok do vzdialenosti 400 m splnená. Zriadenie nových zastávok nenavrhujeme. Pri autobusových zastávkach sa dobudujú (rozšíria) výbočiská v zmysle STN 73 6425, pokiaľ to dovoľujú priestorové pomery.

2.12.2 Vodné hospodárstvo

Hydrologické pomery v území

Územie obce hydrograficky patrí do vrchovinnno–nížinnej oblasti. Pre vodné toky je charakteristický dažďovo–snehový typ režimu odtoku s najvyšším prietokom v marci; v septembri býva hladina miestnych vodných tokov najnižšia.

Hydrologicky patrí dotknuté územie a jeho širšie okolie do základného povodia rieky Nitry a čiastkového povodia Žitavy, ktorá je ľavostranným prítokom Nitry. Rieka Žitava riešeným územím nepreteká, jej tok je od hranice katastrálneho územia obce vzdialený 3 km západne. V katastrálnom území obce Tajná sa nachádzajú vodné toky začlenené v hydrologickom povodí 4-21-13-042 Širočina, Tajniansky potok a hospodárska nádrž (pri toku Širočina). Výhľadovo sa navrhuje vybudovanie menšej vodnej nádrže na Tajnianskom potoku (1,1 ha).

Širočina je ľavostranným prítokom Žitavy. Má dĺžku 20 km a pramení na rozhraní Pohronského Inovca a Podunajskej pahorkatiny, severne od osady Čierna dolina, v nadmorskej výške 230 m.n.m. Tečie paralelne s tokom Žitavy, do ktorej sa vlieva pred Vráblami. Tok je v riešenom území vedený v umelom, napriamenom koryte. Prítokom Širočiny je aj Tajniansky potok (občasný tok s dĺžkou 2 km), ktorý pramení v k.ú. Tajná, pod Čifárskym hájom.

Podľa prílohy č. 1 vyhlášky MŽP SR č. 211/2005 Z.z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov, je vodný tok Širočina zaradený do zoznamu vodohospodársky významných vodných tokov.

Hydrogeologické pomery v území

Podľa hydrogeologickej rajonizácie Slovenska (Šuba et al., 1984) patrí dotknuté územie do rajónu N058 Neogén Hronskej pahorkatiny a leží na rozhraní dvoch subrajónov NA10 a NA30. Územie je charakteristické nízkym stupňom transmisivity, pórovou až puklinovopórovou priepustnosťou, s výskytom napätej hladiny podzemných vôd. Vody sú kalciumhydrogénuhličitanové, resp. magnézium-hydrogénuhličitanové, s celkovou mineralizáciou 500 – 900 mg/l. Neogénne sedimenty sú hydrologicky nepriaznivé, s výskytom artézskych horizontov s priemernou výdatnosťou do 0,5 – 1 l/s.

Hladina podzemnej vody je viazaná na polohu kvartérnych sedimentov, je závislá od výšky hladiny vody v Širočine a množstva zrážok stekajúcich z vyššie položených území. Zásoby podzemných vôd sú obmedzené a vhodné sú len pre lokálne zásobovanie.

Vráble a okolie je perspektívnou oblasťou využívania geotermálnej energie tzv. komjatickej depresie. V Hornom Ohaji sa nachádza geotermálny vrt (hlĺbka cca 400 m, teplota vody 22°C), ktorý je zatiaľ nevyužívaný. Najbližší využívaný termálny vrt je v Podhájskej (má značnú výdatnosť a teplotu 80 °C).

Stav zásobovania pitnou vodou

Obec Tajná je zásobovaná pitnou vodou zo skupinového vodovodu Vráble – Čierne Kľačany PVC DN 200, ktorý dodáva pitnú vodu pre obyvateľov v sídlach na území okresov Zlaté Moravce a Nitra. Skupinový vodovod je zásobovaný z veľkozdroja Gabčíkovo, z ktorého sa voda privádza prostredníctvom diaľkovodu Gabčíkovo – Nové Zámky – Vráble. Pred vybudovaním úseku diaľkovodu Nové Zámky – Vráble sa na zásobovanie vodovodu využívali miestne zdroje.

Verejný vodovod bol budovaný od roku 1994 do roku 1998 v rámci projektu vybudovania prívodu vody a vodovodnej siete v obciach spadajúcich do ochranného pásma vo vzdialenosti do 20 km od Jadrovej elektrárne Mochovce. Akumuláciu vody v rámci skupinového vodovodu zabezpečuje 13 vodojemov s celkovým objemom 6100 m³.

Na verejný vodovod je v obci napojených viac ako 90% domácností. Z verejnej vodovodnej siete sú okrem obytnej zástavby zásobované aj všetky zariadenia občianskej vybavenosti. V roku 2004 bola celková spotreba pitnej vody 11 000 m³.

Výpočet potreby vody

Vo výpočte potreby vody sa uvažuje s potrebou vody pre bytový fond, občiansku vybavenosť a výrobné prevádzky. Výpočet je prevedený v zmysle vyhlášky č. 684/2006 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a kanalizácií.

Súčasný počet obyvateľov: 279

Priemerná súčasná potreba vody Q_p

- Bytový fond: $279 \times 135 \text{ l/osoba/deň} = 37\,665 \text{ l/deň} = 0,436 \text{ l/s}$
- Základná občianska vybavenosť: $279 \times 15 \text{ l/osoba/deň} = 4185 \text{ l/deň} = 0,048 \text{ l/s}$
- Detský domov: $30 \times 500 \text{ l/lôžko/deň} = 15\,000 \text{ l/deň} = 0,174 \text{ l/s}$
- Poľnohospodárstvo: $1300 \times 10 \text{ l/ošíp./deň} = 13\,000 \text{ l/deň} = 0,150 \text{ l/s}$
- Priemerná potreba vody spolu: $69\,850 \text{ l/deň} = 0,808 \text{ l/s}$

Maximálna súčasná denná potreba vody $Q_m = Q_p \times k_d$ ($k_d = 2,1$)

- Bytový fond: $0,436 \text{ l/s} \times 2,1 = 0,916 \text{ l/s}$
- Základná občianska vybavenosť: $0,048 \text{ l/s} \times 2,1 = 0,101 \text{ l/s}$
- Detský domov: $0,174 \text{ l/s} \times 2,1 = 0,365 \text{ l/s}$
- Poľnohospodárstvo: $0,150 \text{ l/s} \times 2,1 = 0,315 \text{ l/s}$
- Maximálna denná potreba vody spolu: $1,697 \text{ l/s}$

Maximálna súčasná hodinová potreba vody $Q_h = Q_m \times k_h$ ($k_h = 1,8$)

- Bytový fond: $0,916 \text{ l/s} \times 1,8 = 1,649 \text{ l/s}$
- Základná občianska vybavenosť: $0,101 \text{ l/s} \times 1,8 = 0,182 \text{ l/s}$

- Detský domov: $0,365 \text{ l/s} \times 1,8 = 0,657 \text{ l/s}$
- Poľnohospodárstvo: $0,315 \text{ l/s} \times 1,8 = 0,567 \text{ l/s}$
- Maximálna hodinová potreba vody spolu: $3,055 \text{ l/s}$

Predpokladaný počet obyvateľov na konci návrhového obdobia (v r. 2025): 454

Priemerná potreba vody v r. 2025 Q_{p2025}

- Bytový fond: $454 \times 135 \text{ l/osoba/deň} = 61\,290 \text{ l/deň} = 0,709 \text{ l/s}$
- Základná občianska vybavenosť: $454 \times 15 \text{ l/osoba/deň} = 6810 \text{ l/deň} = 0,079 \text{ l/s}$
- Detský domov: $30 \times 500 \text{ l/lôžko/deň} = 15\,000 \text{ l/deň} = 0,174 \text{ l/s}$
- Poľnohospodárstvo: $1000 \times 10 \text{ l/ošíp./deň} = 10\,000 \text{ l/deň} = 0,116 \text{ l/s}$
- Priemerná potreba vody spolu: $93\,100 \text{ l/deň} = 1,078 \text{ l/s}$

Maximálna súčasná denná potreba vody $Q_{m2025} = Q_{p2025} \times k_d$ ($k_d = 2,1$)

- Bytový fond: $0,709 \text{ l/s} \times 2,1 = 1,489 \text{ l/s}$
- Základná občianska vybavenosť: $0,079 \text{ l/s} \times 2,1 = 0,166 \text{ l/s}$
- Detský domov: $0,174 \text{ l/s} \times 2,1 = 0,365 \text{ l/s}$
- Poľnohospodárstvo: $0,116 \text{ l/s} \times 2,1 = 0,244 \text{ l/s}$
- Maximálna denná potreba vody spolu: $2,264 \text{ l/s}$

Maximálna hodinová potreba vody v r. 2025 $Q_{h2025} = Q_{m2025} \times k_h$ ($k_h = 1,8$)

- Bytový fond: $1,489 \text{ l/s} \times 1,8 = 2,680 \text{ l/s}$
- Základná občianska vybavenosť: $0,166 \text{ l/s} \times 1,8 = 0,300 \text{ l/s}$
- Detský domov: $0,365 \text{ l/s} \times 1,8 = 0,657 \text{ l/s}$
- Poľnohospodárstvo: $0,244 \text{ l/s} \times 1,8 = 0,439 \text{ l/s}$
- Maximálna hodinová potreba vody spolu: $4,076 \text{ l/s}$

Tab.: Rekapitulácia potreby vody

	Súčasná potreba vody	Potreba vody v r. 2025
Ročná potreba vody (m^3/r)	25 495	33 981
Priemerná potreba vody Q_p (l/s)	0,808	1,078
Max. denná potreba vody Q_m (l/s)	1,697	2,264
Max. hodinová potreba vody Q_h (l/s)	3,055	4,076

Návrh rozvodov vody

Zásobovanie nových obytných ulíc pitnou vodou sa rieši napojením na existujúce rozvody pitnej vody v obci, predĺžením existujúcej rozvodnej siete. Vodovodná sieť je navrhnutá tak, že je v maximálnej miere zokruhovaná.

Potrúbie sa navrhuje z polyetylénových rúr DN 100 mm. Uloží sa v nespevnených zelených plochách pozdĺž komunikácie alebo v krajnici komunikácie. Približné trasovanie rozvodov vody je znázornené v grafickej časti, vo výkrese „Verejné technické vybavenie“.

Na rozvodnom potrubí budú osadené armatúrne šachty pre uzatváracie a rozdeľovacie armatúry. Jednotlivé stavby budú na rozvodnú sieť pripojené vodovodnými prípojkami z polyetylénových rúr DN 80 mm – DN 25 mm. Meranie spotreby vody bude vo vodomeroch šachtách osadených 1 m za oplotením na súkromných pozemkoch. Podrobné riešenie zásobovania pitnou vodou bude predmetom projektovej dokumentácie nižšieho stupňa. Vodovod sa navrhne v zmysle platných noriem STN.

Vodovodné potrubie bude okrem zabezpečovania potreby pitnej a úžitkovej vody pre obyvateľstvo slúžiť aj pre požiaru potrebu. Na vetvách budú osadené požiarne nadzemné hydranty v zmysle požiadaviek vyhlášky č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov a príslušnej STN.

Stav odvádzania a likvidácie splaškových odpadových vôd

Obec Tajná nemá vybudovanú funkčnú kanalizačnú sieť ani čistiareň odpadových vôd. Odpadové vody sa zhromažďujú do žump a septikov rodinných domov, zariadení občianskej vybavenosti a výroby a likvidujú individuálne vlastníckmi nehnuteľnosťami.

Výpočet množstva splaškových odpadových vôd

Množstvo splaškových odpadových vôd sa vypočíta odvodením z výpočtu potreby pitnej vody (STN 736701):

- Výhľadový počet obyvateľov na konci návrhového obdobia = EO_n : 454
- Priemerné denné množstvo splaškových vôd v r. 2025 $Q_{24} = Q_{p2025} = 1,078 \text{ l/s} = 93,1 \text{ m}^3/\text{deň}$
- Maximálne denné množstvo splaškových vôd v r. 2025 $Q_{d \max} = Q_{24} \times k_d = 93,1 \times 1,5 = 139,65 \text{ m}^3/\text{deň} = 1,616 \text{ l/s}$
- Maximálne hodinové množstvo splaškových vôd v r. 2025 $Q_{h \max} = Q_{d \max} \times k_{\max} = 1,616 \times 2,2 = 3,555 \text{ l/s}$
- Minimálne hodinové množstvo splaškových vôd v r. 2025 $Q_{h \min} = Q_{24} \times k_{\min} = 1,616 \times 0,6 = 0,967 \text{ l/s}$
- Ročné množstvo splaškových vôd $Q_r = Q_{24} \times 365 = 93,1 \times 365 = 33\,982 \text{ m}^3/\text{r}$

Podľa pôvodu a spôsobu znečistenia ide o odpadové vody z domácností a zariadení s čistou prevádzkou. Priemerná výhľadová produkcia znečistenia:

- $BSK_5 = 27,93 \text{ kg/d}$
- $CHSK_{cr} = 46,55 \text{ kg/d}$
- $NL = 55,86 \text{ kg/d}$
- $N-NH_4^+ = 2,79 \text{ kg/d}$
- $P_{celk} = 0,56 \text{ kg/d}$

Tab.: Rekapitulácia odtokového množstva splaškových odpadových vôd

Množstvo splaškových vôd v r. 2025	EO _n = 454
Ročné množstvo splaškových vôd Q _r (m ³ /r)	33 982
Priemerné denné množstvo splašk. vôd Q _p (l/s)	1,078
Max. hodinové množstvo splaškových vôd Q _{max} (l/s)	3,555
Min. hodinové množstvo splaškových vôd Q _{min} (l/s)	0,967

Návrh splaškovej kanalizácie

V minulosti bola vypracovaná predprojektová štúdia odkanalizovania obcí celého regiónu i samotnej obce Tajná. Projekt odvedenia a čistenia odpadových vôd – región Vráble počíta v rámci aglomerácie č. 1 s vybudovaním kanalizácie v sídlach Vráble, vrátane častí Horný Ohaj a Dyčka, a obciach Tajná, Lúčnica nad Žitavou, Michal nad Žitavou, Čifáre, Telinec, Žitavce, Melek, Slepčany, Nová Ves nad Žitavou.

Návrh systému odkanalizovania obce Tajná vychádza z uvedenej predprojektovej štúdie i pripravovanej projektovej dokumentácie. Kanalizačný systém sa navrhuje ako gravitačná kanalizácia. Tvoria ho gravitačné stoky, prepojovacie potrubie a čerpacie stanice. Gravitačné stoky budú z rúr PVC DN 300. Sú navrhnuté ako vetvový systém.

Z obce Tajná sa vybuduje prepojovacie potrubie do kanalizácie miestnej časti Horný Ohaj. Potrubie o celkovej dĺžke 2550 m bude pozostávať výtlačného potrubia HDPE 100 (výtlak z obce po cestu III. triedy) a gravitačného potrubia PVC DN 300 (pozdĺž cesty III. triedy). Na trase prepojovacieho potrubia je potrebné vybudovať čerpacie stanice. Odpadové vody budú čistené v ČOV Vráble. Podmienkou realizácie integrovaného projektu odkanalizovania aglomerácie je rozšírenie a intenzifikácia ČOV na 24054 EO.

Kanalizačné prípojky budú z PVC, jednoduché (DN 150 PVC) alebo združené (DN 200 PVC), realizované pripojením cez odbočku 300/150(200), pripojenie nehnuteľností bude cez revíziu šachtu umiestnenú na verejnom priestranstve. Rúry budú uložené zväčša pod komunikáciami. V zelených pásoch bude kanalizácia vedená len v častiach, kde to umožňujú existujúcimi plynovodnými a vodovodnými potrubiami, telefónnymi káblami a odvodňovacími rigolmi.

Gravitačná kanalizácia je navrhnutá a posúdená na minimálne a maximálne prietoky splaškových odpadových vôd z pripojených nehnuteľností. Minimálne prietoky boli smerodajné pre návrh minimálneho sklonu stôk z dôvodu zabezpečenia ich samočistiacej schopnosti.

Ochranné pásmo kanalizácie je 1,5 m od vonkajšieho okraja potrubia horizontálne na obe strany. V ochrannom pásme je možná stavebná činnosť len so súhlasom prevádzkovateľa kanalizácie.

Približné trasovanie stôk je znázornené v grafickej časti vo výkrese „Verejnú technické vybavenie“. Podrobné technické riešenie odkanalizovania nových rozvojových plôch je predmetom projektovej dokumentácie nižšieho stupňa.

Odvádzanie dažďových vôd

Navrhovaný systém verejnej kanalizácie zahŕňa len splaškovú kanalizáciu. Z tohto dôvodu sa neuvažuje s budovaním oddelenej dažďovej kanalizácie.

Odvod dažďovej vody z komunikácií sa navrhuje vsakovaním do terénu – prostredníctvom vsakovacích jám na okrajoch komunikácií. V riešenom území sa nenachádzajú ani nenavrhujú väčšie spevnené plochy, pre ktoré by bolo potrebné navrhovať špecifické riešenia odvádzania dažďových vôd. V prípade potreby ich zriaďovania treba preferovať priepustné povrchy vytvorené zo zatrávňovacích tvárnic alebo zámkovej dlažby.

Väčšina dažďových vôd by sa mala zachytávať na súkromných pozemkoch a prípadne využívať na polievanie. Tým je možné dosiahnuť zadržiavanie vody v území a zachovanie potrebnej vlhkosti v zastavanom území, nevyhnutnej pre rast sídelnej vegetácie. Za týmto účelom je stanovený regulatív minimálneho podielu nespevnených plôch.

2.12.3 Energetika

Zásobovanie elektrickou energiou

Nadradené elektroenergetické sústavy a rozvody VN

V blízkosti obce (5 km) sa nachádzajú dôležité energetické zariadenia na výrobu a distribúciu elektrickej energie. Jadrová elektrárň Mochovce (2 bloky s reaktormi typu VVER 440/V 213, každý s výkonom 440 MW, sprevádzkované v r. 1998 a 1999) zabezpečuje výrobu elektrickej energie pre spotrebiská v rámci západného a stredného Slovenska.

Dôležitými regionálnymi uzlami elektrizačnej sústavy sú rozvodňa 400/110 kV Veľký Ďur a rozvodňa 110/22 kV v Zlatých Moravciach s inštalovaným výkonom 2 x 40 MVA. V súčasnosti má zaťaženie 12 MVA, čo znamená, že v rozvodni je značná rezerva.

Vedenia VVN 400 kV a 110 kV riešeným územím neprechádzajú. Obec Tajná je zásobovaná elektrickou energiou odbočkami zo vzdušného vedenia VN 22 kV z elektrizačnej siete ZSE a. s. prostredníctvom 3 distribučných transformačných staníc, každá s výkonom 100 kVA. Vedenie VN 22 prebieha pozdĺž toku Širočina, pričom sa rozvetvuje do prípojok k jednotlivým transformačným staniciam. Obytná zástavba obce a zariadenia občianskej vybavenosti sú zásobované z transformačných staníc TS 067-001 a TS 067-002. Sú situované na západnom okraji obce. Ďalšia transformačná stanica slúži pre zásobovanie hospodárskeho dvora so živočíšnou výrobou.

Z hľadiska súčasného stavu je výkon existujúcich transformačných staníc dostatočný, z hľadiska plánovaného rozvoja obce do roku 2025 a z neho vyplývajúceho predpokladu nárastu spotreby elektrickej energie, nebudú existujúce trafostanice pri ich súčasnom výkone postačovať.

Pri výpočte energetickej bilancie sa uvažovalo s požadovaným výkonom 10,5 kW na 1 bytovú jednotku v rodinných domoch, pri koeficiente súčasnosti β 0,28-0,38. Na základe maximálnych kapacít navrhovaných rozvojových plôch potom bude celkový prírastok spotreby elektrickej energie 397 kW.

Tab.: Energetická bilancia navrhovaných rozvojových plôch

Číslo plochy	Kapacita (počet b.j.)	Požadovaný výkon Pp (kW)
1	5	20
2	2	8
3	5	20
4	4	16
5	11	44
6	23	86
7	8	32
8	9	36
9	10	40
10	6	24
prieluky	12	47
r2+r3	6	24
Spolu		397

Zásobovanie nových rozvojových lokalít bude zabezpečované z trafostaníc TS 067-001 a TS 067-002. Ich poloha vzhľadom k novým spotrebiskám je veľmi výhodná. Zahusťovanie zastavaného územia novými trafostanicami preto nie je potrebné a ani sa neodporúča. Podmienkou je primerané zvýšenie inštalovaného výkonu transformátorov. Oba pôvodné transformátory s výkonom 100 kVA sa nahradia novými s výkonom 400 kVA. Stĺpové trafostanice sa nahradia kioskovými trafostanicami. Navrhované riešenia nepredpokladá rušenie ani prekládka elektrických vedení VN. Južne od obce sa navrhuje plocha pre výrobu elektrickej energie vo fotovoltaickom zariadení (č. 11). Pripojí sa na existujúce vedenie VN 22, ktoré prebieha po hranici navrhovanej plochy.

Pri výstavbe je nutné rešpektovať ochranné pásma elektrických zariadení v zmysle zákona o energetike č. 656/2004 Z. z. a príslušných noriem STN.

Rozvody NN

Navrhované rozvody NN budú vedené v zemných káblových ryhách káblami typu AYKY. Pri križovaní podzemného vedenia s komunikáciami alebo inými inžinierskymi sieťami sa káble uložia do chráničiek. Káble budú dimenzované s ohľadom na maximálne prúdové zaťažovanie a dovolený úbytok napätia. V jednotlivých lokalitách budú vedenia NN vyvedené v prípojkových istiacich a rozpojovacích skrinách, ktoré budú v pilierovom vyhotovení a budú z nich vedené jednotlivé prípojky NN pre navrhovanú zástavbu.

Verejné osvetlenie

V súčasnosti sú všetky ulice pokryté rozvodmi verejného osvetlenia s osvetľovacími telesami. Systém verejného osvetlenia sa musí postupne rekonštruovať s dôrazom na zníženie energetickej náročnosti osvetlenia. Pre osvetlenie ulíc v navrhovaných rozvojových lokalitách sa počíta s vybudovaním verejného osvetlenia. Káblový rozvod

medzi svietidlami bude uložený v zemi vo výkope, súbežne s vedeniami NN. Pri križovaní vedenia s komunikáciami alebo inými podzemnými inžinierskymi sieťami sa káble uložia do chráničiek. Sieť verejného osvetlenia bude riešená s použitím moderných energeticky úsporných zdrojov svetla. Osvetlenie sa bude ovládať automaticky pomocou fotobunky alebo istiacimi hodinami.

Zásobovanie plynom

Stav zásobovania plynom

V blízkosti riešeného územia v trase Tlmače – Zlaté Moravce prechádza medzištátny plynovod DN 700; PN 55. Na tento plynovod je napojený plynovod DN 500; PN 64 Šaľa – Zlaté Moravce, z ktorého odbočuje VVTL plynovod pre zásobovanie jadrovej elektrárne Mochovce DN 200 PN 63. Z tohto plynovodu je zásobovaná aj obec Tajná.

Obec Tajná je plynofikovaná. Plynofikácia sa realizovala v roku 1998 v rámci spoločného projektu plynofikácie viacerých susediacich obcí pozdĺž toku Širočiny. Z VVTL plynovodu je pri obci Malé Vozokany vysadená VVTL prípojka, ukončená v regulačnej stanici, ktorá je zdrojom zemného plynu aj pre obec Tajná. Obec Tajná je s obcou Nevidzany spojená prepojavacím strednotlakovým plynovodom D 160, vedeným pozdĺž poľnej cesty.

Strednotlakové rozvody plynu v obci Tajná sú z polyetylénových rúr PE – HD SDR 11. Uličné rozvody majú menovitú svetlosť D 63, D 50, prípojky D 32. Sú uložené v krajnici vozoviek, vo verejnom priestore, chodníkoch a zelených pásoch. Dĺžka plynovodu v k.ú. obce dosahuje 2200 m. Na plyn bolo podľa údajov ŠÚ SR v roku 2001 napojených 79% domácností.

Výpočet potreby plynu

Potreba plynu je pre rozvojové lokality s obytnou funkciou (kategória domácnosť) vypočítaná nasledovne:

- hodinová spotreba zemného plynu $Q_H = (N_{IBV} \times HQ_{IBV})$
- ročná spotreba zemného plynu $Q_R = (N_{IBV} \times RQ_{IBV})$

(N_{IBV} = počet odberateľov v kategórii domácnosť – IBV, HQ_{IBV} = max. hodinový odber pre IBV, RQ_{IBV} = max. ročný odber pre IBV).

Potreba zemného plynu bola vypočítaná podľa usmernení Príručky SPP pre spracovateľov generelov a štúdií plynofikácie lokalít z r. 2004. V príručke sú určené kategórie spotrebiteľov: DO-IBV/HBV, SO, VO.

Pre odberateľa v kategórii domácnosť (IBV) sa uvažuje s využitím zemného plynu na varenie, vykurovanie a na prípravu TÚV. Maximálny hodinový odber zemného plynu sa stanovuje v závislosti na teplotnom pásme. Obec Tajná podľa normy STN 06 0210 spadá do teplotného pásma s vonkajšími teplotami -12°C . Pre uvedené teplotné pásmo je $HQ_{IBV} = 1,4 \text{ m}^3/\text{hod}$, $RQ_{IBV} = 3500 \text{ m}^3/\text{rok}$ – jednotne pre všetky teplotné pásma.

Potreba plynu bola kalkulovaná pre navrhované lokality individuálnej bytovej výstavby a občianskej vybavenosti. Do výpočtov nie je zahrnutá plocha z4, určená ako rezerva pre šport.

Maximálny prírastok spotreby zemného plynu, vyjadrený ročnou spotrebou zemného plynu, je 353 500 m³/hod. Celkový prírastok maximálneho hodinového odberu zemného plynu je 141,4 m³/hod.

Tab.: Rekapitulácia prírastku spotreby zemného plynu

Číslo plochy	Kapacita (počet b.j.)	Max. hodinový odber zemného plynu Q _H (m ³ /hod)	Ročná spotreba zemného plynu Q _R (m ³ /hod)
1	5	7	17500
2	2	2,8	7000
3	5	7	17500
4	4	5,6	14000
5	11	15,4	38500
6	23	32,2	80500
7	8	11,2	28000
8	9	12,6	31500
9	10	14	35000
10	6	8,4	21000
prieluky	12	16,8	42000
r2+r3	6	8,4	21000
Spolu		141,4	353 500

Návrh riešenia rozvodov plynu

Návrh územného plánu rozširuje obytné územie o väčší počet rozvojových plôch určených predovšetkým pre individuálnu bytovú výstavbu. Plynovod pre nové lokality bude pripojený na existujúce rozvody plynu v obci. Potrubie bude tlakové D 50 – D 90 mm, polyetylénové. Potrubia navrhovaného strednotlakového plynovodu budú vedené v zelených plochách pri komunikáciách, prípadne v plochách komunikácií, v súbehu s ostatnými inžinierskymi sieťami. Jednotlivé stavby sa pripoja na verejný STL plynovod samostatnými prípojkami, ktorých dimenzie sa navrhnu v podrobnejšej projektovej dokumentácii, v súlade s platnými normami STN. Regulácia plynu z STL na NTL bude zabezpečená regulátormi plynu, ktoré budú spolu s meračmi spotreby plynu umiestnené v skrinkách. Skrinky budú osadené v oplotení každého odberateľa.

Vzhľadom na rozsah rozvojových zámerov sa nepredpokladá, že nárast odberu plynu vyvolaný vznikom nových odberateľov v nových rozvojových lokalitách si vyžiada následné investície do VTL plynovodu, existujúcich STL plynovodov alebo zvýšenie prepravného výkonu regulačnej stanice.

Pri realizácii výstavby sa vyžaduje dodržiavanie ochranných a bezpečnostných pásiem plynárenských zariadení, v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z. Ochranné pásmo plynovodu je

vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:

- 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm
- 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území mesta s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa

Zásobovanie teplom

Väčšina domácností, objekty podnikateľských aktivít a občianskej vybavenosti budú ako zdroj tepla potrebného pre účely kúrenia, varenia a prípravu TÚV aj naďalej využívať zemný plyn. Tento predpoklad vychádza zo skutočnosti, že zemný plyn má vysoké úžitkové vlastnosti a poskytuje spotrebiteľovi vysoký stupeň komfortu (doprava primárneho zdroja energie až k spotrebiču potrubím, nevyžaduje sa manipulácia a uskladnenie tuhej zložky vyhoreného paliva) porovnateľného s elektrickou energiou. Tiež možno predpokladať, že cena plynu a elektrickej energie prepočítaná na energetický ekvivalent bude aj v budúcnosti priaznivejšia pre plyn. Elektrická energia bude využívaná len ako doplnkový zdroj tepla pri varení, prípadne pre prípravu TÚV.

Výhľadovo je žiadúce, aby sa na celkovej výrobe tepla výraznejšou mierou podieľali alternatívne zdroje. Do roku 2025 je reálny predpoklad dosiahnuť 20%-ný podiel alternatívnych zdrojov na výrobe tepla. V súlade s princípmi udržateľného rozvoja je pasívne i aktívne využitie slnečnej energie kolektormi a energetické zhodnotenie obnoviteľných zdrojov energie, napr. drevo, slama, biologický odpad. Uplatnením týchto zdrojov energie by došlo k adekvátnemu zníženiu spotrebovaného plynu v obci. Ich implementáciu môže urýchliť ďalší rast cien zemného plynu a zavedenie opatrení na podporu obnoviteľných zdrojov zo strany štátu.

2.12.4 Telekomunikačné a informačné siete

Stav telekomunikačných zariadení

Miestna telekomunikačná sieť obce Tajná je zabezpečená vzdušným vedením a čiastočne podzemnými telekomunikačnými vedeniami. Diaľkové telekomunikačné káble riešeným územím neprechádzajú. V roku 2005 bolo na pevnú telekomunikačnú sieť pripojených 58 hlavných telefónnych staníc, z toho 52 bytových.

Územie je pokryté signálom mobilných operátorov Orange, T-Mobile a O2. Ich vysielacie zariadenia sú vo Vrábľoch (Orange, T-Mobile). V katastrálnom území obce Tajná je vysielateľ O2 inštalovaný na vodojeme v areáli hospodárskeho dvora Tekro s.r.o.

V celej obci sú vybudované vedenia obecného rozhlasu. Vysielacia ústredňa obecného rozhlasu je v budove obecného úradu. Výhľadovo je nutné uskutočniť rekonštrukciu miestneho rozhlasu.

Návrh riešenia telekomunikačných zariadení

Návrh riešenia rešpektuje existujúce trasy telekomunikačných káblov. Neuvažujeme s ich prekládkou ani s inými zásahmi.

Podľa vyjadrenia spol. T-Mobile sa v katastrálnom území obce v horizonte 5 rokov uvažuje s umiestnením základňovej stanice na zlepšenie pokrytia signálom verejnej rádiatelefónnej siete, t.č. však nie je možné určiť presnú polohu stanice. Vysielač je možné umiestniť len mimo zastavaného územia obce.

Miestna telekomunikačná sieť bude rozšírená na základe návrhu rozšírenia zastavaného územia o nové rozvojové lokality. Návrh územného plánu uvažuje so 100 % telefonizáciou obytného územia, t.j. s 1 telefónnou stanicou (TS) na 1 bytovú jednotku.

Potreba TS bola na základe uvažovaného nárastu počtu obyvateľov a nebytových prevádzok určená nasledovne:

- trvale obývané byty (podľa návrhu): 94+101 p.p.
- občianska vybavenosť: 5+5 p.p.
- výroba: 5+0 p.p.
- celková návrhová potreba TS: 210 p.p.

Celková výhľadová potreba TS, vyplývajúca z návrhu nových rozvojových lokalít (bez započítania výhľadových rozvojových lokalít), predstavuje 210 párov.

Pozdĺž navrhovaných miestnych komunikácií je potrebné rezervovať koridor pre výstavbu miestnych telekomunikačných vedení ako spoločný koridor s ďalšími sieťami technickej infraštruktúry.

Napájací bod pre nové telefónne stanice bude určený pri začatí územného konania pre výstavbu danej rozvojovej lokality. Káblové rozvody sa zrealizujú podľa aktuálnych zámerov poskytovateľa telekomunikačných služieb. Výhodné je komplexné riešenie, v rámci ktorého sa pre každý dom zabezpečí telefónna linka, fax, káblová televízia, rýchly internet. Alternatívne môžu byť telekomunikačné služby poskytované bezdrôtovou technológiou. Vzhľadom k rýchlemu technologickému pokroku v tejto oblasti nie je v danom stupni dokumentácie účelné podrobné technické riešenie.

Pri výstavbe je nutné zohľadniť a rešpektovať existujúce telekomunikačné vedenia, zariadenia a objekty verejnej telekomunikačnej siete s ohľadom na ich ochranné pásma v zmysle Zákona o elektronických komunikáciách č. 610/2003 Z. z.

2.13 Koncepcia starostlivosti o životné prostredie

Stav životného prostredia a environmentálne problémy

- Znečistenie ovzdušia

Z hľadiska kvality ovzdušia nepatrí dotknuté územie medzi enormne zaťažené oblasti. Vzhľadom na všeobecne priaznivé klimatické a mikroklimatické pomery je územie dobre prevetrávané, v dôsledku čoho dochádza k pomerne rýchlemu a účinnému rozptylu emitovaných znečisťujúcich látok. Na druhej strane však bariérami nechránená krajina je náchylná na veternú eróziu, s čím je spojená vyššia prašnosť.

Medzi najbližšie zdroje znečistenia ovzdušia v okolí riešeného územia patria energetické zdroje väčších priemyselných podnikov, tepelné zdroje sídlisk a blokové kotolne, ktoré sa zaraďujú k stredným zdrojom znečisťovania ovzdušia. Taktiež medzi uvedené zdroje môžeme zaradiť neďalekú atómovú elektrárňu Mochovce. K priemyselným zdrojom produkujúcim tuhé znečisťujúce látky patria predovšetkým Calmit Žirany, s.r.o. (predtým Kameňolom a vápenka Žirany), SES Real Tlmače, s.r.o., a Novochema družstvo Levice. K priemyselným zdrojom produkujúcim SO₂ patria v blízkosti Vrábeľ hlavne Ferrenit, a.s. Nitra a SES Real Tlmače, s.r.o. Ďalej k priemyselným zdrojom znečisťujúcim ovzdušie a produkujúcim NO_x patria Fortunae Levice. Zlepšenie kvality ovzdušia v okolí mesta Vráble čiastočne nastalo po úplnej plynofikácii centrálnej mestskej kotolne dokončenej v roku 1996.

- Znečistenie povrchových vôd

Kvalita vody v toku Širočina nebola zisťovaná. Predpokladá sa vysoká miera znečistenia. Zdrojom znečistenia je najmä poľnohospodársky komplex, rôzne obslužné jednotky a komunálna sféra. Ku kontaminácii povrchových a následne aj podzemných vôd dochádza vplyvom splachu poľnohospodárskej pôdy s obsahom rezíduí látok používaných na ochranu a výživu poľnohospodárskych kultúr, nakoľko pozdĺž vodného toku nie je ochranná vegetácia a vodný tok je v bezprostrednom kontakte s poľnohospodárskou pôdou. Problémom je tiež nedostatočné čistenie odpadových vôd – obce v povodí toku Širočina a jej prítokov, vrátane obce Tajná, nemajú vybudované kanalizačné systémy. Úniky z netesných žump a septikov spôsobujú znečistenie podzemných a povrchových vôd.

- Kontaminácia pôdy

Riešené územie a jeho okolie sa z hľadiska kontaminácie pôd nachádza v území s nízkym obsahom rizikových látok. Obsah väčšiny rizikových látok je pod hygienickými limitmi. Zdrojom znečistenia je poľnohospodárska výroba, hnojenie chemickými hnojivami a chemická ochrana rastlín. Plochy so zvýšeným nebezpečenstvom kontaminácie pôd sú hlavne v okolí skládok, poľných hnojísk a hospodárskeho dvora PD.

- Zaťaženie prostredia zápachom

Obytné územie obce je značne zaťažené zápachom z chovu ošípaných vo farme situovanej západne od obce (problém bol riešený kontrolami zo strany príslušných orgánov). Napriek dostatočnej vzdialenosti areálu od zastavaného územia (je dodržané vypočítané ochranné pásmo), šírenie zápachu podporujú viaceré faktory: poloha areálu a zastavaného územia vo vzťahu k prevládajúcim (západným) vetrom, absencia izolačnej zelene, vyvýšená poloha zastavaného obytného územia, pravdepodobne aj nevhodná technológia chovu.

- **Radiačné zaťaženie**

V prípade bezporuchovej prevádzky JE územie a obyvateľstvo nie je vystavené zvýšenému radiačnému zaťaženiu; nadmerné radiačné zaťaženie môže nastať len v prípade úniku radiácie z jadrového zariadenia (územie obce spadá do oblasti ohrozenia JE). Miera prirodzenej rádioaktivity nie je vysoká – územie je zaradené do oblasti so stredným radónovým rizikom.

- **Vodná erózia**

Vodná erózia mierne postihuje strmšie svahy so sklonom 7-12°, využívané ako orná pôda, ktoré sú nedostatočne chránené vegetáciou. Priaznivé podmienky na erozívnu činnosť vody sú vytvorené dlhými svahmi, budovanými nespevnenými kvartérnymi sedimentmi a málo odolnými neogénnymi horninami v podloží, ako aj zhoršenými hydrogeologickými podmienkami po odstránení vegetácie.

- **Veterná erózia**

Veterná erózia sa v území prejavuje len v menšej miere, na ľahších pôdach a veľkoblokových pôdnych celkoch bez dostatočne hustej siete vetrolamov. Negatívne účinky veternej erózie pozostávajú z premiestňovania častíc pôdy a poškodzovania rastlín vetrom alebo samotnou premiestňovanou pôdou. Tieto javy sú pozorovateľné najmä v jarných mesiacoch, keď je pôda nedostatočne krytá a ľahko podlieha pôsobeniu vzdušného prúdenia.

- **Ohrozenie biologickej diverzity**

Ohrozením biologickej diverzity je drevinová skladba, v ktorej sa presadzujú nevhodné alebo invázne dreviny, najmä agát biely. Ohrozenie biologickej diverzity je aj dôsledkom nedostatočnej údržby parku pri kaštieli a starých ovocných sádov Révayovcov.

Odpadové hospodárstvo

Komunálny odpad sa zbiera 2x mesačne a odváža sa na regionálnu skládku odpadu v Novom Tekove. Odvoz odpadu zabezpečuje firma Grežo Vráble. V obci je zavedený separovaný zber – 1x mesačne sa zbierajú plastové fľaše, sklo, papier, železo, tetrapakové obaly, starý textil, akumulátory, elektronický odpad. Separovaný odpad odváža firma Vepos Vráble. Biologický odpad (konáre) sa spracúva v drvičke. Regionálne kompostovisko bolo sprevádzkované vo Vrábľoch.

V roku 2001 sa na území obce vyprodukovalo 61 ton odpadu (z toho domový odpad 55 ton), v roku 2006 bola produkcia odpadu 67,6 ton. Podľa programu odpadového hospodárstva obce Tajná sa v roku 2005 predpokladal nasledovný podiel zhodnotenia odpadov: opotrebované batérie 95%, opotrebované pneumatiky 50%, odpady z PET 80%, odpady zo žiaroviek 50%, odpad z papiera 20%, biologicky rozložiteľný odpad 50%, odpad zo skla 50%.

Odporúčame rozširovať separovaný zber odpadu a odpad v maximálnej miere recyklovať, zvyšovať podiel zhodnocovaného odpadu a sortiment separovaných komodít v zmysle cieľov programov odpadového hospodárstva obce. V územnom pláne navrhujeme plochu pre zriadenie kompostoviska a zberného dvora – v optimálnej polohe medzi jadrovou časťou obce a časťou Šiarovce a súčasne v blízkosti záhradkovej osady.

Navrhované opatrenia starostlivosti o životné prostredie

Navrhované riešenie nepočíta so žiadnymi zámermi a činnosťami s potenciálnymi negatívnymi vplyvmi na životné prostredie. Naopak, navrhuje opatrenia na ochranu prírodných zdrojov, zlepšenie kvality životného prostredia a ochranu zdravia obyvateľstva, zachovanie a udržanie sídelnej vegetácie a ďalšie opatrenia.

Opatrenia na ochranu prírodných zdrojov

- chrániť poľnohospodársku pôdu prostredníctvom protierózných opatrení – opatrenia na ochranu pred veternou eróziou prioritne aplikovať na veľkablokových pôdnych celkoch s ľahkými pôdami. Na zmiernenie erózie udržiavať existujúcu a založiť novú líniovú zeleň s pôdoochrannou funkciou. Opatrenia proti vodnej erózii je prioritne potrebné aplikovať na svahoch s väčším sklonom, ktoré sú najviac exponované účinkom vodných procesov. Opatrenia zahŕňajú optimalizácie agrotechnických postupov – orba po vrstevnici, zvýšenie podielu viacročných krmovín a ozimín na ornej pôde a zvýšenie podielu bezorbového obrábania pôdy.
- chrániť kvalitu pôdy – obmedzením použitia chemických prostriedkov používaných v rastlinnej výrobe (herbicídy, fungicídy, morforegulátory) odizolovaním poľných hnojísk a pod. Uvedené opatrenia budú mať pozitívny dopad aj na kvalitu podzemnej vody, ktorá je v danom území značne znečistená.
- revitalizovať neudržiavané plochy bývalých ovocných sádov
- údržba a revitalizácia krajinárskeho parku pri kaštieli – zachovanie vzácnych exemplárov drevín
- zachovanie biotopov národného významu Ls 3.4 Dubovo-cerové lesy v Čifárskom háji
- rešpektovať Nariadenie vlády SR č. 296/2005 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na kvalitu a kvalitatívne ciele povrchových vôd a limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia odpadových vôd a osobitných vôd

- do vybudovania kanalizácie zabezpečiť podmienky na vyprázdňovanie obsahu domových žúmp v obci na základe VZN obce. Vypúšťanie obsahu žúmp do povrchových vôd a do podzemných vôd je neprípustné.

Opatrenia na zlepšenie kvality životného prostredia a ochranu zdravia obyvateľstva

- areál hospodárskeho dvora so živočíšnou výrobou od okolitého prostredia izolovať výsadbou 2 línií izolačnej zelene
- znížiť počet chovaných hospodárskych zvierat v hospodárskom dvore spol. Tekro s r.o. na max. 1000 ks ošípaných
- dodržať stanovené hygienické ochranné pásmo 400 m od objektov živočíšnej výroby a nepribližovať chov hospodárskych zvierat k obytnému územiu – to znamená nezriaďovať nové maštale v juhovýchodnej časti areálu
- postupne nahradiť nevhodné dreviny z hľadiska krajinárskeho alebo hygienického v zastavanom území – nahradenie alergénnych drevín ako breza, lieska, čiastočne aj topoľov vhodnejšími druhmi – týka sa len zastavaného územia
- uskutočňovať permanentný monitoring stavu životného prostredia a sanáciu divokých skládok. Preventívnym opatrením je posilnenie ekologickej osvetly medzi obyvateľmi.

Opatrenia na zachovanie a udržiavanie vegetácie v sídle

- revitalizácia krajinárskeho parku pri kaštieli, na základe predchádzajúcej inventarizácie drevín a projektu sadovníckych úprav
- revitalizácia / nová výsadba sprievodnej líniovej zelene pozdĺž cesty III. triedy
- dimenzovať nové hlavné obytné ulice (funkčnej triedy C3) tak, aby bola možná výsadba aspoň jednostrannej líniovej zelene
- dodržiavať stanovený minimálny podiel nespevnených plôch v rámci stavebných pozemkov, resp. existujúcich záhrad, aby nedošlo k ich úplnému nahradeniu zastavanými plochami

Opatrenia na zmiernenie pôsobenia stresových javov

- vytvorenie nárazníkových pásov trvalých trávnych porastov a líniovej zelene pozdĺž toku Širočina a na dolnom toku Tajnianskeho potoka so šírkou min. 15 m za účelom zamedzenia kontaktu vodného toku s ornou pôdou – v zmysle vyššie uvedených návrhov
- výsadba vegetačných pásov s protieróznou funkciou – v zmysle vyššie uvedených návrhov
- eliminácie negatívnych zásahov do ekologicky významných segmentov krajiny s funkciou biocentra alebo biokoridoru

- revitalizácia devastovaných a schátraných plôch bývalých hospodárskych areálov a budov
- výsadba líniovej zelene na okrajoch existujúceho, resp. navrhovaného zastavaného územia, s cieľom ochrany obytného územia pred negatívnymi vplyvmi poľnohospodárskej výroby, zvýšenou prašnosťou a pod.

Opatrenia na zlepšenie pôsobenia štruktúry vnímanej krajiny

- rešpektovať dominantné priestorové pôsobenie masívu zelene krajinárskeho parku a solitérov v rámci parku
- postupne revitalizovať existujúce a zakladať nové pásy zelene, stromoradia a aleje, s prihliadnutím na priebeh parcelných hraníc v zmysle projektu pozemkových úprav
- preferovať organické kompozičné princípy pri rozmiestňovaní líniovej zelene
- zabezpečiť vysokú druhovú a štrukturálnu variabilitu stromoradií a líniovej zelene

2.14 Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov

V katastrálnom území obce Tajná sa nenachádzajú ložiská vyhradených nerastov a nie sú ani iné záujmy, ktoré by bolo potrebné chrániť podľa banských predpisov. Celé katastrálne územie obce bolo súčasťou prieskumného územia Nitra – ropa a horľavý zemný plyn, ktoré bolo určené pre spol. Dunaj Hydrocarbons s.r.o. Bratislava, s platnosťou do 8. 2. 2009.

2.15 Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu

Žiadne plochy vyžadujúce zvýšenú ochranu (okrem ochranných pásiem uvedených v kapitole 2.9) sa v katastrálnom území obce Tajná nenachádzajú ani nenavrhujú.

2.16 Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskeho pôdneho fondu a lesného pôdneho fondu na nepoľnohospodárske účely

Poľnohospodársky pôdny fond má na celkovej výmere katastrálneho územia podiel 72,1%. Poľnohospodárska pôda je z väčšej časti využívaná ako orná pôda – jej podiel na celkovej výmere katastrálneho územia je 65,9%. Navrhujú sa len zábery poľnohospodárskeho pôdneho fondu. Zábery lesného pôdneho fondu sa nepredpokladajú.

Z pôdnych typov sa pozdĺž toku Širočiny vyvinuli fluvizeme, miestami aj čiernice. V pahorkatinnej časti katastra sa vyskytujú prevažne hnedozeme. Komplexnú informáciu o pôdnych typoch, pôdnych druhoch, pôdotvornom substráte a sklonitosti reliéfu

poskytujú bonitované pôdnoekologické jednotky (BPEJ). V riešenom území sa podľa hlavných pôdných jednotiek vyskytujú:

- fluvizeme glejové, ťažké (0112003/5.)
- čiernice typické až čiernice pelické, veľmi ťažké (0124004/5.)
- černoze typické a černoze hnedozemné na sprašiach, stredne ťažké (0139002/2., 0139202/2.)
- hnedozeme typické, na sprašiach, stredne ťažké (0044002/3., 0144002/3., 0144202/3., 0144402/3.) – prevládajúca pôdna jednotka v rámci katastra
- hnedozeme typické až hnedozeme luvizemné, na sprašových hlinách, stredne ťažké, ľahké (0145202/4.)
- regozeme a hnedozeme erodované na sprašiach, so zmytým profilom hnedozeme, stredne ťažké, v komplexe prevládajú regozeme (0147402/6., 0147202/6.)
- hnedozeme pseudoglejové, miestami pseudogleje s hrubším humusovým horizontom, na sprašových a polygénnych hlinách, ťažké (0151003/5., 0151203/5., 0151403/5., 0151513/6.)
- hnedozeme erodované a regozeme na rôznych substrátoch na výrazných svahoch: 12-25°, prevládajú hnedozeme erodované, stredne ťažké až ťažké (0154773/8., 0154673/8.)

Približne polovicu výmery poľnohospodárskej pôdy v katastrálnom území obce Tajná predstavujú pôdy zaradené podľa BPEJ do 2. až 4. skupiny kvality, ktoré sú podľa zákona č. 220/2004 Z. z. osobitne chránené. Závlahy v celom katastrálnom území nie sú nikde vybudované. Odvodnenia boli vybudované medzi pôvodným a súčasným tokom Širočiny.

Zhodnotenie a zdôvodnenie stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde

Väčšina nových rozvojových plôch využíva rezervy v rámci zastavaného územia obce, na nadmerných záhradách. Ide o rozvojové plochy č. 2, 3, 4, 9, 10. Napriek tomu je potrebné uvažovať so zábermi poľnohospodárskej pôdy mimo zastavaného územia obce. V záujme ochrany pôdných celkov pred nadmerným rozdrobením boli uprednostnené zámery, ktoré priamo nadväzujú na existujúce zastavané územie. Mimo zastavaného územia sa na vyňatie z PPF navrhujú pôdy zaradené do 5. skupiny kvality. Len 1 obytná ulica bude umiestnená na pôde 3. skupiny kvality. V tomto prípade ide o lokality s výhodným polohovým potenciálom v ťažisku obce a s predpokladom využitia už vybudovanej infraštruktúry – zástavba sa navrhuje pozdĺž existujúcich komunikácií. Fotovoltaická elektrárň (lokality č. 11) bude riešená osobitným konaním a to vzhľadom na skutočnosť, že sa jedná o investíciu, ktorá bude dočasne odňatá z poľnohospodárskej pôdy.

V rozptyle, mimo navrhovaných kompaktných lokalít sú pre výstavbu navrhované prieluky v zastavanom území obce (spolu 12 prieluk). Prístupové komunikácie, ktoré budú tiež vynímané z poľnohospodárskeho pôdneho fondu, sú súčasťou jednotlivých lokalít, prípadne sa využívajú existujúce poľné / účelové cesty.

Skutočný záber poľnohospodárskej pôdy bude oproti uvádzaným predbežným bilanciam nižší. Predpokladá sa, že vynímané budú len zastavané plochy objektov a pozemky pod komunikáciami. Na zastavanú plochu 1 rodinného domu bude pripadať cca 200 m².

Do I. etapy sú zaradené najaktuálnejšie rozvojové priority obce a plochy. Ďalšie rozvojové plochy sú zaradené do II. etapy. Vytypované boli aj výhľadové rezervy. Tieto plochy nebudú do konca návrhového obdobia zastavované a dovtedy budú ponechané ako súčasť PPF. Nie sú preto zaradené do nasledujúcej bilancie.

Nové lokality pre výstavbu a plochy, na ktoré sa bude žiadať vyňatie z PPF, sú zakreslené v grafickej časti vo výkrese č. 6 „Výkres perspektívneho použitia PPF a LPF na nepoľnohospodárske účely“.

Vyhodnotenie strát poľnohospodárskeho pôdneho fondu je spracované v zmysle zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a v zmysle jeho vykonávacej vyhlášky č. 508/2004 Z. z. Tabuľka je spracovaná v súlade so vzorom tabuľky v prílohe č. 4 uvedenej vyhlášky.

Charakteristika navrhovaných lokalít na vyňatie z PPF

Lokalita č. 1

- Miesto lokality: severný okraj obce (oproti parku), v nadväznosti na zastavané územie obce
- Funkcia / druh výstavby: bývanie (v rodinných domoch)
- Výmera lokality: 0,62 ha
- Záber PPF: 0,62 ha (celé mimo ZÚO)
- Druh pozemku: orná pôda
- BPEJ / skupina kvality: 0151003/5.

Lokalita č. 2

- Miesto lokality: nadmerné záhrady v blízkosti centra obce
- Funkcia / druh výstavby: bývanie (v rodinných domoch)
- Výmera lokality: 0,23 ha
- Záber PPF: 0,18 ha (celé v ZÚO)
- Druh pozemku: záhrady (0,18 ha), zastavané plochy (0,05 ha)
- BPEJ / skupina kvality: 0151003/5.

Lokalita č. 3

- Miesto lokality: nadmerné záhrady na severozápadnom okraji obce, v zastavanom území
- Funkcia / druh výstavby: bývanie (v rodinných domoch)
- Výmera lokality: 0,44

- Záber PPF: 0,44 ha (celé v ZÚO)
- Druh pozemku: záhrady
- BPEJ / skupina kvality: 0151003/5.

Lokalita č. 4

- Miesto lokality: nadmerné záhrady na severozápadnom okraji obce, v zastavanom území
- Funkcia / druh výstavby: bývanie (v rodinných domoch)
- Výmera lokality: 0,30 ha
- Záber PPF: 0,30 ha (celé v ZÚO)
- Druh pozemku: záhrady
- BPEJ / skupina kvality: 0151003/5.

Lokalita č. 5

- Miesto lokality: severozápadný okraj obce, v nadväznosti na zastavané územie
- Funkcia / druh výstavby: bývanie (v rodinných domoch)
- Výmera lokality: 1,53 ha
- Záber PPF: 1,53 ha (celé mimo ZÚO)
- Druh pozemku: orná pôda
- BPEJ / skupina kvality: 0112003/5.

Lokalita č. 6

- Miesto lokality: severozápadný okraj obce, z väčšej časti mimo zastavaného územia
- Funkcia / druh výstavby: bývanie (v rodinných domoch)
- Výmera lokality: 2,69 ha
- Záber PPF: 2,69 ha (z toho v ZÚO: 0,3 ha)
- Druh pozemku: orná pôda (2,39 ha), záhrady (0,30 ha)
- BPEJ / skupina kvality: 0112003/5.

Lokalita č. 7

- Miesto lokality: východný okraj obce – medzi kostolom a cintorínom
- Funkcia / druh výstavby: bývanie (v rodinných domoch)
- Výmera lokality: 0,93 ha
- Záber PPF: 0,93 ha
- Druh pozemku: orná pôda
- BPEJ / skupina kvality: 0144402/3.

Lokalita č. 8

- Miesto lokality: nadmerné záhrady na východnom okraji obce
- Funkcia / druh výstavby: bývanie (v rodinných domoch)
- Výmera lokality: 1,84
- Záber PPF: 1,84 ha (z toho v ZÚO: 1,07 ha)
- Druh pozemku: orná pôda (1,17 ha), záhrady (0,67 ha)
- BPEJ / skupina kvality: 0144402/3.

Lokalita č. 9

- Miesto lokality: ruderálna vegetácia na mieste niekdajších vinohradov, v časti Šiarovce, v zastavanom území obce
- Funkcia / druh výstavby: bývanie (v rodinných domoch)
- Výmera lokality: 0,78 ha
- Záber PPF: 0,78 ha (celé mimo ZÚO)
- Druh pozemku: vinohrad (0,81 ha), orná pôda (0,17 ha)
- BPEJ / skupina kvality: 0151513/6.

Lokalita č. 10

- Miesto lokality: väčšia prieluka v južnej časti zastavaného územia obce (Šiarovce)
- Funkcia / druh výstavby: bývanie (v rodinných domoch)
- Výmera lokality: 0,96 ha (celé v ZÚO)
- Záber PPF: 0,96 ha
- Druh pozemku: záhrady (0,21 ha), orná pôda (0,75 ha)
- BPEJ / skupina kvality: 0144402/3.

Prehľad o štruktúre pôdneho fondu v lokalitách s uvažovaným použitím poľnohospodárskej pôdy pre nepoľnohospodárske účely

Lok. číslo	Katastr. územie	Funkčné využitie	Výmera lokality v ha	Predpok. výmera poľn. pôdy		Uživ. poľnoh. pôdy	Vybud. hydrom. zariad.	Časová etapa realiz.	Iná inform.	
				spolu v ha	Z toho Skupina BPEJ výmera ha					
1	Tajná	bývanie	0,62	0,62	0151003/5.	0,62	n/a	-	I.	-
2	Tajná	bývanie	0,23	0,18	0151003/5.	0,18	n/a	-	I.	zvyšok = zast. plochy
3	Tajná	bývanie	0,44	0,44	0151003/5.	0,44	n/a	-	II.	-
4	Tajná	bývanie	0,30	0,30	0151003/5.	0,30	n/a	-	II.	-
5	Tajná	bývanie	1,53	1,53	0112003/5.	1,53	n/a	-	I.	-
6	Tajná	bývanie	2,69	2,69	0112003/5.	2,69	n/a	-	II.	-
7	Tajná	bývanie	0,93	0,93	0144402/3.	0,93	n/a	-	I.	-
8	Tajná	bývanie	1,84	1,84	0144402/3.	1,84	n/a	-	II.	-
9	Tajná	bývanie	0,78	0,78	0151513/6.	0,78	n/a	-	II.	-
10	Tajná	bývanie	0,96	0,96	0144202/3.	0,96	n/a	-	I.	-
prie- luky	Tajná	bývanie	0,72	0,72	0112003/5. 0144402/3.	0,52 0,20	n/a	-	I.	-

2.17 Hodnotenie navrhovaného riešenia z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územnotechnických dôsledkov

Environmentálne dôsledky navrhovaného riešenia

Navrhované riešenie nepredpokladá žiadne negatívne environmentálne dôsledky. Pre zlepšenie kvality životného prostredia, ako aj elimináciu a prevenciu environmentálnych záťaží, definujeme v záväznej časti tejto územnoplánovacej dokumentácie súbor opatrení, ktoré vytvoria predpoklady pre udržateľný rozvoj územia.

V oblasti investícií do technickej infraštruktúry návrh vybudovania splaškovej kanalizácie v celej obci, vrátane nových rozvojových lokalít, prispeje k eliminácii znečistenia podzemných a povrchových vôd. Návrh plynofikácie v nových rozvojových lokalitách

prispeje k udržaniu kvality ovzdušia. Výstavbou fotovoltaickej elektrárne sa využijú obnoviteľné zdroje (slnečná energia). Ide o produkciu ekologicky čistej energie, bez akýchkoľvek negatívnych dopadov.

Regulácia funkčného využitia územia presne stanovuje prípustné a neprípustné využitie plôch s cieľom zabezpečiť kvalitu životného prostredia a eliminovať nežiadúcu interferenciu jednotlivých urbanistických funkcií.

Za účelom zachovania zelene a nespevnených plôch v rámci zastavaného územia sa formou záväzného regulatívu určuje maximálna intenzita zástavby. Ďalšie pozitívne environmentálne dôsledky navrhovaného riešenia vyplývajú z priemetu konkrétnych opatrení krajinnoekologického plánu.

Ekonomické a sociálne dôsledky navrhovaného riešenia

Navrhované riešenie počíta s dostatočnými rezervami rozvojových plôch aj v prípade výraznejšieho nárastu počtu obyvateľov a tak obci umožní flexibilne reagovať na rôznu dynamiku demografického vývoja a migrácie.

Návrh revitalizácie centra obce, dobudovania a rozšírenia športového areálu, bude mať pozitívne sociálne dopady – zlepšia sa možnosti pre oddychové a voľnočasové aktivity obyvateľov. Kultivované a príjemné prostredie by malo motivovať obyvateľov k zodpovednejšiemu prístupu k verejným priestranstvám a zdravému lokálpatriotizmu.

V prípade naplnenia predpokladov prírastku počtu obyvateľov dôjde k postupnému zlepšeniu sociálnej a demografickej štruktúry obyvateľstva – zvýšeniu podielu obyvateľov vekovej skupiny do 40 rokov.

Územnotechnické dôsledky navrhovaného riešenia

Podmienkou realizácie výstavby v nových rozvojových lokalitách je vybudovanie príslušnej technickej infraštruktúry – vodovodu pre zásobovanie pitnou vodou, splaškovej kanalizácie, strednotlakových rozvodov plynu, telekomunikačných rozvodov a sekundárnych elektrických rozvodov. Pre zabezpečenie dopravného prístupu do nových rozvojových lokalít je potrebné vybudovanie miestnych prístupových komunikácií.

3. ZÁVÄZNÁ ČASŤ RIEŠENIA

Záväzná časť obsahuje:

- zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využitia územia (vrátane určenia prípustných, obmedzujúcich alebo vylučujúcich podmienok pre využitie jednotlivých plôch a intenzity ich využitia)
- zásady a regulatívy pre umiestnenie občianskeho vybavenia
- zásady a regulatívy pre umiestnenie verejného dopravného vybavenia
- zásady a regulatívy pre umiestnenie verejného technického vybavenia
- zásady a regulatívy pre zachovanie kultúrnohistorických hodnôt
- zásady a regulatívy pre starostlivosť o životné prostredie, ochranu a využívanie prírodných zdrojov, ochranu a tvorbu krajiny, vytváranie a udržiavanie ekologickej stability
- vymedzenie zastavaného územia obce
- vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov
- zoznam verejnoprospešných stavieb a vymedzenie plôch na verejnoprospešné stavby, na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, na asanáciu a chránené časti krajiny
- určenie, na ktoré časti územia je potrebné obstaráť a schváliť územný plán zóny

Z grafickej časti je súčasťou záväznej časti výkres č. 08 Schéma záväzných častí a verejnoprospešných stavieb. V uvedenom výkrese sú vyznačené záväzné časti riešenia a verejnoprospešné stavby.

Všetky ostatné výkresy, regulatívy, zásady a navrhované riešenia, ktoré nie sú uvedené v záväznej časti, majú charakter odporúčaní a tvoria smernú časť územnoplánovacej dokumentácie.

3.1 Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využitia územia

Zásady organizácie územia z hľadiska priestorového usporiadania

- pri plošnom rozvoji obce rešpektovať limity prírodného charakteru – tok Širočiny, Tajnianskeho potoka, park a lesný porast na severnom okraji obce
- rešpektovať hlavnú kompozičnú os v smere cesty III. triedy a rozvíjať jej paralelné vetvy v rôznych výškových úrovniach
- zachovanie dominantného priestorového pôsobenia kostola – dodržiavaním regulácie výškovej úrovne okolitej zástavby

- vyplniť prázdne bloky v zástavbe a vytvoriť kontinuálny uličný priestor zástavbou na voľných prielukách
- komplexná revitalizácia verejného priestranstva pri vstupe do obce na reprezentačné centrum obce
- revitalizácia parkovej zelene v areáli kaštieľa
- lokality novej výstavby priestorovo rovnomerne rozložiť v rámci obce, po jej okrajoch a priamo nadviazať na súčasné zastavané územie
- dodržiavať regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využitia územia podľa vymedzených regulačných celkov (regulačnými celkami sa v ďalšom texte rozumejú plochy so špecifickou reguláciou v existujúcom zastavanom území, rozvojové plochy pre novú výstavbu a krajinnoekologické komplexy mimo zastavaného územia a bez predpokladu lokalizácie výstavby)
- rozšíriť zastavané územie obce podľa navrhovanej hranice zastavaného územia, vyznačenej v grafickej časti a definovanej v kap. 3.7 záväznej časti
- rezervovať integrované koridory pre líniové stavby komunikácií a technickej infraštruktúry podľa zásad uvedených v kap. 3.3 a 3.4

Zásady organizácie územia z hľadiska funkčného využitia

- živočíšnu výrobu prevádzkovať výlučne v existujúcej farme situovanej mimo zastavaného územia obce, za predpokladu zníženia počtu chovaných zvierat a výsadby izolačnej zelene
- nové obytné ulice vytvoriť na disponibilných plochách nadmerných záhrad a v bezprostrednej nadväznosti na existujúce zastavané územie obce
- rekreačné aktivity (agroturistiku) rozvíjať v rámci areálu bývalej farmy pri Tajnianskom potoku, za predpokladu jeho revitalizácie a funkčnej reštrukturalizácie (r4)
- dobudovať areál futbalového ihriska o nové športoviská (napr. multifunkčné ihrisko, detské ihrisko) v rámci plochy r1
- objekty a areál kaštieľa v prípade zrušenia detského domova využívať ako zariadenie sociálnych služieb pre seniorov, prípadne ako rekreačné zariadenie, poskytujúce ubytovacie služby
- plochy určené na reštrukturalizáciu – r2 a r3 profilovať ako zmiešané územie – pre výstavbu bytových domov a občianskej vybavenosti

Regulatívy priestorového usporiadania

Územný plán stanovuje súbor záväzných regulatívov priestorového usporiadania. Regulatívy sa vzťahujú na územie s predpokladom lokalizácie zástavby (nové rozvojové plochy) a plochy existujúcej zástavby.

Pre usmernenie priestorového usporiadania zástavby sú definované nasledujúce regulatívy:

Maximálny počet podlaží

Regulatív určuje maximálny počet nadzemných (resp. podzemných) podlaží, ktorý je stanovený nasledovne:

- 1 nadzemné podlažie + podkrovie pre novú rozvojovú plochu č. 7
- 2 nadzemné podlažie pre celé existujúce zastavané územie a nové rozvojové plochy, s výnimkou rozvojovej plochy č. 7 a plôch na reštrukturalizáciu r2 a r3
- 3 nadzemné podlažia – platí len plochy s predpokladom výstavby bytových domov – r2, r3

Poznámka: Maximálna výška objektov neplatí pre technické vybavenie (stožiare vysieláčov a pod.) umiestňované mimo zastavaného územia a plôch určených pre výstavbu.

Intenzita využitia plôch

Intenzita využitia plôch je určená maximálnym percentom zastavanosti (pomer zastavanej plochy k ploche pozemku x 100). Regulatív maximálneho percenta zastavanosti je stanovený pre všetky plochy s predpokladom lokalizácie zástavby jednotne:

- 40%

Regulatív minimálnej intenzity využitia plôch nie je stanovený. Pre efektívne využitie územia a kvalitnej ornej pôdy sa však odporúča, aby nebol nižší ako 15%.

Podiel nespevnených plôch

Podiel nespevnených plôch je vyjadrený ako podiel nespevnenej plochy a plochy pozemku, násobený číslom 100. Nespevnenu plochou sa rozumie zatrávnená plocha alebo záhrada, chodníky a odstavne plochy pokryté štrkom, pieskom alebo zatrávnovacími tvárniciami. Minimálny podiel nespevnených plôch je určený jednotne, a to len pre plochy s hlavnou funkciou bývanie:

- 30%

Odstupové vzdialenosti medzi objektmi

Pri umiestňovaní stavieb je potrebné riadiť sa vyhláškou č. 532/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie. Minimálne odstupové vzdialenosti medzi objektmi sú stanovené v § 6 tejto vyhlášky.

Regulatívy funkčného využitia územia

Územný plán stanovuje súbor záväzných regulatívov funkčného využívania územia. Určujúcou je hlavná funkcia, ďalej podľa potreby špecifikovaná súborom doplnkového funkčného využitia a negatívne vymedzená taxatívnym vymenovaním neprípustných funkcií. Regulatívy sa vzťahujú na nové rozvojové plochy vyznačené v grafickej časti a existujúce zastavané plochy (pre prípady dostavby a zmien funkčného využitia objektov

alebo areálov). Jednotlivé plochy sú priradené k tzv. funkčným územným zónam (obytné / zmiešané / výrobné / rekreačné územie).

Regulácia funkčného využitia pre nové rozvojové plochy

/// Rozvojové plochy 1, 2, 5, 7, 10

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **obytné územie**

Hlavná funkcia:

- **bývanie v rodinných domoch**

Prípustné doplnkové funkčné využitie:

- základná občianska vybavenosť (služby, maloobchodné prevádzky)
- nepoľnohospodárska výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov (remeselné prevádzky) v rámci rodinných domov
- verejná zeleň
- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia

Neprípustné funkčné využitie:

- bývanie v bytových domoch
- priemyselná a živočíšna výroba (okrem drobného chovu)
- plochy skladov a logistiky

Podiel hlavnej funkcie:

- minimálne 75%

Etapa výstavby:

- I. (2010 – 2017)

/// Rozvojové plochy 3, 4, 6, 8, 9

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **obytné územie**

Hlavná funkcia:

- **bývanie v rodinných domoch**

Prípustné doplnkové funkčné využitie:

- základná občianska vybavenosť (služby, maloobchodné prevádzky)
- nepoľnohospodárska výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov (remeselné prevádzky) v rámci rodinných domov
- verejná zeleň

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia

Neprípustné funkčné využitie:

- bývanie v bytových domoch
- priemyselná a živočíšna výroba (okrem drobného chovu)
- plochy skladov a logistiky

Podiel hlavnej funkcie:

- minimálne 75%

Etapa výstavby:

- II. (2018 – 2025)

/// Rozvojová plocha č. 11

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **výrobné územie**

Hlavná funkcia:

- **výroba elektrickej energie vo fotovoltaickom zariadení**

Prípustné doplnkové funkčné využitie:

- trvalé trávne porasty

Etapa výstavby:

- I. (2010 – 2017)

Regulácia funkčného využitia pre existujúcu zástavbu a plochy na reštrukturalizáciu

/// Existujúce obytné územie

Vymedzenie:

- existujúca obytná zástavba obce, s výnimkou plôch na reštrukturalizáciu, existujúceho výrobného a rekreačného územia

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **obytné územie**

Hlavná funkcia:

- **bývanie v rodinných domoch**

Prípustné doplnkové funkčné využitie:

- základná občianska vybavenosť (služby, maloobchodné prevádzky)
- plochy športu
- verejná zeleň, vyhradená zeleň, cintoríny

- nepoľnohospodárska výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov (remeselné prevádzky) v rámci rodinných domov
- trvalé trávne porasty, nelesná drevinová vegetácia, vodný tok

Neprípustné funkčné využitie:

- bývanie v bytových domoch
- nepoľnohospodárska a živočíšna výroba s negatívnymi a rušivými vplyvmi (okrem drobného chovu)
- plochy skladov a logistiky

Podiel hlavnej funkcie:

- minimálne 75%

Ďalšie ustanovenia:

- zachovanie plôch verejnej a vyhradenej zelene, cintorínov v pôvodnom rozsahu

Existujúce výrobné územie

Vymedzenie:

- existujúci areál farmy spol. Tekro s r.o.

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **výrobné územie**

Hlavná funkcia:

- **poľnohospodárska výroba** (chov max. 700 ks ošípaných alebo 500 ks HD)

Prípustné doplnkové funkčné využitie:

- nepoľnohospodárska výroba
- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- skladové plochy (logistické prevádzky) a plochy technických zariadení miestneho významu
- občianska vybavenosť (výrobné a remeselné služby)
- zariadenia technickej infraštruktúry

Neprípustné funkčné využitie:

- bývanie
- priemyselná výroba s negatívnymi vplyvmi na životné prostredie
- logistické prevádzky nadlokálneho významu

Existujúce rekreačné územie

Vymedzenie:

- záhradkárska osada pri Tajnianskom potoku, areál parku s kaštieľom

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **rekreačné územie**

Hlavná funkcia:

- **rekreácia**

Prípustné doplnkové funkčné využitie:

- verejná zeleň – v rozsahu súčasnej plochy Tajnianskeho parku
- agroturistika
- sociálna infraštruktúra – v existujúcich objektoch v rámci parku
- záhradkárske chatky so zast. plochou max. 50 m² – len v rámci záhradkárskej osady
- trvalé trávne porasty, nelesná drevinová vegetácia, vodné plochy a toky

Neprípustné funkčné využitie:

- trvalé bývanie
- výroba akéhokoľvek druhu

/// Plocha na reštrukturalizáciu r1

Vymedzenie:

- plochy priľahlé k futbalovému ihrisku

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **rekreačné územie**

Hlavná funkcia:

- **šport** (napr. multifunkčné ihrisko, detské ihrisko)

Prípustné doplnkové funkčné využitie:

- agroturistika
- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- skladové plochy a plochy technických zariadení miestneho významu
- základná občianska vybavenosť (služby, maloobchodné prevádzky)

Neprípustné funkčné využitie:

- bývanie
- priemyselná a živočíšna výroba (vrátane drobného chovu)

/// Plochy na reštrukturalizáciu r2, r3

Vymedzenie:

- plochy za obecným úradom a parcela sýpky v časti Šiarovce

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

-

/// Plochy na reštrukturalizáciu r2, r3

Vymedzenie:

- plochy za obecným úradom a parcela sýpky v časti Šiarovce

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **zmiešané územie**

Hlavná funkcia:

- **občianska vybavenosť**
- **bývanie v bytových domoch**

Prípustné doplnkové funkčné využitie:

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- prevádzky služieb – prechodné ubytovanie, spoločné stravovanie
- záhrady, poľnohospodárska pôda

Neprípustné funkčné využitie:

- bývanie v rodinných domoch
- živočíšna výroba (vrátane drobného chovu)

/// Plocha na reštrukturalizáciu r4

Vymedzenie:

- areál bývalej farmy pri Tajnianskom potoku

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **rekreačné územie**

Hlavná funkcia:

- **rekreácia** (agroturistika)

Prípustné doplnkové funkčné využitie:

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- chov hospodárskych zvierat (okrem veľkochovu)
- prevádzky služieb – prechodné ubytovanie, spoločné stravovanie
- drobné spracovateľské prevádzky – spracovanie miestne vyrobených poľnohospodárskych produktov
- záhrady, poľnohospodárska pôda

Neprípustné funkčné využitie:

- trvalé bývanie

Regulácia funkčného využitia pre územie bez predpokladu lokalizácie zástavby

Ide o plochy poľnohospodárskeho a lesného pôdneho fondu mimo zastavaného územia obce bez predpokladu lokalizácie zástavby. Využitie tohto územia sa riadi zásadami

stanovenými v Krajinnoekologickom pláne obce Tajná. Vymedzené boli 3 homogénne celky, tzv. krajinnoekologické komplexy s ekvivalentnými vlastnosťami krajinných zložiek, meraných špecifickými ukazovateľmi (p. Metodika SAŽP, 2001). Pre jednotlivé komplexy bolo definované vhodné, prípadne aj podmiennečne vhodné využitie.

KEK A

Vymedzenie / charakteristika:

- Oráčinová krajina v úvaline

Vhodné využitie:

- trvalé trávne porasty, vodné toky, nelesná drevinová vegetácia, vodné toky a plochy

Podmiennečne vhodné využitie:

- poľnohospodárska výroba na ornej pôde

Nevhodné využitie:

- akékoľvek stavebné zásahy

KEK B

Vymedzenie / charakteristika:

- Oráčinová krajina na svahoch pahorkatiny, miestami s prejavmi erózie a bez ekostabilizačných prvkov

Vhodné využitie:

- poľnohospodárska výroba na ornej pôde, trvalé trávne porasty, vodné toky, nelesná drevinová vegetácia, vodné toky a plochy, trvalé kultúry (sady a vinice, vrátane vinohradníckych objektov so zastavanou plochou do 60 m²)

Nevhodné využitie:

- výstavba obytných budov, rekreačných, výrobných zariadení a iné stavebné zásahy

KEK C

Vymedzenie / charakteristika:

- Oráčinovo-lesná krajina, na svahoch pahorkatiny

Vhodné využitie:

- lesné porasty bez hospodárskych zásahov (ochranné lesy a lesy osobitného určenia)

Podmiennečne vhodné využitie:

- lesné porasty obhospodarované ako hospodárske lesy, trvalé trávne porasty, orná pôda

Nevhodné využitie:

- lesné porasty ťažené holorubným spôsobom, ťažba nerastných surovín, výstavba rekreačných zariadení a iné stavebné zásahy

3.2 Zásady a regulatívy pre umiestnenie občianskeho vybavenia

Stanovujú sa záväzné zásady pre umiestňovanie občianskej vybavenosti:

- umiestňovanie zariadení dennej potreby realizovať v primeranej pešej dostupnosti v záujme vytvárania podmienok pre základnú obsluhu všetkých obyvateľov
- vznik nových prevádzok obchodu a služieb pre obyvateľstvo podporovať najmä v rámci plôch na reštrukturalizáciu r2 a r3
- modernizácia a rekonštrukcia verejných budov – materskej školy, kultúrneho domu, obecného úradu, domu smútku
- dobudovanie športového areálu na ploche r1
- usmerňovať rozvoj služieb (najmä v skupine výrobných služieb) v obytnom území tak, aby nedochádzalo k negatívnemu pôsobeniu na kvalitu obytného prostredia

3.3 Zásady a regulatívy pre umiestnenie verejného dopravného vybavenia

Z hľadiska umiestnenia verejného dopravného vybavenia je potrebné dodržiavať nasledovné zásady:

- rešpektovať existujúce koridory nadradenej dopravnej infraštruktúry – cesty III. triedy
- rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie cesty III. triedy v zastavanom území v kategórii MZ 8,5(8,0)/50, resp. MOK 7,5/40 a vo funkčnej triede B3 a v kategórii C 7,5/70 mimo zastavaného územia
- vybudovanie účelovej prepojovacej komunikácie Nevidzany – Tajná v trase existujúcej poľnej cesty, v kategórii C 7,5/70 mimo zastavaného územia a v kategórii MZ 8,0/50 v zastavanom území obce
- doplnenie komunikačného systému obce o novonavrhované prepojenia miestnych komunikácií
- navrhované nové komunikácie funkčnej triedy C3 vybudovať v kategórii MOK 7/30, komunikácie funkčnej triedy D1 v kategórii MOU 5,5/20
- na slepých uliciach dlhších ako 100 m vybudovať obratiská
- zriadiť odstavné plochy pri sýpke a na začiatku obce pri existujúcich zariadeniach občianskej vybavenosti
- vybudovať prístupový chodník k cintorínu v časti Šiarovce a kompostovisku a medzi cestou III. triedy a navrhovanou miestnou komunikáciou pre dopravnú obsluhu rozvojovej plochy č. 6

- vyznačiť cyklistickú trasu Tajná – Nevidzany po existujúcich komunikáciách

3.4 Zásady a regulatívy pre umiestnenie verejného technického vybavenia

Z hľadiska umiestnenia verejného technického vybavenia je potrebné dodržiavať nasledovné zásady:

- rešpektovať koridory existujúcich vodovodov a prírodného potrubia vody
- riešiť zásobovanie pitnou vodou z verejného vodovodu v súlade s urbanistickou koncepciou – rozšíriť vodovodnú sieť o rozvody v navrhovaných nových uliciach
- nové vodovodné potrubia v maximálnej miere zokruhovať s existujúcimi potrubiami a umiestňovať ich do verejných priestranstiev
- vybudovať splaškovú kanalizáciu v celej obci
- zabezpečiť čistenie splaškových vôd z kanalizácie v čistiarni odpadových vôd Vráble
- vybudovať prepojovacie potrubie splaškovej kanalizácie Tajná – Horný Ohaj
- trasy kanalizačných potrubí a zariadenia na nich umiestňovať do verejných priestranstiev
- odvod dažďovej vody z komunikácií riešiť vsakovaním do terénu, prostredníctvom systému vsakovacích jám
- vybudovať 2 dažďové rigoly na odvod svahových dažďových vôd na východnom okraji zastavaného územia obce a zaústiť ich do existujúceho systému dažďových rigolov, resp. do Tajnianskeho potoka
- väčšie spevnené plochy nad 200 m² budovať s priepustným povrchom, napr. zo zatravnovacích tvárnic alebo zámkovej dlažby (platí aj v rámci areálov)
- rešpektovať koridory existujúcich vedení elektrickej energie
- stĺpové transformačné stanice TS 067-001 a TS 067-002 nahradiť kioskovými transformačnými stanicami a zvýšiť výkon transformátorov na 400 kVA
- sekundárne (NN) rozvody a domové prípojky v nových rozvojových lokalitách realizovať formou káblových vedení, uložených do zeme
- rešpektovať koridory existujúcich strednotlakových plynovodov
- plynofikovanie nových lokalít uskutočňovať predĺžením, alebo vysadením nových odbočiek plynovodov
- nové strednotlakové plynovody realizovať z materiálu PE stredne ťažkej rady
- rešpektovať trasy telekomunikačných káblov a zariadení telekomunikačnej infraštruktúry
- trasy nových a rekonštruovaných rozvodov miestnej telekomunikačnej siete riešiť zemným vedením

- nové vysielacie zariadenia (s výnimkou WiFi vysieláčov) neumiestňovať v zastavanom území obce, ani v rámci jeho navrhovaného rozšírenia

3.5 Zásady a regulatívy pre zachovanie kultúrohistorických hodnôt

V zmysle zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu zachovať a chrániť národné kultúrne pamiatky:

- kaštieľ a park (v ÚZPF č. 1550/1-2), klasicistický, z roku 1840
- kostol Všetkých svätých (v ÚZPF č. 1551/1), barokový, z roku 1749, postavený na základoch kostola z roku 1332. V kostole sa nachádza krypta členov rodiny Tajnay. Medzi najhodnotnejšie súčasti mobiliáru patrí hlavný oltár všetkých svätých z 18. storočia, bočný oltár Panny Márie, bočný oltár sv. Anny a kazateľnica
- socha sv. Jána Nepomuckého, v parku pri kostole, (v ÚZPF č. 1551/2), baroková, z 18. storočia

Požaduje sa zachovať a chrániť pamiatky s architektonickými a kultúrno-historickými hodnotami, ktoré nie sú zapísané v ÚZPF:

- kaplnka v obci – malá neskoroklasicistická murovaná stavba postavená v roku 1865
- kaplnka na cintoríne – barokovo-klasicistická malá murovaná stavba z polovice 18. storočia
- Mariánsky stĺp, v strede obce, na valcovitom podstavci praniera je kamenná neskorobaroková plastika Panny Márie z polovice 18. storočia
- kolesové studne, v záhradách rodinných domov
- pamätník oslobodenia, v centre obce
- pamätná tabuľa Júliusa Matisa (1894 – 1973), generálneho konzervátora ochrany prírody (umiestnená na jeho rodnom dome)
- socha sv. Trojice, v obci na križovatke

Ďalej sa pri výstavbe v zastavanom území obce požaduje:

- zachovať charakter historických urbanistických priestorov a ich väzby na prírodné prostredie
- zachovať pôvodný charakter zástavby a pri obnove, dostavbe a novej výstavbe zohľadniť mierku pôvodnej štruktúry zástavby a zachovať typickú siluetu zástavby
- zachovať objekty z pôvodnej zástavby, ktoré sú vo vyhovujúcom technickom stave. Odstránenie objektov je prípustné len v prípade závažného narušenia konštrukcie.

Z hľadiska ochrany archeologických nálezov a nálezísk v zmysle zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu a zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku je potrebné aby investor, resp. stavebník každej stavby vyžadujúcej si zemné

práce si od krajského pamiatkového úradu v jednotlivých stupňoch územného a stavebného konania vyžiadal konkrétne stanovisko ku každej pripravovanej stavebnej činnosti, vzhľadom k tomu, že stavebnou činnosťou resp. zemnými prácami môže dôjsť k porušeniu archeologických nálezov a nálezísk. V prípade nevyhnutnosti vykonať záchranný archeologický výskum ako predstihové opatrenie na záchranu archeologických nálezísk a nálezov rozhoduje o výskume podľa § 37 pamiatkového zákona Pamiatkový úrad SR.

3.6 Zásady a regulatívy pre starostlivosť o životné prostredie, ochranu a využívanie prírodných zdrojov, ochranu a tvorbu krajiny, vytváranie a udržiavanie ekologickej stability

Zásady ochrany prírody a krajiny

- zachovanie CHA Park v Tajnej alebo jeho zaradenie ako „chráneného krajinného prvku“ v zmysle § 25 zákona o ochrane prírody a krajiny

Zásady pre vytvorenie územného systému ekologickej stability (ÚSES)

V zmysle návrhu systému ekologickej stability je nutné rešpektovať / dobudovať navrhované prvky ÚSES, tak aby plnili požadované funkcie biocentra, biokoridoru alebo interakčného prvku:

- biocentrum regionálneho významu RBc Čifársky Háj
- biocentrum miestneho významu MBc Tajniansky park
- biokoridor regionálneho významu RBk Širočina
- biokoridor miestneho významu MBk Tajniansky potok
- interakčné prvky plošného a líniového charakteru: sprievodná vegetácia poľných ciest, líniová zeleň na poľnohospodárskej pôde (okrem biokoridorov), pôvodné ovocné sady, porastené krovinovou vegetáciou, plochy stromovej a krovinovej vegetácie na prechode medzi ornou pôdou a lesnými plochami (Tajniansky háj a Šarovský háj), podmáčané trvalé trávne porasty a plochy krovinovej vegetácie pri Tajnianskom potoku, menšie remízky a ostrovčky zelene na poľnohospodárskej pôde, plochy zelene cintorínov a sídelnej zelene v zastavanom území obce (okrem parku, ktorý je klasifikovaný ako biocentrum)

Zásady starostlivosti o životné prostredie a pre aplikáciu ekostabilizačných opatrení

- opatrenia na ochranu pred veternou eróziou aplikovať na veľkoblokových pôdnych celkoch s ľahkými pôdami – udržiavať existujúcu a založiť novú líniovú zeleň
- opatrenia proti vodnej erózii prioritne aplikovať na svahoch s väčším sklonom, ktoré sú najviac exponované účinkom vodných procesov. Opatrenia zahŕňajú optimalizácie agrotechnických postupov – orba po vrstevnici, zvýšenie podielu

viacročných krmovín a ozimín na ornej pôde a zvýšenie podielu bezorbového obrábania pôdy.

- areál hospodárskeho dvora so živočíšnou výrobou od okolitého prostredia izolovať výsadbou 2 línií izolačnej zelene
- znížiť počet chovaných hospodárskych zvierat v hospodárskom dvore spol. Tekro s r.o. na max. 1000 ks ošípaných
- dodržať stanovené hygienické ochranné pásmo 400 m od objektov živočíšnej výroby a nepribližovať chov hospodárskych zvierat k obytnému územiu – to znamená nezriaďovať nové maštale v juhovýchodnej časti areálu
- revitalizácia krajinárskeho parku pri kaštieli, na základe predchádzajúcej inventarizácie drevín a projektu sadovníckych úprav
- revitalizácia / nová výsadba sprievodnej líniovej zelene pozdĺž cesty III. triedy
- revitalizovať neudržiavané plochy bývalých ovocných sádov
- údržba a revitalizácia krajinárskeho parku pri kaštieli – zachovanie vzácnych exemplárov drevín
- zachovanie biotopov národného významu Ls 3.4 Dubovo-cerové lesy v Čifárskom háji
- vytvorenie nárazníkových pásov trvalých trávnych porastov a líniovej zelene pozdĺž toku Širočina a na dolnom toku Tajnianskeho potoka so šírkou min. 15 m
- zvyškové plochy ornej pôdy medzi cestou III. triedy Tajná – Telince a Šarovským hájom zmeniť na trvalé trávne porasty
- zvyškové plochy ornej pôdy medzi Tajnianskym hájom a pásmom krovinovej vegetácie zmeniť na lesný porast za účelom rozšírenia plochy regionálneho biocentra Rbc Čifársky háj (vyplýva z návrhu ÚPN VÚC Nitrianskeho kraja
- v nových hlavných obytných uliciach funkčnej triedy C3 rezervovať priestor pre výsadbu aspoň jednostrannej líniovej zelene
- výsadba líniovej zelene na okrajoch existujúceho, resp. navrhovaného zastavaného územia
- v oblasti odpadového hospodárstva zriadiť kompostovisko a zberný dvor

3.7 Vymedzenie zastavaného územia obce

V súvislosti s návrhom rozvojových plôch vymedzuje Územný plán obce Tajná zastavané územie obce tak, že zahŕňa:

- existujúce zastavané územie vymedzené súčasnou hranicou zastavaného územia
- skutočne zastavané územie medzi jadrovou časťou a časťou Šiarovce, vrátane bývalého hospodárskeho dvora a cintorína v časti Šiarovce
- areál kaštieľa s parkom

- všetky nové rozvojové plochy zasahujúce mimo súčasné zastavané územie obce, t.j. plochy č. 1, 5, 6, 7, 8, okrem plochy č. 11

3.8 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov

Z hľadiska ochrany trás nadradených systémov dopravného vybavenia územia je potrebné v riešenom území rešpektovať ochranné pásma:

- ochranné pásmo cesty III. triedy definované v šírke 20 m od osi vozovky mimo zastavaného územia obce (v zmysle cestného zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov a jeho vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb.)

Z hľadiska ochrany trás nadradeného technického vybavenia územia je v zmysle príslušných právnych predpisov potrebné v riešenom území rešpektovať požiadavky na ochranné a bezpečnostné pásma existujúceho aj navrhovaného technického vybavenia:

- ochranné pásma elektroenergetických vzdušných vedení (a vyplývajúce obmedzenia pre výstavbu a iné činnosti v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36), vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí:
 - vonkajšie vedenie 22 kV – 10 m
 - zavesené káblové vedenie 22 kV – 1 m
 - vodiče so základnou izoláciou – 4 m
- ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia (a vyplývajúce obmedzenia pre výstavbu a iné činnosti v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36) vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla – 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky
- ochranné pásmo elektrickej stanice vonkajšieho vyhotovenia (a vyplývajúce obmedzenia pre výstavbu a iné činnosti v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36):
 - s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
 - s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení
- ochranné pásmo plynovodu (a vyplývajúce obmedzenia pre výstavbu a iné činnosti v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 56) vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského

zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:

- 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území mesta s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa
- 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm
- ochranné pásma telekomunikačných vedení, zariadení a objektov verejnej telekomunikačnej siete v zmysle Zákona o elektronických komunikáciách č. 610/2003 Z. z.
- ochranné pásmo vodovodu a kanalizácie v zmysle zákona č. 442/2002 Z. z.: 1,5 m od vonkajšieho okraja potrubia horizontálne na obe strany (pr.potrubia do 500 mm)
- ochranné pásmo vodných tokov vymedzujúce pobrežné pozemky pre výkon správy toku (manipulačný pás pre opravy, údržbu a povodňovú aktivitu) v šírke 6 m od brehovej čiary vodohospodársky významného toku Širočina a v šírke 4 m od brehovej čiary Tajnianskeho potoka (v zmysle Zákona o vodách č. 364/2004 Z. z. a príslušných STN 73 6822, 75 2102).

V riešenom území je ďalej potrebné rešpektovať hygienické ochranné pásma:

- pásmo hygienickej ochrany cintorína – 50 m (v zmysle zákona č. 470/2005 Z. z. o pohrebníctve)
- pásmo hygienickej ochrany areálu so živočíšnou výrobou (areál firmy Tekro s.r.o.) – 400 m od objektov živočíšnej výroby (podľa metodického usmernenia Zásady chovu hospodárskych zvierat v intraviláne a extraviláne obcí SR)
- ochranné pásmo lesa – 50m od hranice lesného pozemku(v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch)

3.9 Plochy pre verejnoprospešné stavby, pre vykonanie delenia a sceľovania pozemkov a pre asanáciu

Územný plán obce Tajná vymedzuje plochy pre verejnoprospešné stavby plošného charakteru:

- plocha pre dobudovanie športového areálu (multifunkčné ihrisko, detské ihrisko) v rozsahu plochy r1
- plocha pre zberný dvor a kompostovisko (na zhodnocovanie biologicky rozložiteľného odpadu)ň
- odstavné plochy pri sýpke a pri obecnom úrade

Plochy pre umiestnenie verejnoprospešných stavieb sú zakreslené vo výkrese č. 08. Pre verejnoprospešné stavby líniového charakteru sú vymedzené koridory. Ich zoznam je uvedený v kap. 3.10. Umiestnenie verejnoprospešných stavieb v grafickej časti je len orientačné, presné vymedzenie pozemkov pre ich lokalizáciu bude predmetom riešenia podrobnejších stupňov projektovej dokumentácie.

Predpokladáme, že k deleniu a sceľovaniu pozemkov dôjde na všetkých plochách vymedzených ako rozvojové plochy. Na plochách navrhovaných pre bývanie dôjde k deleniu parcel z dôvodu potreby vymedzenia plôch pre verejné komunikácie. Nakoľko územný plán obce Tajná nie je riešený s podrobnosťou územného plánu zóny, nie je možné bližšie určiť parcely, ktorých sa proces delenia a sceľovania bude dotýkať. Tieto parcely určia podrobnejšie stupne projektovej dokumentácie.

Územný plán obce Tajná určuje na asanáciu objekt bývalej sýpky.

3.10 Zoznam verejnoprospešných stavieb

V zmysle § 108, ods. 3 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov a nálezu Ústavného súdu SR č. 217/2002 Z.z. územný plán obce vymedzuje verejnoprospešné stavby, pre ktoré je možné vyvlastniť pozemky a stavby za účelom zabezpečenia verejnoprospešných služieb a verejného technického vybavenia územia podporujúceho rozvoj územia a ochranu životného prostredia.

Územný plán obce Tajná určuje zoznam verejnoprospešných stavieb v nasledovnom rozsahu:

- V1. účelová prepojovacia komunikácia Tajná – Nevidzany
- V2. cyklistická trasa Horný Ohaj – Tajná – Nevidzany
- V3. peší chodník medzi cestou III. triedy a navrhovanou miestnou komunikáciou pre dopravnú obsluhu rozvojovej plochy č. 6 – s minimálnou šírkou 1,5 m
- V4. prístupový chodník k cintorínu v časti Šiarovce a zjazdový chodník ku kompostovisku – s minimálnou šírkou 3,0 m
- V5. miestna komunikácia medzi kostolom a cintorínom v trase poľnej cesty, vo funkčnej triede C3 (MOK 7/30), pre dopravnú obsluhu rozvojovej plochy č. 7
- V6. miestna komunikácia na západnom okraji zastavaného územia, vo funkčnej triede C3 (MOK 7/30), pre dopravnú obsluhu rozvojových plôch č. 3, 4, 5, 6
- V7. upokojená miestna komunikácia od kostola k navrhovanej rozvojovej ploche č. 8 a ďalej v trase poľnej cesty k záhradkárskej osade
- V8. upokojená miestna komunikácia vo funkčnej triede D1 (MOU 5,5/20), za obecným úradom pre obsluhu navrhovaných bytových domov
- V9. odstavné plochy pri sýpke
- V10. odstavné plochy pri obecnom úrade
- V11. prepojovacie potrubie kanalizácie Tajná – Horný Ohaj, vrátane čerpacej stanice na potrubí
- V12. dažďový rigol na severovýchodnom okraji obce
- V13. dažďový rigol na východnom okraji obce, so záúst.do Tajnianskeho potoka
- V14. rozšírenie športového areálu (r1)

- V15. kompostovisko so zberným dvorom

Verejnoprospešné stavby líniového charakteru a plochy pre umiestnenie verejnoprospešných stavieb plošného charakteru sú zakreslené vo výkrese č. 08. Umiestnenie verejnoprospešných stavieb v grafickej časti je len orientačné, presné vymedzenie pozemkov pre ich lokalizáciu bude predmetom riešenia podrobnejších stupňov projektovej dokumentácie.

3.11 Vymedzenie častí územia pre podrobnejšie riešenie na úrovni zóny

V zmysle § 11 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov môže územný plán obce vymedziť plochy, pre ktoré bude nutné obstaráť dokumentáciu nižšieho stupňa (územný plán zóny).

Spracovanie podrobnejšej dokumentácie pre umiestňovanie objektov – územného plánu zóny, prípadne urbanistickej štúdie, je potrebné pre navrhované rozvojové lokality č. 5, 6, 7, 8. Pri výstavbe v prielukách sa spracovanie podrobnejšej dokumentácie nevyžaduje.